

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרו שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת בא תשפ"ב

היכל הקודש ברסלב
Heichal Hakodesh Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש ברסלב
בלומינג גראוו
Heichal Hakodesh
Blooming Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
181 Huschke Rd. Liberty, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיווך פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

מגילה. הקורא למפרע – פרק שני דף כא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – שטיינזילץ" קמז רש"י

1 **ולחמטיר** חלבים כל הלילה עד הבוקר — דיחינו דזקא שנתעבלו והאברים קודם חצות
 2 שלשלה בתן האור. אבל אם לא משלה בתן אין נמשכן אוי חצות. כדאמר
 3 ר' יוחנן סוף פרק גטא דיומא (ב.ב.) **לאיתוי** אבילת פסחים ודלא כרבי אלעזר בן עריה
 4 — מכל מקום טראה ודלכה כרבי אלעזר. דדא איבא תמאמ ב"עריב פסחים (פסחים קכב.
 5 ושמ) דקאי בחויה; דהנך הפסח אחר חצות
 6 מנאמט את יודים; וכן משנה בגיטא דרבי שמעון
 7 (גיטא נ.ו.) וטמאנו בסוף פרק גטא דרביב (טא.)
 8 גבי משעה ובאו בניו של ר' יובן ונמלא מבי
 9 המשתה וכו'. אמר להם: כל מה שאמרו חכמים
 10 עד חצות מעותן עד שיעלה עמוד השחר ואילו
 11 אבילת פסחים לא קתינו ומיקו לה כרבי אלעזר בן
 12 עריה. דאמר עד חצות. ואם כן צריך למדי
 13 למה מצה בלילי פסחים קודם חצות. ואפילו
 14 אמר לן אפקומן. שהרי דוחב מצה בזמן הזה
 15 דאורייתא. אבל בהלל של אחר אפקומן אין
 16 לחזירי כל כך. שהרי מדינוג הוא.

הדרון עלך הקורא למפרע

17 **הקורא**. ואין מופטירין בגביא. קשיא לרתי:
 18 דדא פסירי במה מוליקין? (שבת
 19 דף כד.) (ושם) אמר רב אחאב"י שאלמלא שבת אין
 20 נביא מנחה ביום טוב שדל ליהות בשבתו וצריך
 21 לומר: דדאי ודקאמר ר' הושע'י שאלמלא בגביא
 22 בשבת ששחל בירט — לאו דזקא נביא. אלא דרעה
 23 למדי בכחבים. כדאמרין פרק 'כל כחבי' (שם
 24 קטא): בנדרעאט פסקי סדרא בכחבים במנחה
 25 בשבאט. ופסקי — דיחינו הפטרה. ומקמות יש
 26 שנתנין לעשות כן. ודשעם שפוטרי' במנחה
 27 בתענית ולא בשחרית — משום דרביב בה 'שמור'
 28 משפט ועשו צדקה' (שעשה נו) וארוא דהעניא
 29 צדקאט לעת ערב. ומשה בוכן לאומר ערבי
 30 אחי עששו צדק:

הפוחת והחוחם בתורה מברך לפני

31 ולאחריה. קשיא אמאי נתא דך
 32 מילתא הבא ג' פעמים: דדא בחד וימנא סינא
 33 וי'ל: דדאי סלקא דעתיך דכל דשמי בפוחת
 34 מחריבה מברך לפניו ולאחריה. משה אצטריך
 35 למותי במולדו:
 36 **אלמלא** מקראי בתוב. קשיא. שיש 'אלמלא'
 37 שרעה לומר אילו לא, כגון הבא
 38 ונבנן: אלמלא אגרות וראשונות (לעיל דף יב);
 39 וכן הרבה ויש 'אלמלא' שרעה לומר אילו היה
 40 אלמלא נגדה לתעיה מישראל ומתיה (בתובת דף
 41 לג.). וכן אלמלא לוי אתה ועד (למקן דף כד);
 42 ונאי שגא' ואומר ר'ות ודיכאט שיש אלף מסוף
 43 אלמלא רעה לומר: אילו לא, ודיכא דבתי
 44 אלמלא בירד — רעה לומר: אילו היה;
 45 תנא

1 **משפט ביום** — דרביב 'זוהי ביום הנחילו את בני' (בראים כ.) ארעה כל הפרשה כולה
 2 ליהות דין. ומסכת סנהדרין בפרק 'אחד דיני ממונות' (לד. ב.) **למדת פוער** — בעצמים
 3 ועד ארץ ואזוב ושני תולעת. **דאמר** רב קצירה ופשיה בלילה — וליף לה במסכת מנחות
 4 מקראי. כל הלילה עד הבוקר — 'על מקורה על המזבח כל הלילה עד הבוקר'. וכרבי
 5 יובי — דאמר במסכת מנחות אפילו סילק את
 6 השנה שחרית וסודר את החודשה ערבת — אף
 7 ו'זוהי חמדי. ומזה תמיד — שלא ילץ שלוחן
 8 בלא לחם. אבל לרבנן — שפחו של זה מסודר
 9 בצד שפחו של מוסל.

הדרון עלך הקורא למפרע

10 **הקורא** עומד ויושב אם רצה. עומד אם
 11 רצה וישב קראת שנים. יחיד יבאו
 12 ולא אמרין אין שני קלות נשמעין כאחד. לא
 13 יכיר. אין צריך לברך בשני ובחמישי בשבת
 14 ובשבת במנחה. עורא חזק שיהו קורין בשני
 15 ובחמישי בבבא קמא בפרק מרובה (דף פב.)
 16 דהבא אשמעין קלותה דין כהן ולוי ישראל
 17 ואין מופטירין עליה. שלא יקשה לערב משה
 18 שוק ימי מלאכה ושבת במנחה סמוך לחשיכה
 19 דוא שדרי כל היום וזו גניילן לדרוש: ואין
 20 מפטירין. משום האי טעמא גופיה: הפוחת
 21 והחוחם. בניג מרשע ואין מופטירין עליהן.
 22 בראשי חרשים וחלו המועד נמי איבא ביטול
 23 מלאכה דמלאכת דבר אבדו מותרת: נש' מה'
 24 שאין בן בחיה. שאין קורין בתורה בצבור
 25 מרועב כביכול. נאמר בהקב"ה בכאדם שיכול
 26 להאמר בו כן שלא ישב על גבי הפתח. אלא א
 27 שניהם על גבי הפתח או שניהם על גבי קרקע
 28 ולומר. מפי הבורה: וישב ושונה. שנית לבד מה'
 29 שלמה: רבות. דברם רבים ועודם שאדם מודי
 30 לשמען.

הדרון עלך הקורא למפרע

1 **הקורא** את המגילה עומד ויושב. קראה אחר,
 2 קראיה שנים — יצאו מקום שנהגו לברך
 3 יברך. ושלא לברך — לא יברך. בשני ובחמישי,
 4 בשבת במנחה — קורין שלשה, אין פוחתין מהן ואין
 5 מופטירין עליהן, ואין מופטירין בגביא. הפוחת והחוחם בתורה — מברך לפניו ולאחריה. קראיש
 6 חדשים ובחולו של מועד — קורין ארבעה, אין פוחתין מהן ואין מופטירין עליהן, ואין מופטירין
 7 בגביא. הפוחת והחוחם בתורה — מברך לפניו ולאחריה. זה הכלל: כל שיש בו מוסף ואינו
 8 יום טוב — קורין ארבעה. ביום טוב חמישה. ביום הפורים — ששה, בשבת — שבעה. אין
 9 פוחתין מוכ — אכל מופטירין עליהן, ומפטירין בגביא. הפוחת והחוחם בתורה — מברך לפניו
 10 ולאחריה: **גמרא** תנא: מה שאין בן בתורה. מהני מילי? אמר רבי אבהו: דאמר קרא 'ואתה
 11 פה עמד עמיד' — ואמר רבי אבהו: אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, כביכול אף הקב"ה
 12 בעמידה. ואמר רבי אבהו: מנכן לרב שלא ישב על גבי מטה ושנה לתלמידו על גבי קרקע —
 13 שגאמר 'ואתה פה עמד עמיד'. תנו רבנן: מימות משה ועד רבן גמליאל לא היו לומדי תורה
 14 אלא מעומד, משמת רבן גמליאל היו חוליו לעולם היו לומדי תורה מיושב. והינינו דתנן: משמת
 15 רבן גמליאל פטל כבוד תורה. כתוב אחר אומר 'ואיש בהר' כתוב אחר אומר 'ואנכי עמיתי'
 16 פרה' — 'אמר רב: עומד ולומר, וישב ושונה.' ר' חנינא אמר: לא עומד ולא וישב אלא שוהה. רבי יוחנן אמר: אין וישב אלא לשון
 17 **הקורא** ששאמר 'ותשבנו בקרש מיום רביעם'. רבא אמר: רבות מעומד, וקשות מיושב: 'קראה אחר קראוהו שנים יצאו וכו':

תנא:

1 **תנא** מה שאין בן תורה — פירוש: שאין קורא אלא אחד. מכאן נראה שפירש רבינו
 2 משולם בפרק קמא דבבא בתרא (טו"א ושם) רבהוקא רבה (מנחות לב ושם)
 3 דשמעיה פוסקים שבתורה יודו קורא אותן, פירוש "יודו קורא אותן" - שלא יקרא שליה
 4 צבור עמו בפרשת יזעל משה כשתורמין את התורה. וקסא: שהרי במידה לא היה שליה
 5 צבור קורא עמדם. בדמברא רבא. ובשנינו נמי לא

6 **תנא:** מה שאין בן פתורה. תגו רבנן: פתורה אהד
 7 קורא ואהד מתרנבם, ובכלר שלא יהיה אהד קורא
 8 ושנים מתרנמין. ובבבאי אהד קורא ושנים מתרנמין,
 9 ובכלר שלא יהו שנים קוראין ועשרה מתרנמין. ומא
 10 ובמגילה אפילו עשרה קוראין ועשרה מתרנמין. מאי
 11 שמעמא? פון דחביבה יהבי דעתיהו, ושמי: "מקום
 12 שגדוה לברך יברך". אמר אבי: לא שגו אלא לאהרית,
 13 אבל לפניו מנחה לברך. דאמר רב יהודה אמר
 14 שמואל: כל המנחה פולין מברך עליהו עובר לעשייתהו.
 15 מאי משכמו דהאי "עובר" להשאנן דאקדימין הוא?
 16 אמר רב נתנן בר יצחק: אמר קרא: "ויהי אחימעיז
 17 דרך הפקר ועבר את הפויש". אבי אמר מהאזן
 18 והוא עבר לפניכם". ואיכפית אימא מהאזן: "ועבר
 19 מילכם לפניהם וחי בראשם". לפניו מאי מברך? רב
 20 ששת מקבריהו איקלע לקמיה רב אישי וברך מניה.
 21 לאהריתו מאי מברך? "ברוך אתה ה' אלהינו מלך
 22 העולם האל תרבו את ריבנו ויהיו את ידנו ותנאם
 23 את נקמתנו ותנפיע לנו מצורנו ותמשלם גמול לכל
 24 אויבי נפשנו. ברוך אתה ה' הנפיע לישראל מפל
 25 צרהים". וראי אמר: "האל המושיע". אמר רב פפא:
 26 הלך בראימינו בשבת במנחה קוראים שלשה וכו'.

1 וכלכר שלא ידא אחד קורא ושנים מתרנמין — וכל שכן שאין עשר קורין, ותעמא משום
 2 דתרי קלי לא משתמע. ובבבאי אפילו אחד קורא ושנים מתרנמין — שהתרגום אינו אלא
 3 להשמיע לשנים ועמי הארץ שאינן מכירין בלשון הקודש. והתרגום הוא לעו הבבלים
 4 ובתרגום של תורה צריך אנו לחזור שידו מבינן את המעוה. אבל בשל בבבאי לא קפדי
 5 עליוהו כולי האי. ועשייה מתרנמין — לא
 6 רגסין, שאין תרגום בבבויים. ויבבי את הכושי
 7 — ויקדם את הכושי. בוקרייא — מקום. מניה
 8 — על מקרא מגילה. ושעשה נסים, ושחזיתו.
 9 ויבדי עולה מן המנין — ויבדי ד' אל משה
 10 לאמר? אף על פי שאין ללמוד ממנו כלום.
 11 בראשית נבי — דמשתעי בשמנים ובארץ, דכתיב
 12 "בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם."
 13 מאבר חיא — אף הן נבאמרי בנראו. בו מערבי
 14 הוא נה אמצעי. למאן דאמר נרות עמף הדרום
 15 מונחין — הוי אמצעי משוך קימנא כלפי מערב
 16 חוץ משאר נרות. דלמאן דאמר מערב ומזרח
 17 מונחין — לא. משום דהוי מערבי השני כלפי
 18 מזרח. הכי איתא במנחות. תורפין — כתיב את
 19 הלשבה. נתנין משקלי שנה זו לתוכה לקנות
 20 מן קרנות צבור לכל השנה. אל מול פני
 21 המנחה יאירו שבעת תעוה — למול פניו
 22 שבנוה המנחה. שזאת אמצעי, ודה מצוד פני
 23 ששה תעוה. ראשון — מן שלשה שקרא
 24 ארבעה פסוקים משובת, וכן שני. וכן שליש. אם
 25 לא עשה הראשון ועשה השני, אם לא קראו
 26 לא הראשון ולא השני ארבעה פסוקים וקרא
 27 אותן השלישי — משובת. ואם יש לתן רוח
 28 בפרשה וקראו כל אחד ארבעה פסוקים — כולן
 29 משובתין. שמום הנבנין — שאם יכנס אדם
 30 לבית הכנסת אחר שברך ראשון, ואם לא ישמע
 31 את האחרים מברכין, יאמר: אין ברבה בתורה
 32 לפניה. ומשום היוצאין — ולא שמעו את
 33 החותם מברך לאחריה, והראשונה לא רבו,
 34 יאמרו היוצאים: אין ברבה בתורה לאחריה.
 35 כיצד קורין — בארבעה בני אדם. אין פשייתן
 36 בפרשה כו' — לקמן מפרש טעמא. איך מתחילין
 37 נמי לקמן אמרינן לה, ומפרש טעמא.
 38 ליקרי

22 **ל**ישראל מפל צרהים האל המושיע".
 23 **ה**ני שלשה פגנדי מיי? אמר רב אסי: פגנדי תורה נביאים וכתובים. רבא אמר: פגנדי פתחים
 24 לויים וישראלים. אלא הא דתני רב שמי: אין פותחין מעשרה פסוקין בבית הנקנסים. ויבדי
 25 עולה מן המנין. הני עשרה פגנדי מיי? אמר רבי יהושע בן לוי: פגנדי עשרה פסוקין שבבית
 26 הנקנסים. רב יוסף אמר: פגנדי עשרת הדברות שאמרו למשה בסני. רבי לוי אמר: פגנדי
 27 עשרה היולין שאמר יוד בספר תהלים. ורבי יוחנן אמר: פגנדי עשרה מאמרות שפקה נבא
 28 העולם. הוי ינהוי? ויאמר? דבראשית? הני תשעה הוו? "בראשית" נמי מאמר הוא, דכתיב: "ברכה ה' שמום נעשו וברות פיו
 29 כל צבאם". אמר רבא: בשלש קופות של שלש סאין שבהן תורמין את הלשכה, ויהי פתוב עליהן א' ב' ג' לידע איזו מן
 30 ארבעה משובה — דתני: בשלש קופות של שלש סאין שבהן תורמין את הלשכה, ויהי פתוב עליהן א' ב' ג' לידע איזו מן
 31 נתרמה ראשון לתקריב ממה ראשון, שמצודה פראשון. אמצעני שקרא ארבעה משובה - דתנאי: אל מול פני המנורה יאירו -
 32 ללמוד שמצודה פניהם כלפי נר מערבי ונר מערבי מלפי שכניה. ואמר רבי יוחנן: מכאן שאמצעי משובה. ואחרון שקרא ארבעה
 33 משובה - משום מעלין פקדש ואין מורדין. רב פפא איקלע לבי כנישתא דאבי גובר וקרא ראשון ארבעה, ושבויה רב פפא.
 34 אין פותחין מן ואין מוסיפין? תנא: הפותח מברך לפניו ותחתום מברך לאהרית, ותאדינא דכולהו מברכי לפניו ולאהרית -
 35 תיניו שמעא דתקינו רבנן: גודה משום הנבנסין ומשום היוצאין. "בראשי חדשים ובחולו של מועד קורין ארבעה". פגא מיניה
 36 עולא בר רב מרביא: פרשת ראש חודש פיצד קורין אותה? "צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי" דתניין המניא
 37 פסוקי הכי נעבדי? יקרי תרי הלחא הלחא פסוקים - פשו להו תרי, ואין משיירין בפרשה פחות משלשה פסוקין. יקרי ארבעה
 38 ארבעה - פשו להו שבגיה? ויבויים הלשכה תינין תרי, ובראשי חדשיכם תינין חמשה. הכי נעבדי? נקרי תרי מהא אחד מברך,

מגילת הקורא עומד – פרק שלישי דף בב עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (טשוינזלין)" קנא רש"י תוספת

ליקר – שלישי חרי מנא נני מקראת דפרשת יזכוס השבת, ותלמא קראי מבראשא תרשיבם פשו להו תרי וכו'. כיום הראשון – גבי מעמדות תנן ליה במסכת תענית, ביום הראשון באחד שבתי. דולג – השני חורו ומתחיל פסוק שמגיד בו שלפניו. פוסק – הראשון הוא חרי. אפיסקוס השלישי, ופוסק. יורה משום הנבטין – שימשו השני ומתחיל פסוק דא, קרא ראשון אלא

6 וכן. ודחיקאן שימשו את הראשון קרא
7 שלשה, ויצאו מבית הבנסת וימרו לא יקרא
8 השני אלא שנים הכי נרשיב: קרא ראשון
9 שלשה השני קורא שנים מפרשה זו, כל לפאן
10 דאמר דולג נדלוג – למאן דאמר פוסק ליבא
11 למופקר, דהא קרא ראשון שלשה קתני, דאי
12 אפשר עד לחזור. שאני התם דאפשר הכי –
13 לקרות מפרשה זו לאחריה. דרך מנתיא קיימא
14 בעני ובתמישי, שדאי יכול לקרות מה שרצה
15 שהכל מעניני של יום. כשם שאין מתחילין
16 בפרשה פחות משלשה פסוקים – גזירה משום
17 דבבבטין, שדו סבורים לא קרא זה אלא שני
18 פסוקים של התחלת פרשה זו, שדרי לא אל
19 בבית הבנסת ולא שמש שקרא מפרשה
20 העליונה. כך אין משיירין בו – גזירה משום
21 הדחיקאן, שבתרין שהקורא אחרי של זה לא
22 יקרא אלא שני פסוקים הנותרים. שדרי דא
23 מחזיר תנא קמא – דתני ועל חמשה ביהודי,
24 ולא אמרין יקרא הראשון שלשה ויפוסק או
25 ירצה. נבטין שבידו – לפיכך החמירו ש
26 אמרנים בהתחלה. שילי משאל – כשימש
27 שקרא השני שלשה מקראות, ודראשון לא
28 קרא מפרשה זו אלא שנים, ישאל חייר קרא
29 ודראשון שני פסוקים ולא יזורה? וימרו לו
30 שקרא מפרשה העליונה. תלמא מאי – בשל
31 מעמדות ואבבעי דולג – שאם לא ידלג אלא
32 היא צריך להתחיל בפרשה פחות משלשה
33 פסוקים, ואם קרא שלשה פחות משלשה – נבטא
34 קורא ביה. ופוסק – פסקא אפשה? עיבנו
35 ברבכו ויזרעא, כפדי רב בישראל קרא – שדרי
36 רב לא היה לא בתו ולא ליה. דהא רב חונא קרא
37 בבתי – במבטב גיטין, ביהיקין (מט. כג. א.) דא
38 איבא שמואל – בנדרעדא, שהוא ממדינת
39 בבל, וכדנא דהא. ודבי קילייה – נהוג היה
40 להיות למעלה מרב מקראות, כדאמרינן
41 בפרק "מורבה" (בבא קמא פ. א.) רב לא עייל
42 לקמיה דשמואל, ורב הוא רבדי – להאי
43 דאברכייה ביה. כבוד הוא עבדי ליה, משום
44 דלישני רב לשמואל דלא לוקמי בני, במבטב
45 שבת פרק "שמונה שריצים" (קא. ט.) שלא בפני
46 לא עבדי ליה – ושמואל לא היה בבבל, אלא
47 בנדרעדא.

אין מתחילין בפרשה פחות משלשה פסוקים. ליקרי
תרי מהא ותלתא מתדך – פשו להו תרי! אמר
לו: זו לא שמעתי, ביצא בה שמעתי, דתנן:
ביום הראשון "בראשית" ו"יהי רקיע". ותני עלה:
"בראשית" בשנים, "יהי רקיע" באחד. ותוין בה:
בשלמא "יהי רקיע" באחד, דתלתא פסוקי הוו.
אלא "בראשית" בשנים? המושג פסוקים הוו. ותניא:
הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים! ואיתמר
עלה. רב אמר: דולג, ושמאל אמר: פוסק. רב אמר
דולג. מאי מעמא לא אמר פוסק? קפדי כל פסוקא
דלא פסקיה משה אגן לא פסקינן ליה. ושמאל אמר
פסקינן ליה? והא אמר רבי תנניא קרא: צעור גדול
היה לו אצל רבי תנניא הגדול, ולא תמיר לוי לפסוק
אילא לתניעות של בית רבן, הואיל ולהתלמד עשויין!
התם מעמא מאי? משום דלא אפשר, הכא נמי לא
אפשר. ושמאל אמר פוסק. מאי מעמא לא אמר
דולג? גזירה משום הנבטין ומשום היוצאין. מיתבי:
פרשה של ששה פסוקים קוראים אותה בשנים. ושל
במשלה פסוקים ביהודי. קרא ראשון שלשה, ושני
קורא שנים מפרשה זו. ואחד מפרשה אחרת. ושני
אומרים שלשה, לפי שאין מתחילין בפרשה פחות
משלשה פסוקים. ואם איתא, למאן דאמר דולג –
נדלוג, ולמאן דאמר פוסק – נבטא! שאני התם
דאפשר בהכי. אמר רבי תנחום אמר רבי הושע בן
לוי: הלכה כולא אומרים. ואמר רבי תנחום אמר רבי

הושע בן לוי: כשם שאין מתחילין בפרשה פחות משלשה פסוקים, כך אין משיירין בפרשה
פחות משלשה פסוקים. פשיטא! השתא ומה אחתלתא דקא מקיל תנא קמא, מהמירי יש
אומרים, שדרי דמחזיר תנא קמא לא כל שכן דמחזירי יש אומרים? מהו דתימאי: נבטין
שבידו, ויצאין – לא שבידו דמנתי ספר תורה ונפקין. קמישמע לן. ותנא קמא מאי שניא
שידרי דלא – משום ויצאין, אתחילו נמי, גזירה משום הנבטין! אמר: התם אפילו מאי שניא
שידרי, שלח ליה רבה גריה רבא לרב יוסף: תלכתא מאי? שלח ליה: תלכתא דולג, ואמצעי
דולגין. "והי הקלל, כל שיש בו מוסף וכו'." איבעיא להו: תענית צבור, בכמה? ראש חדש
מועד דאיבא קרבן מוסף ארבעה, אבל הכא דליבא קרבן מוסף לא. או דלמא הכא נמי
איבא מוסף תפלח? תא שמע: בראש חדשם ובחולו של מועד קורין ארבעה. דא בתענית
צבור – שלשה! אימא רישא: בשני ובחמישי ובשבת במנחה קוראין שלשה. תא תענית צבור ארבעה! אלא מהא ליבא למישמע
מיניה. תא שמע, דרב איקלע לבלל בתענית צבור. קם קרא בספרא, תתח – בריך, תתח – ולא בריך. נפול פולא עלמא אנפנייהו,
ורב לא נפל אפיה. מכדי רב בישראל קרא, מאי מעמא תתח? ולא בריך? תא שמע דרבא אחריתא בתריה, לא
רב בכהני קרא, דהא רב הונא קרי בכהני. בשלמא רב הונא קרי בכהני, דהא אפילו רב אמר ורב אסי דכהני תשיבוי דארעא?
ישאל, מוסף פיפיו ליה לרב הונא. אלא רב, הא איבא שמואל דכהני תהו דרבי עליה? שמואל נמי מוסף תהו פיפיו ליה לרב,
ורב הוא דעבד ליה כבוד. וכי עבדי ליה כבוד, שלא בפניו, שלא בפניו לא עבדי ליה. הכי נמי מסתברא דרב בכהני קרא, דאי סלקא
דיתקן בישראל קרא – לפרהי מאי מעמא בריך? לאחר תקנה, או הכי לאחריה נמי לבריה? שאני הכא דותיב רב דמעיל עיילי,

דדי מענינו של יום.
ושאן
פרשה פחות משלשה פסוקים – גזירה משום הנבטין, שלא יטעו לומר
שאותו שקרא לפניו לא קרא אלא שני פסוקים. וקשה על מנהג שלנו, שאנו קורין
בפרשת "ויהי" בתענית. ודראשון מתחיל שני, והוא לוקח שני פסוקים מפרשה שלפניו.
וכן תופסין ביום טוב בחול המועד דפסח ששנתו, ומדוקרבתם "שדאי אלו הפשוטות
מוטא מפרשה וש לומר דשדאי אלו הפשוטות
שדרי ידועתן ון לעולם, ולבא לטעמי, וכן פרשה
של ראש חדש שהשלישי קורא יזכוס השבת אין
לעשות שמו יאמרו דבבטין שהשלישי לא קרא
אלא שני פסוקים מזכוסים השבת – שדרי הדבר
ידוע לעולם. וגם יש להם לחשוב שאם כן לא היה
לו להנתיח בשבועה לפרשה, שדרי גם זו מעין
פרשה שהנתיח בה. וכן איתא למאן דאמר דולג
לדלוג. פירש הקונטרס: ולמאן דאמר פוסק אל
קשיא מירי, דבין שקרא הראשון שלשה פסוקים
– אין לפסוק עד. וקשה דהא מאן דאמר פוסק
אית ליה שפיר נמי דולג, אי לא גזירה משום
דבבטין הדחיקאן, תבא נדי שאן אנו יוכלין
לחוק מהו שעשה הראשונים שדעו את היוצאים
שיכבדו שדא אחריז לא יקרא אלא שני פסוקים,
מכל מקום היה להם לחוק שאן יטעו הבבטין,
לפי שמתחילין בשיני פסוקים טמון לפיטחון לכן
נראה לפרש דלמאן דאמר פוסק לא קשיא מירי,
לדידיה רציפי שפיר. שאני תבא היבא אל
אפשר, אבל דבכא דאפשר שלא לפסוק – קשיטא
שאן להפסיק, אבל למאן דאמר דולג תקשה
שאני התם דאפשר. קשיא: היאך נהנו בעולם
בדולג של מועד על תה שקראו דרביני כל מה
שקראו השנים? והא תבא דלא שרינן לא דולג
ולא פוסק אלא דבכא ולא אפשר, ואפילו דבכ
דקאמר משום דבבטין הדחיקאן, מיהו, לא
פשיטא לן שאם קרא אותו שלפני האחרון על שני
פסוקים סתם דמפרשה שבפסח או בעצרת,
שהאחרון דולג למעלה, ולא קרא שני פסוקים
שהנתיח האחר, וגם מפרשה של אחרת, כגון דלא
דדי מענינו של יום.

1 ושאין בהן ביטול מלאכה כגון ראש חדש קורין ארבעה. וקשיא: והא בפרק אין דרושין
2 בחגיגה (ח.א.ו.ש) אמרינן: ראש חדש זכות. שיש בו קרבן מוסף ומותר בעשיית
3 מלאכה ויש למור. ודאי מותר הוא בעשיית מלאכה לאנשים. אבל גס אסורת במלאכה,
4 לפי שאין פירוק ממין במעשה העגל.

5 **ולרב** אשי מתניתין מני לא תא קמא ולא רבי
6 יסי דתניא בו רבי יוסי אמור לעולם
7 קורין שלשה ומפטר אחד – ואם נאמר: דלמא
8 רבי יוסי דאי הוא חבכי קאמר: לעולם קורין שלשה.
9 והרביעי גרדי ומפטר אחד. ולא בעי למומר אשד
10 מן השלשהו ויש לומר: דכי היכי דלתא קמא
11 ליכא למימר מפטר אחד הדיינו רביעי, דדא הוא
12 ממש בתעבא בשבט שהאז בעלשיו ורביעי ותר
13 משני חמישי דלעמא. ואם בו סתמא לא דחמי
14 בתעבא באב שהוא בעי דתמישי לקרות רביעי,
15 ואינו מחמיר לקרות אלא להפטר. הכי נמי לרבי
16 יוסי: יהי המפטר אחד מן השלשה שקרא:
17 **ואיבעית** אימא רב פישוט ידים ורגלים הוא
18 העבר כדעולא – וקשה: וכי לא היה יודע דמע
19 לשניו הכי? ובי סלקא דעתך מניקרא שיהא
20 אסור בלא פישוט ידים ורגלים? ויש לומר
21 דמניקרא אסור ליה מדרבנן בלא פישוט ידים
22 ורגלים. ובסוף קאמר ואיבעית אימא אין אסור
23 מדרבנן, ורב פישוט ידים ורגלים הוא עדידי
24 דאסור מן התורה. ומיהו, קשה לדישנא קמא
25 דאסור מדרבנן בלא פישוט ידים ורגלים. יש
26 לתמוה על בתי כנסיות שלנו שיש בהן רצפה,
27 והיא נופל עליה צבור על בניו ונראה לו דמעלי
28 אצילוי, ובכחי שרי. והכי נמי משמע בסמוך,
29 דמתיי' הויא דפר' לאין עמדיך דרבובת (לב.ב
30 רש) דחייבין לחי לאבין ורבא דמעלי אצילוי. כן
31 פירש רב האי גאון.
32 **אין** אדם חשוב רשאי ליפול על פניו –
33 בירושלמי מפרש: היכא שמתפלל בשביל
34 הצבור, אבל בינו לבין עצמו – שפיר דמי.
35 קידרה על אפסי. לא מוכח הקרא הוא מסיק לה.
36 דדא חכיב נמי (ישעיה מט) אפיסי ארץ
37 ישתחו לך? אלא הכי נמי ליה מרבית דרב לשון
38 קידה שריי אפיסי.

הגה

28 תורה אלא רצפה של אבנים בלבר. אי הכי מאי איריא רבי? אפילו ביהוה נמי! קמיה דרב
29 הוואי. וליולי לגבי ציבורא וליפול על אפיה? לא בעי למיטרה ציבורא. ואיבעית אימא: רב
30 פישוט ידים ורגלים הוה עבדי, וכדעולא, דאמר עולא: לא אסרה תורה אלא בפישוט ידים
31 ורגלים גרדי. וליפול על אפיה ולא לעיבדי פישוט ידים ורגלים? לא משני מנהגיהו. ואיבעית
32 אימא: אדם חשוב שאני, קבדמי אלקור. וקאמר רבי אלקור: אין אדם חשוב רשאי ליפול על
33 פניו אלא אם כן נענה פיהו לשון בן נון, דכתיב: "ויאמר ה' אל יהושע קם לך וגו'". תני רבנן:
34 "קודה" על אפסי, שנאמר: "ותקד פת שבט אפסי ארץ." "פריעה", על ברפים, וכן הוא אמר:
35 "מכפע על ברפיו." "השתחוואה" זו פישוט ידים ורגלים, שנאמר: "הבוא נבוא אני ואמך ואחיוך
36 להשתחוות לך ארצה." לוי אחיו קודה קמיה דרבי, ואיטעל, והא קא גרמא ליה? והאמר רבי
37 אלקור: לעולם אל ישיח אדם דברים פלפי מעלה, שהרי אדם גדול הוהו דברים פלפי מעלה
38 ואיטעל. ובגונו – לוי! הוא והא גרמא ליה. אמר רב חיאי בר אבין: הווינא ליה אפי
39 ורבא

1 מיפס לא נפקי – הלכך, לפניה בריך – גזירה משום הבטחין כדאמרין לעיל, לאחריה
2 לא בריך – דלא חישי ליתצאן. זה הכלל כל שיש בו ביטול מלאכה לעם – בגוה שון
3 מאחרין בבית הכנסת. כגון תענית צבור – שמוחר במלאכה. רוב תענית צבור מותרין
4 במלאכה. חוץ משל שמימי אמצעיסי ואחרונים. והשקע באב – נמי מותר במלאכה, אם
5 אלא במקום שנתנו. ראשי חדשים – בן אב
6 ביטול מלאכה כל כך, שאין תנשי עשות
7 מלאכה בתין. והכי נמי אמרין במסכת ראש
8 השנה (בב. א.) גבי משאות: משום ביטול
9 מלאכה בעשיית שני ימים. ושמינתי כמי מורי הוסיק
10 וזכרנו לברכה שניתנה להם מצדה זו בשביל
11 שלא פירוק נומיך בעגלי (תוספות – ואני
12 מצאתי בפרק מיה דברייתא דרבי אליעזר:
13 שנתנו תנשי אלו רעו ליה ממין לבעליה,
14 אלא אמרו לתי: אחם רוצים לעשות פסל
15 ומסכה שאין בו כח להעיל. ונתן הקודש ברוך
16 הוא שזכרו של שאם בעולם הזה, שהיה שממותר
17 ראשי חדשים יותר מן האנשים. ולעולם הבא הן
18 עתידות להתחדש כמי זכו חדישים, שנאמר
19 "תתחדש כעשר געושיכי". עד באן, ומקרא
20 ממייעו, דכתיב: "אשר נסחרת שם ביום המעשה"
21 (שמואל א ב) ותרםם יתרון: בנימא דתלמי. והתם
22 נמי גבי ראש חדש קאי, דקאמר ליה "מוד'
23 חדש", וקיי ליה לעבר אתי חדש יום
24 המעשה" אלמא: ראש חדש לאו יום המעשה
25 הוא. ומערע נמי לאו ביטול מלאכה לעם. שהיה
26 בלא לבית הכנסת יותר ממוות החול, לפי שאין
27 עושין בו מלאכה אלא דברי הדברים. ולרב אשי
28 – דאמר: זה הכלל תומני לאתוי נמי תשעה
29 באב, דאית ביה מוסף תפלה עגנו. מתניתין לא
30 נמי, גבי תענית צבור – בני תשעה באב חגיגא לת
31 בשמעתא בתרייתא דמסכת תענית. קורא אחד
32 ומפטר אחד – הקורא הוא יהי המפטר. סימנא
33 כעלמא – הא דהדר נקט ליה בזה הכלל,
34 סימנא יהיב כן כו'. כל רבני מילתא מחבייה –
35 כל יום העדוף דבר מחבייה. לא אסרה תורה –
36 בפסוק זה אלא שלא יעשר רצפת אבנים בבית
37 הכנסת, דוגמת של מקדשו. לא בני פשרא
38 צבורא – שאם ילך יעמוד מפניו. פישוט ידים
39 ורגלים – כשהיה נופל על פניו, ושאר הצבור
40 לא היו עושין כן. לא משני – לא היה רוצה
41 לשנות ממנהגו. ואיבעית אימא – לא היה רגיל
42 ליפול על פניו. כלומר שהיה אדם חשוב, ואינו
43 נופל על פניו. אלא אם כן נענה – כלומר: אלא
44 אם כן בטוח במעשייו שהוא נענה בתפלתו. למע
45 זה אחר נפל על פניו – אלמא, אין לו לעשות.
46 קידה – האמורה בכל מקום – אנתה אלא על
47 אפיסי. ארצה – משמע: כולו שטוח ארצה. אחי
48 קידה – נעץ גדולו ותשע עליהם. ושוחה' עד
49 שנושק את הרצפה חוקק. ומתוך שאינו יכול
50 להשקע על גדוליו, ואין ידיו מסייעות אותו
51 בוקפתו וצריך להתאמץ במגותו – ומתוך כך
52 נצטרע בוקאק אדמאטא. והשקע עליהם בלפי מעלה
53 – במסכת תענית: עלית למרום ואין אתה
54 משגיה על בניך. הוא וראי גרמא ליה – לפי
55 שהיה – נתחלקל בשעת הסתבר.

השחית – נתחלקל בשעת הסתבר. דמעלי

מגילת הקורא עמוד – פרק שלישי דף בג עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (טויזנולין)" קמט רש"י

1 רעציל אצלווי – על צדיקו, ולא נטולין על פידון ממש. לפי שארן חשוב ורשא
2 ליפול על פניו. הבי נישטן – תנא דבי רבי ישמעאל. ה"ב. ביום טוב מאחרין לאב – לבית
3 הדנסת, שצריך לטרוח סעודת יום טוב, כך מפורש במסכת סופרים ובפרק יא ד"ג.
4 ומפררין לצאת – משום שמתחן יום טוב. וכבשת מפררין אי – שבכר ותיקנו הכל
5 מצר שבח, ויפה למדור ביארו לקרות שבת.

6 כותוקין, ומפררין לצאת – מיום ענוג שבת.
7 ברבית כתיב – שלשה חיבות בפסוק ראשון.
8 וחמשה בפסוק שני, ושבעה בפסוק שלישי.
9 חמשה מראוי – בני העובד ורעה ויא בני המלך.
10 – שבעה הם, כדכתיב "שבעה שיי" פרס ומורי.
11 ומהם שי חמשה חשובים כדכתיב בסוף מלכים.
12 "שלשה שמורי הסף" בסוף ספר מלכים, ובגדון
13 תקנו אין מעול דבר מלכות. "וישאלם כעבדתי"
14 – תמני בפסוק שני, מפני כבוד תורה – שלא
15 ידא כבוד תורה הבכור וביא שיה, ויכן השמיה
16 כבוד תורה הוא ולא משום טובה לאו –
17 ממנצת הוא. כנגד שבעה שקראו כתיבה –
18 פיתח כל אחד משלשה פסוקים. ואם איית –
19 דאנו עולה מן הגבון – דוד חלו שנמנה שקראו
20 בתורה, ועשרים וארבעה בעיני בניבאי.
גביר

1 ורבא דמצי לא צלווי. "ביום טוב המשה, ביום
2 הכפורים ששה וכו'" "מתנינו מני? לא רבי שמעאל
3 ולא רבי עקיבא. דתנאי: ביום טוב המשה, ובוים
4 הכפורים ששה, ובשבת שבעה, אין פוחתין מהן ואין
5 מוספין עליהן, דבין רבי ישמעאל. רבי עקיבא ואמר:
6 ביום טוב המשה, ובוים הכפורים שבעה, ובשבת
7 ששה, אין פוחתים מהם, אבל מוספין עליהן. מני?
8 אי רבי ישמעאל קשא תוספת, או רבי עקיבא קשא
9 ששה ושבעה? אמר רבא: תנא דבי רבי ישמעאל היא.
10 דתנא דבי רבי ישמעאל: ביום טוב המשה, ביום
11 הכפורים ששה, בשבת שבעה, אין פוחתים מהם אבל
12 מוספין עליהם, דבין רבי ישמעאל. קשא דבין
13 רבי עקיבא ארבי ישמעאל! תרי תנאי אליבא דבין

14 ישמעאל. מאן תנא להא דתנאי: ביום טוב מאחרין לבוא ומחרין לצאת. ביום הכפורים
15 ממחרין לבוא, ומאחרין לצאת, ובשבת ממחרין לבוא, וממחרין לצאת? ל"מא רבי עקיבא,
16 דאית ליה גבירא ותיקא? אפילו תימא רבי ישמעאל, דגביש סדודא דיומא. הני שלשה המשה
17 וישבעה גנגד מיו? פליגי בה רבי יצחק בר נחמני וחד דעמייה ומנו רבי שמעון בן פוי. ואמרין
18 לה: רבי שמעון בן פוי וחד דעמייה ומנו - רבי יצחק בר נחמני, ואמרין לה רבי שמעאל בר
19 נחמני. חד אמר: גנגד ברבית כתיב. וחד אמר: גנגד שלשה שמורי תפן, המשה מראוי בני
20 המלך, שבעה רואי בני המלך. תני רבי יוסף: שלשה המשה ושבעה: שלשה שמורי תפן,
21 הששה מראוי בני המלך, שבעה רואי בני המלך. אמר ליה אבין: עד האידנא מאי ממקא לא
22 פרישין לן מר? אמר ליה: לא תורה דדנא דצרכתיה ליה. וכו' בעיתו מינאי מילתא ולא אמרין
23 לכך. אמר ליה יעקב מינא לרב יהודה: הני ששה יום הכפורים, גנגד מיו? אמר ליה: גנגד
24 ששה שעמדו מימינו של עזרא וששה משמאלו, שנאמר: "ועמד עזרא הספר על מגדל עין
25 אשר עשו דרבך ויעמד אצלו כמתורה ישמע ונגנה ואוריה והלקיח ומעשיה על מינו ומשמאלו
26 פרה ומישאל ומלכיה וחשם והשפדנה וכרית משלם." הני שבעה היו! היינו וזכרה היינו
27 משלם. ואמאי קראו משלם? דמשלם בעזרה. תנו רבנן: הכל עולין למגן שבעה ואפילו
28 קטן, ואפילו אשה. אבל אמרו חכמים: אשה לא תקרא בתורה, מפני כבוד צבור. אבינאי
29 להו: מפסיה, מהו שיעלה עליהן שבעה? רב הונא ורב יהודה בר אבא. חד אמר: עולה וחד
30 אמר: עולה. מאן דאמר עולין – דהא קרי. ומאן דאמר אינו עולה – כעולא, דאמר עולאי:
31 מפני מה המפסור בנביאי צריך שקרא בתורה תחילה? מפני כבוד תורה. וכיון דמשום כבוד
32 תורה הוא למננא לא סליק. מיתוכי: המפסור בנביא לא יפחות מעשרים ואחד פסוקים גנגד
33 שבעה שקראו בתורה. ואם איתא עשרים וארבעה היינו! כיון דמשום כבוד תורה הוא,
גביר

1 הני שלשה המשה בנגד מ. אבל משנה של יום הכפורים לא בני עולין – קשיא.
2 אמאי לא בני מארבעה של ראש חודש בנגד מ. וכן של חולה של מועד? ויש לומר:
3 דקם ליה דטעמא דמוקף חשיב לטעמי דוד בגרא, אבל לטעמי כל כך ביום טוב ובוים
4 הכפורים ובשבת – לא סלקא דערך משום ברת וסקולא. אי לא משבחתינגד מ.
5 שבעה רואי בני המלך – פירש הדמטרס
6 דאורשורוש. וקשיא לומר שחננו חכמים בנגד
7 ענינו של אותו לשון דק פירש רבנו הם. אותו
8 הכתובים בספר ירמיה (גב). ובמלכים ב (כה) כתיב
9 חמשה. ובירושלמי מפרש שהענין של הלא ורבו
10 העלבים הם סופרי דתינין. אמר ר' עקיב –
11 מצעה גרסנין שאם אדם מזה לא היה מזכורו עקב.
12 דהא כתיב "שם רשעים ירקב" (משלי א): ה"ה אמר
13 עולה וחד אמר אין עולה. פסק רבנו הם דקייטא
14 לן כנאן דאמר עולה ולכן ואן נתנן בעתידות
15 במנחה ובחמשה באב שלשילשי מספיר. וכן בוים
16 הכפורים במנחה, אבל בשבתות ובמיים נוסים
17 ובוים הכפורים שחרית – המפסיר לא היו מן
18 הגבון, דכיון שמוטו ליהוסף עליהם וכלין אנו
19 לשעות מתננו אליבא דכולי עלמא. דאי ודי
20 הלכה כמאן דאמר אין עולה – עברנין ספיר,
21 ואפילו הוי ימי הלכה כמאן דאמר עולה – מכל
22 מקום אין לחוש. שדרי מותר להוסף. ואף על גב
23 דארמיין לקמן (ב"מ). ולו לדודת כותבה תנא
24 קורין שחאן ובארת המטה וחד ביה תנאי –
25 מכל מקום נתנו עכשיו לקרות המפסיר שהוא
26 שנויני כל הו דכיר לנהוב ונהוב. הו ששעה וזכר
27 כל יסוד של שבת – יחזור ספר תורה ויקרא אחר
28 הוא יום בני המלך ואין סחור צריך. ושבת
29 לקרות בתורת היום – יחזור ספר תורה ויקרא אחר
30 בחובת היום. ואחרון שקרא קודם היו כנאן
31 ואלתיה. ואף על גב דאיתא וכו' בראש חודש
32 של תעבה – אין צריך, כדאיתא בלילמוני
33 הדוכח והלכתא אין משגיח בבעיה כל עקר.
34 וימיים שיש ביום קרבן מוסף במקום קרבן.
35 שחיטת ספר תורה ובמיים שאין ביום קרבן מוסף
36 אין גומר קריש קודם ובשבת לא יקרא פחות
37 גמאוד ועשרים פסוקים לשבעה בני אדם, כל הו
38 וחד שלשה פסוקים ובמנחה ובשני ובתימיים
39 עשרה פסוקים. ואם סכח ולא קרא כל כך – יחזור
40 ויקרא. דמשום כבוד תורה הוא בנגד מני
41 יקרא בני – כשקיא: לפי מנוגטו שאנו נתננן בכל
42 שבתות השנה שדמפסירי חוור וקרא מה שקראו
43 הראשונים, ואין קרא כל אחד כך. אם כן מאי
44 קא מעשי כיון דמשום כבוד תורה הוא בנגד מני
45 לא בעינא אדרבה. היה לו לומר דאין קרא אל
46 מה שקראו הראשונים – כנגד לא בעינא. אלא
47 שנוע מינה דבמי התנאים היה המפסיר קורא מה
48 שלא קראו הראשונים. והבי בני משמע מדתקנין
49 האם כן קשה להו: אמר ר' אבהו: אמר ר' יוחנן
50 תקנו לומר קריש בן השבעה למפסיר לחודשי שאנו ממנין ומשבעת. ודבר רבן אליהו הנביא את בני עירו שאפילו בשמרינאי שני ספרי תורות לא ישלשו – נהוג מנהג זה שקראו הראשונים
51 דכל המפסירי חוור וקרא ממה שקראו הראשונים. וכן הנהוג רבנו משלם. וכן נתנו עכשיו בכל רפת. ושניו את מנהג רש"י ורבותיו ורבנו הם. והא שאין מוציאין שני ספרי תורות כל
52 השבתות לקראו בשני! "בוים השבת" כמו ששטין בוים טוב – נראה לפי שאין בפרשה אלא שני פסוקים. ואין קורין בתורה פחות מן פסוקים. ואין לחתילל בפרשה שלמעלה או לסיים
53 בפרשה שלעלה ממש ולא הו מענינן של יום. ועוד שי לומר: לפי שצריך לחפשיי בכל שבת מענינן של יום. ואי קורין שלש שבת – אם כן יתא צריך לדפסיר בדיליק מניה. והיני בשבת
54 ואם כן יוד כל הדפטרות מענין אחר. ועוד שי לומר: לפי שעלום אין קורין בספר תורה שני בקרבתה אלא באותן שבאין לכפרה. כדפידיש לקמן פרק "בני העיר" (לא"ה). שקורין ביום בוים
55 טוב. ומנהג לישאל באילו הקריבום. אבל קרנות שבת – אין באין לכפרה, ומשם הכי אין קורין בזה.

1 לא וש אלא מבוקש שאין מותרגמן - ועל זה אנו סומכין שאין אנו מותרגמן הפרטות
 2 שכלל מות השנה, וכן הפרשיות.
 3 אין פורסין על שפלו פחות משרה - בירושלמי מפרש שאם החילול בעשרה ויגאו
 4 מקטען - אצל חכמי גומריק, ועל הדומאים הוא אמר: ועובדי ה' יכלו' (שעיה' א.) וכן
 5 הלכה.

6 ואין פורסין על שפלו - וקונטרס פירש: בני
 7 אדם שבאו בבית הבנסת אחר שהתחילו
 8 הגבור, ורצוים לומר קירש ורכבו - צריך עשרה.
 9 והבן הם פירש: דבשבעה שלא שמועו עם שלש
 10 אחרים סגי. והביני אתי אמר במסכת סופרים:
 11 רבותין שבמכטבר אומרים בשבעה, ונתונים טעם
 12 לדרבייה, דכתיב 'ברפועו פרעתו בישראל'
 13 בהגדת עם ברכו ה' (שופטים ה') אמר שבע
 14 תיתב, וכן אומרים אפילו בשש, משום דברבר
 15 הוי הששי. והבן תם כתב בספר הישר: בתושעה
 16 משום לויכא אל ומש תיבות עד' ברכבו. ונהא
 17 ילי אפלו בשלשה שלא שמועו. אבל פירושו
 18 דקרא: ברפועו פרעתו בישראל, לאו ענין מה
 19 שמוטל עליהם לעשות - או יתנדב העם לברך ה'
 20 וליכא אלא שלש תיבות עד בהגדתו. ותלמידי
 21 רשי פירשו שמומר אפילו בשביל אחר.
 22 שמוע כתיבם הם לפרס על שמוע, ואפילו אטו
 23 ששמוע כבר יכול להודיע אתו שלא שמוע. כמו
 24 שגאו רואים שליש צבור, שאף על פי שהתחיל
 25 כבר השמונה עשרה ברכות בלשח - דחור והתחיל
 26 בקר, וקא על פי שכלולו בקיעין עשיתי, מכל
 27 מקום שי לומר דאן הו' ראיה לכל כך, ושדאי
 28 השמונה עשרה ברכות שהיא אם היה מתחיל
 29 מתחילה בקול עם - שמוטל לא יתנוו לבס להגיע
 30 עם שליש צבור במקום קודשה ומדום. ורבונו הם
 31 לא היה אומר לעשות אפילו לעצמו.
 32 ואמר ר' יצחק אמר רבי יוחנן ברכת אבילים
 33 בעשרה - פירש רבינו יצחק אמר רבי
 34 בברכת המזון, שחיי לא היתה ברכת הנהיג.
 35 כדפישר פרק קמא דבתובת (ח.ב. ושם) אלא
 36 מיירי בברכות שהיו אומרים ברכות העד
 37 במעמדות. שהיו עושין לנתם אבילים, אבל
 38 ברכת המזון סגי בשלשה והוא ענינו מנוקד.
 39 כדפישר השעם עם. עשרה כתיבים כן - קשיא
 40 ילי אמאי לא בעי אתד עשר, דאין ברת דין שטק
 41 בכל דבר שהוא תלוי שמועד בשקול הדעת.
 42 ואמרין מן קודש - פירש הקונטרס פרק קמא
 43 ודנהורין (ט.א.). והא אין נצטרך בשוק בענד כן
 44 אין קודש. ופירש: אמאי לא קאמר ברכות בענד
 45 כנעני, שיכול אדם להקדישו. והא ענד כנעני
 46 שפיר קרי אדם, כדאמרין פרק הידול' (א.ו.ו.)
 47 לתב ושם: 'כל דחם אשר יתדם מן היסוד לאו
 48 יפדה - לרבות בעדו ופשתו והבנעיס וש' לומר:
 49 דאי אתא דמיייר בענד כנעני סגי בשלשה, אבל
 50 בעשרה לא. כדאיתא בירושלמי גורה שמוע
 51 שמוע וברדו. ואם האמר: אמאי דהדיא
 52 דאיתא מיירי ברינא דרבנן, קא לא ברינא
 53 דאיתא עירך עשרה. ואם כן הדין קושין
 54 לדכותיה, דכי פריך אדם מי קדיש - לישני דמיייר בענד כנעני! וש' לומר: דמיייר שריך לעשות, ואם כן אי איתא דאיתא בענד הוא הדין בשלשה. ועוד:
 55 בראה דסבר ליה למקש דאי איתא דמיייר בענד - והו' ליה לפרושי בהדיא הקרקעות השענה וכוון. כדתינוי בכל מקום הקרקעות העבדים. ועיין תוספות סנהדרין (ט.א.).
 56 שמוין' אטו ענד ועבר איתקש דכתיב 'והתחלתם אתם' וגו' - משמע דענד עברי איתקש לקרקעות. ודכי בני משמע פרק אגרא דקדושין (ו.א.ו.) דאשה הדין נכסיס
 57 שיש לך איתקש טעמא דענד איתקש לקרקע. וקשיא: דהדין ודאי ענד כנעני דעלמא כתיב קרא 'והתחלתם', אבל ענד עברי לא מעיט כל דאיתקש לקרקע ודאי דקדושין יש
 58 לדחות בדפירושי שם, אבל דבא קשיא.

1 בגודו נמי לא בעינן - לקבוע שלשה פסוקים כנביאי בגודו אתון שקרא המפטר בתורה.
 2 מקום שיש תורגמן שאני - שיש טורח לעבור. **משנה** אין פורסין על שפלו - מנין הבא
 3 לבית הבנסת לאחר שקרא הצבור את שמוע, ועוד אחר ואומר קירש ורכבו והרכבו
 4 ראשונה שבקריאת שמוע - פורסין לשון חצי הדבר. וכן עובדי' לפני התיבה - שליש
 5 צבור. ואין שמועין כפיוון - הכתובים. אין קושין
 6 בתורה - בצבור. אין קושין מקמי מרפוש -
 7 למה, כשעשיתן את המת לקבורו היו שומעין
 8 שבע פעמים לבכות את גמות. והרצוה לסחוד
 9 - יספרו. ודכי תניא (בבא בתרא ק. ב.) אן
 10 פרחין משבעה מעמדות ומשובות למת כנוק:
 11 עמוד יקום עמודו, שבו יקום שבו. ברכת
 12 אבילים - מפרש בגמרא. ותמוזי אבילים -
 13 שחזרוין מן הקבורת ומקוון תמוזין את
 14 האבל. ואין שורה פחותה משרה. במסכת
 15 סנהדרין (ט. א.) ואין מומנין על המזון בשם -
 16 'בןכר' אלהינו. והקרקעות - של הקדשה. הבא
 17 לפדות עירך עשרה. ואחר מהן קודש. ואדם
 18 ביצא כחן - אם בא לפדות מיד הקדש.
 19 ובגמרא מפרש לה. **גמרא** קודש - אין פחותה
 20 מעשרה שנאמר 'עד מתי לעדה הירעה הזאת'
 21 יצאו יקום וכלכו. לאו איתא איתקש - לטריח
 22 שליש לכך לקרותן יקום. דאם כן מה נהנת
 23 למרובין? אין אבילים מן המזון - שהיה הוא
 24 אומר ברכה למנחמים בפני עצמן: אחינו, בעל
 25 הגמול ישלם לכם ומגלכם הטוב. כרך אחת ה'
 26 משלם הגמול. ולאבילים בפני עצמן: אחינו בעל
 27 נהנתו מכם אחכם. כרך אחת ה' מנחם אבילים.
 28 ואינו כוללן יחד. עשרה כתיבים כתיבים -
 29 בפרשת הקדשות. שלשה בערבין ושלשה
 30 בהנמה וארבעה בקרקעות. וכוון דמשלמי בדו
 31 עשרה - בענין עשרה גבירי. ודו לויש - דכון
 32 בעיקר. ואיתא חמשה כתיבים וחמשה ישראילים
 33 - כיון דטעמא משום מיטע אתר מיעט הוא.
 34 השלישי אתר מיעט אתר מיטע. וכוון דתשעי
 35 ליה בין מיטע אתר מיטע - אתרביי לישראל,
 36 כי הדי אתא כון שליש אשמועינן דליתו כון
 37 ולא ישראיל. וכן חמישי וכן שבעי וכן תשעי.
 38 ענד איתקש לקרקעות - שנאמר 'והתחלתם
 39 אתכם לבניכם אחרים לרשת אחוז לעולם'
 40 בתפסבורה. **משנה** איתקש לקרקעות
 41 פסוקי אחד - שלא יטעה מותרגמן (מן)
 42 המתרגם על פה. ובגבאי

32 **שמואל:** עשרה כתיבים בפרשה. חד לגופיה, וחד למעוטי. ואידך, היו מעוט
 33 אתר מעוט, ואין מעוט אחד מעוט אלא לרבות תשעה ישראילים וחד כהן. ואמאי:
 34 הכישה כתיבים וחמשה ישראילים? קשיא. 'ואיום פיוצא כהן'. איום מי קדוש? אמר
 35 רבי אבהו: 'דמי עלי', דתניא האומר 'דמי עלי' שמיין אותו פקדה, וענד
 36 איתקש לקרקעות דכתיב: 'והתחלתם אתם לבניכם אחרים לרשת אחוז'. **משנה**
 37 הוקרא בתורה לא יפחות משישה פסוקים, ולא יקרא למרובין ויתר פסוקים אחר,
 ובגבאי

מגילת הקורא עומד – פרק שלישי דף כד עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (הוספות ל"קנג רש"י

1 ובנביא שלשה – אם ירצה, ולא איכפת לו אם יעשה, דלא נפקא מינה הוראה. ואם
2 חיו שלשתו ב' – בנימרא פירש הכא משבת לה רצופין. מרילין בנביא – ופירשה
3 לפרשה. וכן מרילין בתורה – שהשומע את הקופין ממקום למקום אין לבו מושב
4 לשמעו. ואין כמה הוא מרילן – בנביא. שלא יפסוק התרגומן – שלא ידלג ממקום
5 שהוא קורא אלא כד ביטול לגלל את הספר

1 ובנביא שלשה. היו שלשתן שלש פרשיות, קורין
2 אהר אהר. מרילין בנביא ואין מרילין בתורה. ועד
3 כמה הוא מרילן? עד כדי שלא יפסוק המתרגומין.
4 גמרא הני שלשה פסוקים בנגד מי? אמר רב אסי:
5 בנגד תורה נביאים וכתובים. וילא יקרא למתרגומין
6 ויחר מפסוק אהר, ובנביא שלשה פסוקים, ואם
7 היו שלשתן שלש פרשיות קורא אהר אהר. בגזין:
8 ופי כה אמר ה' הנם נמפרתם, ופי כה אמר ה'
9 אלהים מצרים ויר עמי בראשונה, ועתה מה לו
10 פה ואם ה'/. מרילין בנביא ואין מרילין בתורה.
11 ורמיהו: קורא אהרי מזה' ו'אך בעשור'. והא קא
12 מרילן! אמר אביו! לא קשיא: פאן כבד יפסוק
13 המתרגומין, וכאן כבדי שלא יפסוק המתרגומין, והא
14 עלה קתני: מרילין בנביא ואין מרילין בתורה. ועד
15 כמה הוא מרילן? עד כדי שלא יפסוק המתרגומין.
16 מכלל דבתורה כלל לכל לא! אלא אמר אביו! לא
17 קשיא: פאן בענין אהר, פאן בשתי עניינות. והנביא:
18 מרילין בתורה בענין אהר, ובנביא בשני ענייניו: פאן
19 וקאן, כבדי שלא יפסוק המתרגומין. תניא אידך: אין
20 מרילין מנביא לנביא, בנביא של שנים עשר מרילן,
21 ובכלבד שלא ידלג מסוף הפרק לתחילתו. משנה
22 המפסיק בנביא אהר פורם על שבעה ודוא עובר לפני
23 התיבה ואינו נושא את כפיו. ואם יהיה קלון, אביו
24 או רבו עוקרים על ידו. קטן קורא בתורה ומתרגם,
25 אכל אינו פורם על שבעה ואינו עובר לפני התיבה,
26 ואינו נושא את כפיו. פוחה פורם את שבעה ומתרגם,
27 אכל אינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה,
28 ואינו נושא את כפיו. סוקא פורם את שבעה ומתרגם.
29 ובי הוהא אומר: רבי שלא יראה מאורות מקיפין, אינו
30 פורם על שבעה. גמרא מאי מעניא? רב פפיא אמר:

31 משום כבוד. רבה בר שמי אמר: משום דאיתי לאינציו. מאי בינייהו דעבד
32 בחנם. תנין: ואם יהיה קטן אביו או רבו עוקרים על ידו. אי אמתא משום נציו – קטן בר
33 נציו הוא? אלא מאי? משום כבוד? קטן בר כבוד הוא? אלא איפא כבוד אביו וכבוד רבו,
הא

1 ובנביא שלשה – ועכשיו אין אנו מקרין לתרגומן אפילו בנביא אלא פסוק אחד, שלא
2 יבא לטעות. רק בחילוף התפסורת אנו מקרין לשלשה לתרגומן, לחודשי ב' כן
3 הדקי, אי לא דחישינן שיטתה. וכן לשלשתן על שלש פרשיות קורין אחד אחד –
4 קטא על מה שאנו מתרגמין' ויאמר לדעת אל הנם הקורשור (השוער) כי של שלשה
5 פסוקים עד בנת ההיא. ומקיף אותן למתרגם
6 שלשתן כחד, ואף על פי שיש פרשה בסוף בני
7 פסוקים. הוא שאנו מתרגמין הפסורת על פסח
8 ועשרת מפי משאר יום טוב – לפי שכן מדרבות
9 בנס היום, כד לפרס' דנס, וכן במתן תורה כדי
10 לפרסא דנס.

11 אבל אנו פורס על שבעה – ואפילו לרבי יהודה
12 המכסיר ליה בבגליה לעיל (ט"ב) – הבא
13 מודה שלא יוציא אחריים ידי חובתן ברבי
14 שבקדושה. משום דבוקטן איכא ריה דרבנן,
15 בהפרישת לעיל לרבנן רבי יהודה. אבל בגמלה
16 יש להקל, לפי שכן נעשים ודו בספק ד'להרג
17 ולהשמיר' לפיכך עשאו רבי יהודה בגדול.
18 פוחה ערום ויחף פירש הקונטרס מתרגמין
19 ערסילאי ופחי. וליחא, דפחי הוא הרגום של
20 ערום. וכן פירש רב אלפס דפחי ודו אותו שלוש
21 בגדים קרועים, ודכי בני מנעו דפחי קמא דמכסת
22 קידושין.

23 קטן עובר לפני התיבה – קשה. אמר אריאי
24 עטור אפילו גדול בני עובר לפני
25 התיבה אלא אם כן נתמלא זקנו, כדנתיא סוף פרק
26 לעשות שלוח צבור, ולירד לפני התיבה, אבל
27 בענין אחר לאו ויש לומר: דרומה מיירי בתענית
28 צבור. כדנתן תענית (דף טו) דאין מרירין לפני
29 התיבה אלא זקן ורגיל (ומי שנתמלא זקנו ומי
30 שנטפלו מרובה). הוא דקנין דחמא וכן במתלא אביו
31 ראינו לעשות שלוח צבור – הינו לידות שלוח
32 ציבור בקביעות. אבל באקראי בעלמא – יכול
33 לידות משתביא שתי שערות. וליחא כפי שפירש
34 רשי' שם, דפירש דמיירי לתקיעת שופר ולהמתנת
35 פרנס על הצבור ולהקלות וליתור. ואין נושא
36 כפיו. משמע: הא אם הבאי שתי שערות – יש
37 כפיו. וקשה: דהא סוף פרק קמא דחילין (כ"ב)
38 (ושם) אמר דאין נושא את כפיו עד שיתמלא זקנו
39 ועד קשה דמשמע סוף פרק לילוב תהול' (סוכה)
40 (מבא) על קטן היודע לישא את כפיו וחילין לו
41 ליתוב בגדן, ואפי' קטן מנשו לו חמור' דהדייא
42 ד'לובת גמול' מיירי עם כתיבי גדולים, ללמוד
43 ולתודעין. ואין דפסלין דהבא קטן – מיירי בשאן
44 גדולין שמו. והדייא דחילין דבעי מלוי וקן – מיירי
45 לישא כפיו תידי בקביעות. אבל באקראי בעלמא
46 יכול דוא לישא כפיו אף על פי שלא נתמלא
47 זקנו כדי לאחוקי ונפשיה בכתי'. מ' שלא ראה
48 מאורות לא יפרס על שבעה – קשה. דרבי יהודה הוא דאמר פרק 'הדביל' (בבא קמ"א פ"א ו"א ו"ט)
49 ננו' ונפשה בירושלמי, דלא מיירי כדנמא בבין אפל. ועד ויש לומר: דמיירי שפיר כסומא, והא דפסלין דהם כסומא – הינו כן בתורה. אבל כדנתיא מרבה חייב, אפילו
50 נסתמו משגלך – מכל מקום חייב הוא מדרבנן, ולא יאה כבודי, ולא דמי לנשים דפרסוים ממוזת עשה שחוקן גרמא, אפילו מאותן שאינן אלא מדרבנן,
51 שדידי בני הנובה והבארכע כסות ובקראי מגילה דלא דנו אלא מדרבנן לא מחייבי אלא לפי שתי דוח באותו חנם – התם הינו טעמא שאפילו נפסור אמת מכל מצות עשה שחוקן גרמא –
52 מכל מקום עדין שן דין שן מצות רבות. אבל סומא אם נפסור אותו מכל מצות, אפילו מאותן שאינן אלא מדרבנן – אם כן הוא חשוב כנביר. ואף על גב דפירשתי לעיל דקטן רדתי חרי מדרבנן
53 שדוא קטן פרישת שמע דלא דנו אלא מדרבנן אין יכול להציא אחרים גדולים. דליכא אלא דדו חרי – פרישת שמע, אפילו חבי, סומא שיש בו חרי מדרבנן יוציא שפיר אחרים. דכין
54 שדוא דלא ובר דתי – עדין טפי סומא.

שחאה

1 **כשאתה** תבא אל הובתי הלי – קשה כיון שלא היה יכול לומר חרית אם בן דהאך
2 הורידו רבי לפני התיבה כשגור העיני, כדאייתא בהשוכר את הפועלים (בבא
3 מציעא פהב), וזא אין מוירדין לא מאנשי חפה ולא מאנשי בית שאן לפי שקראין לאלפין
4 עיניו ולעינין אלפין ורש לומר: דכשהיה מתחיל לקרות החרית קרא אותה שפיר על ידי
5 טורת, אבל לא היה בקל, ולפי שאמר לית אלוהו

6 שלעו ידו מחרד הנאולה – לפיכך הורידו.
7 **אם** היה שבעירי מותר. ואפילו במזמין שבידו.
8 כדאמר בירושלמי בהדוא כותן הדוו יהיה
9 עקשי, אטא לקמיה דרבי נפמלי אמר ליה כיון
10 שאתה רש בעיך – מותר.
11 **כסנה** ואין בה מצוה. פירש רבינו תם: כשעת
12 הסכנה יכול להסתייג ביה, ולא תגן עליו.
13 המצוה, ולא יעשה לו ס סמו לאליעש בעל
14 הכנסים (שבת סט, א).
15 **בתפרין** – כשהוא תופר בית מושבם צריך
16 ליהדר לשלא ישמר חט הפריחה יותר.
17 מרא ויתקלקל הריבון, ורבינו תם פירש: צריך
18 שיחא התפר ועצמו מרובץ.

19 **הכא נמי איבא נצוני אבוו ונצוני רבו.** "פוחת פורם
20 על שמעו וכו'". "עמא מיניה עולא בר רב מאביי:
21 **קמון פוחת מהו שקרא בתורה? אמר ליה: ותבעי**
22 **לך ערום? ערום מאי מעמא לא? משום קבוד צבור;**
23 **וכו'.** **תניא, אמרו לו לרבי יהודה: תרבת צפו לרדוש**
24 **בפורקבה ולא ראו אותה מימיהם. ורבי יהודה: תתם**
25 **באמנותא וליקא מיליא מילתא, וזא קא מיפיו ודעי;**
26 **הכא משום הנאה הוא, וזא לית ליה הנאה. ורבנן:**
27 **את ליה הנאה, כרבי יוסי. דתניא, אמר רבי יוסי:**
28 **כל ימי הייתי מצמער על מקראי זה 'היית ממשש**
29 **בצדקים פאשי ומשלי העור באפלה.' וכי מה אכפת**

30 ליה לעור בין אפילה לאורה? עד שפא משפיה ליה. פתם אשת היתי מתוף פאישון לילה
31 ואפלה, וראיתי סומא שהיה מחלף בדרך ואבוקה כירו. אמרתי לו: בני, אבוקה זו למה לך?
32 אמר לי: כל ימני שאבוקה כירי, בני אדם רואים אותי ומצילים אותי מן הפחיתין ומן תחזין
33 ומן הפקדן. **משנה** הן שש בידיו מומין לא ישא את פניו. רבי יהודה אומר: אף מי
34 שהיו ידיו צבעות ססים לא ישא את פניו, מפני שהעם מסתכלים בו. **גמרא** תנא: מומין
35 שאמרו בפניו, ר' ור'
36 נמי הכי: ר' ור'
37 אסי: חיפני ור'
38 בית שאן ולא אינשי בית חיפה ולא אינשי טבעונין מפני שקרוין לאלפין עיניו ולעיניו אלפין.
39 אמר ליה רבי תיא לרבי שמעון פרי רבי: אלמלי אתה לוי פסול אתה מן הדיקון משום
40 דעבי קלף. אטא אמר ליה לאבוי, אמר ליה: זיל אימא ליה: פשאתה מצני אצל 'ויחיתו
41 לך' לא נמצאת מתרה ומתרה? אמר רב הונא: וכלנן לא ישא את פניו. והא ההוא דתתה
42 בשבבותה דרב הונא ורתה פרים ידיה! ההוא דש בעירו תתה. תנא נמי הכי: וכלנן לא ישא
43 את פניו; ואם תתה דש בעירו מותר. אמר רבי יוחנן: סומא באחת מעיניו לא ישא את
44 פניו. והא ההוא דתתה בשבבותיה דרבי יוחנן דתתה פרים ידיה! ההוא דש בעירו תתה. תנא
45 נמי הכי: סומא באחת מעיניו לא ישא את פניו; ואם תתה דש בעירו מותר. "רבי יהודה
46 אומר: מי שהיו ידיו צבעות לא ישא את פניו." תנא: אם רוב אינשי העיר מלאכתם כקד
47 מותר. **משנה** האומר: "איני עובר לפני התיבה בצבעונין" – אף בלבנים לא עובר. "בסנדל
48 איני עובר" – אף רתף לא יעבור. העושה תפלתו עגולה – סגנה, ואין בה מצוה. נתנה על
49 מצחו או על פם ידו הרי זו דרך המינות. ציפן זקב, ונתנה על בית אונקלי שלו הרי זו
50 דרך החיצונים. **גמרא** מאי מעמא תישישנן שפא מינות נוקרה בו. "העושה תפלתו עגולה –
51 סגנה ואין בה מצוה." למיאת תניא, היא דתתה רבנן: תפלין מרובעות הלכה למשה מסיני!
52 ואמר רבא: בתפרין ובאלסכון? אמר רב פפא: מתניתין דעבידא כי אמנא. "משנה האומר

התפירה, וצריך שיהא לן אלסכון הלכות במרובץ, צריך שתהא אצבע כרוחב ובואךר, שהיא אצבע ושני תומשין באלסכון. כי אבטאו – עגולת כבאנו. אבל עגולה כבניה ובעדשה

מגילה: הקורא עומד – פרק שלישי דף בה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן עזרא – (שטיינזליץ)" קנז רש"י

1 **משנה** יברכך טובים יהי זה דרך מיתת – שאנו כולל רשעים שבחיו על מקום.
 2 וחכמים למדו (ברכות ו, ב) מהלכנה שריחה רע ומנאה הכתוב בין סמני הקטורת.
 3 שמציינין הכתוב בירצאותן לודותיה אחרת. על קן צפור יעיר חומר – כלשון
 4 הזה דרמין מניעין על קן צפור. כל בחר ורדם עלענו. וכן טוב זכר שמך – על טובותך
 5 נדה לך. או שאמר לנו פעמים מורים כשהוא
 6 כורע – משתקן אותו. ובמדרא מפרש לה.
 7 הפנה בעריות – בגמרא מפרש שדורש פרשת
 8 ערות כביעו. ואומר. לא ערוד ממש דבר
 9 הכתוב. אלא כנה הקולן בלשונו וקרא אותה
 10 ערות. המלה קלון אביו וקולן אמר ברבים. כיעו
 11 הוא. לשון היקר, שמוחקר ידברו לשבח או
 12 לגנאי. ודרכה יש בלשון חכמים בספרי. "אספה"
 13 לי שבועים אש (ממברר יא) "ואל אראה
 14 ברתי" (שם) – ברעם היה לו לומר. אלא
 15 שכנה הכתוב. כיצא דבר יזמירו את כבודם
 16 בתבנית שור אוכל נשנ' (תהלים קו). כבוד
 17 היה לו לומר. אלא שכנה הכתוב. ואמר
 18 וסופר על חתן להקביר למושל – לא תבא על
 19 הגיה ותחילי בן לעבודה וזה. משתקן אותו
 20 גוישה – שערך הכתוב ממשמעו שהוא
 21 עבודת זרק ומארים להעביר בנרון לאש
 22 ונתן כרת לבא על הגיה. ומחייב חטאת על
 23 השנוג עומת בית דין על המודד התורה.
 24 **גמרא** כשתי רשויות – ומקבל מזהוהי אלה
 25 אחד אלה. על היריע – יברך דין האמת. על
 26 המזהב – יברך חסד והמטיב. מפלי קנאה –
 27 לומר. על העופות. על אש הכהמות חדות אש
 28 חס. ואין אלא גזירת מלך – להטיל עליו עולו.
 29 להודיע שאמרו עברו ושמתי מנותיו.
 30 רבתינוו שער בתורה – "האל הגדול האב"
 31 והורא אשר לו ישא מפני' (ברבים י) אנשי
 32 נבטת הגדולה – כספר עזרא (נחמיה ט) "ועתה
 33 אלהיה האל הגדול הגבור והעורא שומר הבית
 34 והחסד. חזן מיראת שמים – אתה ישראל
 35 בדי אדם. שיאז הוא עצמו מבין לכל בך. אך
 36 על בע שיהולתו בידו להכין לבנו אלו. וכתוב
 37 ידנה כומרת ביד הודיע בן אתם בדי בית
 38 ישראל" (יחזקאל יח) ואומר "הסירתי את כל
 39 האבן מבניכם" (יחזקאל לו). אפי מילתא
 40 מילתא והי' זה – כל תיבה אמר ושנה – אין
 41 כאן משמעות שתי רשויות. אלא מנוחה וסבל
 42 הוא. וכתובת כלפי שמים – וכי מנחה הכיר
 43 נחה ומתקן ברוך הוא לדר לבני שלא יבין
 44 במתקנין. וחזרו ומארה לו ובפולס שלא יבין
 45 בראשונה. מרשפתא – מרשיל' בלעז. "ותסתם את
 46 המקבת" מתרגמין. מרשפתא (שופטים ד). הי'
 47 רב ידי יוסף – לפרוש מנחה ומתנתין. כמתורגם
 48 שרות אבין וערות אמר – קלנא דאבין וקלנא
 49 דאבין. ולא תגלה שם רוב קלון שבתן. תא
 50 רבי ידי יוסף – לפרש מנתתין בירשאל
 51 רבא על הגיה הכתוב מדרב. **משנה** מעשה
 52 אבנן – יושבת את בלחה פילוש אבין
 53 (בראשית לוח) נקרא – בבית הפולס. ור'
 54 מתרגם – חיישין לגנותו. מעשה תפר –
 55 וחדרה. ומעשה על היראשן – כל פרשת העגל עד
 56 ולא תרגם. פן יטע עמי הארץ ויאמר ממש היה בו שיצא מאלו. אלא המהקרא אין מבנין. "הודיע את ירושלים – את תרבותיה". פרשה היא כחוקאל. **גמרא** יש לא נקבין ולא שריתין – מפרש בספרי: מעשה עגול ואבנן לא נקבין בחפציה. ר' יוחנן – אמר: אבנן נבטת חזנה (א, ב) ומתחבל בארבעה רבדים אלו לא כילו לא בעלמם. והחם מפרש טעמא: אין רענו של מלך שיכיריו שמו על אשפה בו.

1 **יברכך טובים** – פירושו: שמוציא את הפושעים מן העולם. או נמי: שמוציא מדחי כשתי
 2 רשויות. כלומר: אלהים טובים.
 3 **משנה** מעשה מדותיו של הקדוש ברוך הוא דומים חן אינם אלא גזרות – קשה להדב
 4 רבנו אלעזר על מה שישד הקליל בקדושתו שאנו אומרים ביום שני על פסח. שרעו
 5 שרעה לומר שהקדוש ברוך הוא חס על אותו
 6 באי בנו. והוא אינו אלא גזירה.
 7 **הכל** – רבי שמאי חזין מיראת שמים – קשה
 8 דהא בפרק "אלו נעוה" (בתובות ל, א
 9 ושם) אמרין: הכל בידו שמים חזין מעצין ופוחסין
 10 ונראה שדבין מיירי בתולדות האדם, אם היה
 11 חכם או טפש עני או עשיר גבור או חלש, הדכל
 12 גזור עליו חן מן הדיארא. כתובין "אל תחלה
 13 עשיר בשערו והגבור בנבחרו כי אם באת
 14 יתחלה המתהלל השכל יודוע אותי" (ירמיה טו).
 15 והחם מיירי במאורעות האדם שמתחיל לבא
 16 אליו אחר שנולד. שם הם בדי שמים חזין מנצין
 17 ופוחסין. פירושו: הקור הרוחם. ולא קשה מאח
 18 דכתיב "לפני קרותי מי יעמוד" (תהלים קמז). דכבי
 19 פירושו: אם ישלחנה בפעם אחרת. כדכתיב בראש
 20 הפסוק "השקוף השמים קרוה בפנים". ונג אל קשה מאח
 21 דכתיב "ואין נסתר מחמתו" (שם ט) – והדיא
 22 בעיניו יודעים הוא דקאמר. אבל כל זמן שהוא
 23 בביתו – דאי יוכל הוא לנצל ממנו.
 24 **אין** מפסידין במרכבה ורבי יודרה מתיר.
 25 וקיימא אן כר יודרה.
 26 מה

1 הוא דבטא. והוא דנחית קמיה דרבי הנינא, אמר: "האל הגדול הגבור והעורא והאביר והחוק
 2 והאמוני" וקרא ליה: סימתינהו לשבכיהו דמרק? השאמנ ית' ה' ואת דבתכניהו משה
 3 באורייתא אמר ליה: משה נבטת הגדולה ותקנינהו, אמן לא אמרתי להו, ואת אמרת כפלי האי! משל
 4 לאדם שהיה לו אלק אלקי אלקים דיני' וקב יהו מוקלסין אותו באלף דיני' כסף לא משל
 5 הוא לו? אמר רבי הנינא: הכל בידו שמים חזין מיראת שמים, שאמר: "ועתה ישראל מה
 6 רבנו מילתא וזמרתא היא. משל לאדם שמבקשים פלי גדול ויש לו, דומה עליו כפלי קמין.
 7 קמין ואין לו דומה עליו כפלי גדול. אמר רבי יודא: האומר 'שמעו' 'שמעו' פאימר 'מודים'
 8 'מודים' דמי. מיתוכי: תקרא את שמעו ובפולה תרי זה מנוגה. מנוגה הוא דהוי, שתוקי לא
 9 משתקנין ליה! לא קשיא: הא דאמר מילתא מילתא ותני לה, הא דאמר פסוקא פסוקא ותני
 10 לה. אמר ליה רב פפא לרבא: ודלקמא מעקרא לא פון דעתיה, והשאמנ ית' דעתיה? דמכין אמר
 11 דעיתיה. "המקבה פעריות משתקים אותו". תנא רבי יוסף: קלון אביו וקלון אמו. האומר:
 12 "מורעך לא תמן להקביר וכו'". תנא רבי רבי שמעון: בירשאל הבא על הגזיה והוליד מנחה
 13 בן לעבודה וזה כתוב דמרב. **משנה** מעשה ראיבין, נקרא ולא מתרגם. מעשה תמר נקרא
 14 ומתרגם. מעשה עגל הראשון, נקרא ומתרגם, והשני, נקרא ולא מתרגם. קרבת פהנים, מעשה
 15 דוד ואבנן נקראין ולא מתרגמין. אין מפסידין במרכבה. ורבי יודרה מתיר. רבי אליעזר אומר:
 16 אין מפסידים ב"הודיע את ירושלים". **גמרא** תנו רבנן: יש נקריין ומתרגמין, ויש נקריין ולא
 17 מתרגמין, ויש לא נקריין ולא מתרגמין. אלו נקריין ומתרגמין: ב"ל"ת עין" נשפיה, סימן. מעשה
 18 בראשית נקרא ומתרגם. פשטא: מהו דתקמי: אתו לישילי מה למעלה ומה למטה,
 19 ומה

55 וחדרה. ומעשה על היראשן – כל פרשת העגל עד
 56 ולא תרגם. פן יטע עמי הארץ ויאמר ממש היה בו שיצא מאלו. אלא המהקרא אין מבנין. "הודיע את ירושלים – את תרבותיה". פרשה היא כחוקאל. **גמרא** יש לא נקבין ולא שריתין – מפרש בספרי: מעשה עגול ואבנן לא נקבין בחפציה. ר' יוחנן – אמר: אבנן נבטת חזנה (א, ב) ומתחבל בארבעה רבדים אלו לא כילו לא בעלמם. והחם מפרש טעמא: אין רענו של מלך שיכיריו שמו על אשפה בו.

1 **מה** לפניו מה לאחור — פירושו: בה סוף גבול העולם למחור ולמערה. אי נמו: מה היה
 2 קודם ששת ימי בראשית, ומה היה אחר שיכלה העולם: מעשה של על השני נקרא
 3 ולא מתורגם. פירש רש"י: שלא יאמר מנשת היה בו, כמקאמר ארזן "יצא העגל הזה.
 4 וקשה: דהא בירושלמי פליגי אמוראי, ואיכא מאן דאמר: מן דאמר: "עד לשמועה בקרימה"
 5 (רזה) (הוא) מעשה עגל העגל. חיינו ספדה קרא

6 דירויא משה, ולפירשי לא היה לו לומר אלא עד
 7 תולת הפסוקי לכן נראה כדמפרש בירושלמי,
 8 הדתעס הרי לפי שאין זומע גנאי של חידו בחדו.
 9 או של עבוד עבודה. לגנאי של חידו בעבודה.
 10 ומשום כבודו של ארזן לא רצו לתרגם.

הדרן עלך הקורא את המגילה עומד

11 **בני** העיר והואל הדעם ומתפללין בו בתעניות
 12 ובמעמדות, לא רס ובמעמדות, שהרי בני
 13 מעמדות לא מענו דרב, אלא כית הכנסת היו
 14 תולכין, כדנתיא בפ בורא התענית (דף כו:).
 15 כיון

16 **מעשה** אמגון ותמר נקרא ומתרגם, [מעשה אבשלום נקרא ומתרגם]. פשיטא: מהו דתימא:
 17 **ליחוש** למקריה דידך. קא משמע לן. מעשה פילגש בגבעה נקרא ומתרגם. פשיטא: מהו
 18 **דתימא**: ליחוש לכבודו דבגמיון. קא משמע לן. "הודע את ירושלים את תועבותיה" נקרא
 19 ומתרגם. פשיטא: לאפוקי מדרבי אליעזר. דתימא: מעשה באדם אחר שהיה קורא למעלה
 20 מרבי אליעזר "הודע את ירושלים את תועבותיה". אמר לו: עד שאהיה בודק בתעבות
 21 וירושלים צא ובודק בתעבות אפוקי. בדיקו ויצאו בו שמין פסול. ואילו נקראין ולא מתרגמין,
 22 רעבדן סימן. מעשה ראובן נקרא ולא מתרגם. ופעשה פרבי גניא בן גמליאל שהלך לבבל,
 23 והיה קורא חזן הכנסת "ויחי בשפן ישראל". ואמר לו לפתורגמן: הפסק אל תתרגם אלא
 24 אחריו ושיבחוהו קמיים. מעשה עגל השני נקרא ולא מתרגם. איזה מעשה עגל השני? מן
 25 "ויאמר משה" עד "ויאמר משה". תניא, רבי שמעון בן אלעזר אומר: לעולם יהא אדם יודר
 26 בתשובותיו, שמתוך תשובה שהשיבו אחרן למשה פקרו המיניו, שאמר: "ואשכחתי באש
 27 ויצא העגל הזה". ברפת פתניו נקרו ולא מתרגמין. מאי מעמא? משום דתימא: "ישא". מעשה
 28 דוד ואמגון לא נקרוין ולא מתרגמין. והא אמרת מעשה אמגון ותמר נקרא ומתרגם! לא קשיא:
 29 הא - דתימא: "אמגון בן דוד", הא - דתימא: "אמגון" סתמא. תנו רבנן: כל המקראות התוכים
 30 בתורה לגנאי קורין אותן לשבח, פגון "לעגנה" - "לשכנה" - "בעפלים" - "בפחורים".
 31 "הריונים" - "דביונים"; "לאכל את חוריהם ולשתות את מימי שיניהם" - "לאכל את צואתם
 32 ולשתות את מימיהם ונליהם"; "למתקראות" - "למוצאות". רבי יהושע בן קרחה אומר:
 33 "למתקראות" מימיהם, מפני שהוא גנאי לעבודה זרה. אמר רב נחמן: כל ליצנותא אסרא בר
 34 מליצנותא דעבודה זרה דשראי, דתימא: "קדע בל קרם גבו", ותימא: "קדעו קדעו יהודי לא
 35 יכלו מלס משא וכו'..." רבי ינאי אמר מהכא: "לעגלות בית און וגורו שכן שמרון פי אבל
 36 עליו עמו ונקרוין עליו יגילו על כבודו פי גלה ממנו". אל תקרי "כבודו" אלא "כבודי". אמר
 37 רב הונא בר מנחם משמיה דרב אחא בריה דרב איקא: שרי ליה לבר ישראל למימי ליה
 38 לגוי: שקליה עבודה זרה ואמיה בשין תיו שלו. אמר רב אשי: האי מאן דסנאי שומעניה
 39 שרי ליה לכוזיה בגימ' ל' ושי". האי מאן דשפיר שומעניה שרי לשבוחיה, ומאן דשכחיה יגחוו
 40 לו ברכות על ראשו!

1 קא משמע לן שבחו הוא — שבח הוא ליהודה הקרייה. ראוי — שורדו (על) מחטא.
 2 מאכבה — של ברכות. ומירא — של קללות, ואין לכן לשמים. פיני דתייתו — יהוש
 3 דעתן כשישמעו שידו נעשין, ויאמרו: טוב קללותן מן העולם הזה בכל רצוננו. והואל
 4 וסופו ליעשה. אל תתרגם אלא אחרון — יחידו בני יעקב שנים עשר השבועות הזה נפסק
 5 בחיפס פרשה. לכן קורא אחרון אבילו הוא

6 פסוק לעצמו. מן ויאמר פשה אלא אחר — מה
 7 עשה לך העם הזה. פקרו המיניו — העיוו
 8 פניהם, לומר של ממש בעבודה זרה. שופם ישא
 9 — שלא יאמר: הקודש ברוך הוא נושא לך
 10 פנים. ואינו יודעין שכדאי הן ישראל לשאת לך
 11 פנים, כדאמרן בברכות (ג, א) לא כדאי הם
 12 ישראל לשאת לך פנים; אני אמרתי וזבאלת
 13 ושבעת וברכת! (דברים ח) חזן ומתמיר על
 14 עצמן עד כותח עד כבינה. ישלנת — לשן

15 משכב, כדכתיב "והשגל יושבת אצלך" (נחמיה
 16 ג). ויש מפרשים: בלנתא. בגסולים — לשן
 17 מפורש הוא לגנאי יותר מטחורים, ועינין נבק
 18 בית הדיע. חריונים — חרי לשון ריע. דביונים
 19 — חוב מן הדיונים. שלא לפרש שהיו ישראל
 20 אובלין גלליהן בשמרון. את חוריהם — ריעי

21 היצא דרך הנבק. פיני שיניהם — שיניהם
 22 לכרכשתא. וזאת לחז הרבה קריה מימי
 23 שניהן. למיראות — גבי עבודה זרה תיב
 24 בספר מלכים, כי חזר לשון מוצא ריעי הוא.
 25 לעגלות בית און — לקל השמועה הבאה על
 26 עגל בית און ויורו שכינים בשמרון, כי אבל
 27 עליו על העגל. וכבירו (אשר) עליו יגילו —

28 אשר היו גילין לשמוח עליו, עתה יתאבלו על
 29 כבודו כי גלה ממנו. אלא כבירו — כובד משאו
 30 של ריעי תהיה בו, וכובד עבדותו. ודומה לו
 31 בספר ישעיהו "ויקראו כרעון יחידו לא יכלו מלט
 32 משא" וגו' — הוא משא של ריעי. רבתי
 33 מפרשי וכבירו עליו יגילו — ממש, לשון שמחה
 34 שהזיקל משאי שלוח. אבל אין לפרש בן
 35 שהעגל כולו גלה כאחד שנוטל סגריים. שין

36 יחיו — לשון יחשושי ש ת ערות מריים
 37 (ישעיה ג). דמני שפונתי — שיצאות עליו
 38 שמועות רעות ושונאות, שהוא נושא בגימ'ל
 39 ושי"ן — בר גירתא — זונה. שמה סרייא = שם
 40 מוסרת. כל היא בתשובות הגנונים. מותר לבנות
 41 גם את אמו שילדתו. ורבותי מפרשים: ינפא
 42 שיעטא שטיא.

הדרן עלך הקורא את המגילה עומד

1 **בני** העיר שבכרו רחוב של עיר. יש בו
 2 קודשה כדמפרש בגמ' הואל ומתפללין
 3 בו בתעניות ובמעמדות.
 4 לוקחין

הדרן עלך הקורא את המגילה עומד

1 **בני** העיר שבכרו רחוב של עיר — לוקחין בדמיו בית הכנסת, בית הכנסת — לוקחין ממפחות, ממפחות

מגילה. בני העיר – פרק רביעי דף בו עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל" (שטיינזלץ) קסא רש"י

1 לוקחין ספרים – בנאים וכתובים אבל מצוי תורה בו – שמעלק בקדש ולא מורידין
2 – חוספתא: "עלמין קודש" דכתיב "ויקם משה את המשכן" (שמות מז) בעצאל עשה
3 ומשה עשה גדול ממנו הקימו, ולא מורידים – דכתיב "את מיתות התואים האלה
4 בנפשום ועדין אותם קרועי פדים צפוי למצוה כי הקריבום לפני ה' וקידשו" (ג' במדבר
5 ז) כון שדוקדשו – וקידשו רב. כן.
6 בפורתין – מצרו ספרים ולקחו מנעמט
7 הדמים תורה – אי קדש וכו' המותר דבר
8 התבה לפרתיה. **גמרא** ז' דבר רבי מנחם
9 ב' – כהדיא אמרין בתוספתא דמגילה (פרק
10 ב) דרוא אמרה. הואיל ותקם מתפלים בו
11 בתענית ובעמידות – בדתגן ובנסכת תענית
12 (טו, א) עברו אלו ולא נענו – מוציאין את
13 התבה לחובתה של עיר – חוספתא.
14 ובמעמדות תגן מתבטחין בעיריין וקריין במנעשה
15 בראשית. ותניא בגמרא: אישׁי מעמד בנסכי
16 לבית הכנסת וישׁובין ארבע תעניות כשבת.
17 אפשר ליה הכנסת היה להם קבוע ברוביה של
18 עיר ומתבטחין שם המעמד כולו, דרובך שרשיעי
19 בכיורים (פרק ג מנעם ב) כל היעירות
20 שבמעמד מתבטחין ליעירות של מעמד, ולגן
21 ברוביה של עיר ולא היו בנסכין לבתים ולגן
22 שם, היה המעמד אמור "קומו ועלה ציון אל
23 ה' אלהיך". לא למדת. כינסו עיריות רחוב
24 היתה קבוצת אדם, ששעמד האי חזיר
25 תלילה דר חצי שנה. ובתלמודי רבינו יצחק הלוי
26 מצאנו ובמעמדות לא גריסין, ומפרש שלא
27 היתה תפלות ברוביה. כן. אקראי כולל –
28 אינו חזיר. לא שני – ריבולין למבור בית
29 הכנסת אלא של כפרין. אבל של כריבין – הוה
30 לזר בתי כנסיות הרבים, והכל בעליהן, ואפי
31 העיר לבדם בעלים להם. חורשים = חורפין
32 נדחשת. ואין יושבילים סמפאה בנענים – דלאו
33 ארזות היא. כרומאנין לקמן. דסבידא ליה לאהאי
34 תנא כל נחלקה ירושלים לשבטים, ולא נפלה
35 בגורל לא ליהודה ולא לבנימין. אבי לא שמעתי
36 – שלא היא סמטא אלא מקום מקדש בלבד.
37 משה חזר על קדש דהא. ויבי נענים 'זבא'
38 אשר לו הבית' (ויקרא יד) בעינן. אבל ירושלים
39 מטמא בנענים. דסבר נחלקה לשבטים
40 ורחובותיהן קרינא ליה. קנתי מיתה לרבי יהודה

1 יקחו ספרים; ספרים לוקחין תורה. אבל אם מכרו
2 תורה – לא יקחו ספרים; ספרים – לא יקחו ממקדשות;
3 ממקדשות – לא יקחו תיבה; תיבה – לא יקחו בית
4 הפנקס; בית הפנקס – לא יקחו את הרחוב. וכן
5 ב**גמרא** תריין. **גמרא** "בני העיר שמכרו רחוביה של עיר."
6 אמר רבה בר בר רהי אמר רבי יוחנן: זו רבי מנחם
7 בר יוסי סתומא, אבל הקמים אומרים: הרחוב אין
8 בו משום קדושה. ורבי מנחם בר יוסי, מאי מעמיה?
9 הואיל ותקם מתפלים בו בתעניות ובמעמדות.
10 ויבגין: הואי, אקראי בעלמא. "בית הפנקס – לוקחין
11 תיבה." אמר רבי שמואל בר יחמני אמר רבי יוחנן:
12 "אם שנו אלא בית הפנקס של ספרים, אבל בית
13 הפנקס של פרשים, פון דמעלקא אתו ליה, לא מצו
14 מוכני ליה, דתתן ליה דרביב. אמר רב אחי: האי בי
15 בנשפא דמתא מחסיא, אף על גב דמעלקא אתו
16 לה, פון דאדעתא דרבי קאהו, או בעינא מוכנינא
17 לה. מיתובי: אמר רבי יהודה: מעשה בבת הפנקס
18 של מורסיים שנתה בירושלים שמכרתה לרבי אלעזר
19 וישא בה כל צרכיו. והא תתם פרשים הוה! תהיא,
20 בי בנשפא וישי הוה, ואינהו עבדיה. מיתובי: "בבת
21 ארין אוחזכב" – אהוזכב, מיטמא בנענים, ואין
22 ירושלים מיטמא בנענים. אמר רבי יהודה: אני לא
23 שמעתי אלא מקום מקדש בלבד. הא פתי כנסיות
24 ובתי מדרשות מיטמאים. אמאי? הא דכרכין הוה!
25 אמאי: אמר רבי יהודה: אני לא שמעתי אלא מקום מקדש בלבד.
26 תנא קמא כרבי: לא נחלקה ירושלים לשבטים. ורבי יהודה כרבי: נחלקה ירושלים
27 לשבטים. בפלוגתא דהני תנאי, דתניא: מה היה חלקן של יהודה? הן הן תיבות השלכות
28 והעורות. ומה היה חלקן של בנימין? אולם, ויחל, ויבית קדש התקדשים. ורצועה היתה
29 ויצאת עמלקה של יהודה ונכנסת חלקן של בנימין, ובה מנחם בנוי. ויהו בנימין הצדקה
30 מצטער עליה בכל יום לבלועה, שצאמר: "חפה עליו כל היום". לפיכך ובה בנימין ונעשה
31 אושפזין לשכינה. והאי תנא כרבי: לא נחלקה ירושלים לשבטים. דתניא: אין משקדין
32 בתים בירושלים, מפני שאינן שלהם. רבי אלעזר פר צדוק אומר: אף לא מפות. לפיכך,
33 עורות קדשים בעלי אושפזין וטולים אותם ברוץ. אמר אבי: שמע מינה אורח ארנא
34 לביישבם אישׁו גולפא ומשכא באושפזיהו. אמר רבא: לא שנו אלא שלא מכרו שבעה
35 טובי העיר בפעמבר אנשי העיר, אבל מכרו שבעה טובי העיר בפעמבר אנשי העיר, ואפילו

1 כיון ועמלקא אתו – נראה להשיב: כיון שרוב בו אדם ורבים ללכת שם
2 לחפלהא, אף על פי שאין נותנים כלום בנינו – מכל מקום כיון לדעת אתון רבים
3 נעשה – חרורה קדושתו ואין יכולין למוכרו. ועוד של פירש: כיון שרבים נותנים בנינו
4 ובשר צרכיו. ובסמוך נמי, דקאמר רב אחי דאדעתא דרבי קאהו – היינו ממה שנתנים בו
5 לעשות רצונו.

1 **ואמאי** הוא דכרכין נגזרו – שמענו דסבידא
2 ליה למשקן דכרוז וכו' מוקדשיה
3 לזון לטמא בנענים, משום דלא יקחין "אוחזב" א
4 וגם לא קרינן ביה "אשר לו הבית". וקשה: הוא
5 בפרק קמא דיומא (א,א), מחייב רבי מאיר בית
6 הכנסת של כרכים בנגוז, וגם מוקי ברייתא
7 דהתם וקאמר דבית הכנסת מיטמא בנענים
8 בחובתיה ועוד קשה: אמאי נקט של כרכים? הוא
9 (רבי מנחם) לא מפליג הוה בין של כרכים לכל
10 כפרים לענין נענים ומחזו וישׁו: רחאי
11 מהקטן טעה בחרת: הוא דאין חילוק בין כרכים
12 לשל כפרים כדמסיק הוה לרובן דרבי מאיר,
13 דחייבו רבי יהודה, וגם טעה הוא, דאף על גב דלא
14 מוזכרו – של חילן לטמא בנענים לרבי מאיר.
15 **ורצועה** ויצאה מחלק יהודה לחלק בנימין ובה
16 היה מנחם בנוי – קשה הוא בפרק
17 "איזוהי מקומן" (ברכות גג) אמר דבקרן דרמית
18 מדרות לא היה יסוד, לפי שלא היה יסוד אלא
19 בחלק של סורף – בנימין, דכתיב "בנימין אב
20 יסוד" (בראשית מט). אלא שכל המנחם בנוי
21 בחלק של בנימין וישׁו למור: אתון אין הרמית
22 מדרות שלא היה בו יסוד שהיה כולו יהודה של
23 זה היה מצטער בנימין לבלועה, כי היה שם
24 המנחם בחלק. **אף** לא העות – פרש דרב
25 רבינו יוסף דסבידא ליה דכיון שהקדש מקום
26 המטות לא היה מחזור לבעלים, לא היה בהם
27 להשכרים שכירות שלם, ומכל מקום, מחמת
28 מטלטלותיהו היו נוטלין ערות הקדשים.
29 אגודרה

1 רגלי ישראל למנחם החזיקין, ומה היה חלקן של בנימין אולם ויחל – מצד מערב. וכשי יתר בנימין מקום המנחם שלשים ושתים אמה
2 שלא היה פירש של מ'ו. חוץ ופרש רצועה ויצאה בו, לומרך באן: רצועה זו לבריה ליהודה, אבל צפון של מנחם דרומנו ומערבו – של בנימין. ובמסכת ברכות אמרין שאין ליהודה
3 באותה הרצועה אלא המדרות מקום היסוד, ולכן לא היה יסוד למרוח של מנחם. והיה בנימין הצדיק – צופה ברוח הקדש שכן עמד ליהודה, ומצטער עליה. חופה עליו – אם
4 התמצער חופה ומתחבר בבניו, לזון שפשוט, כמנ: נזיר חופה ומספספ (נזיר מב, א). אושפזין – שיהיה ארין בחלקו. והיא נמא כרבי – היינו תנאי דאמרינן לעיל. אין משקדין –
5 בעלי בתים את בתיהם לעיל רגלים, אלא בתים נותנין להן. ובנסכי להון, ערות קדשים – תרהו שלטמים, שהעורות לבעלים. ונלפא – קנקן של דרס שנתושבו בו. ומשכא – אם
6 שחט ברמה. לא שני – דאין מורידין דמים מקדשותיו וכן הכנסת בחשיבותו עמד אף ביר לוקח, דומיא דספרים לוקח בתו ספר תורה, והלה מנחם ספרים בחזיתו. אלא שלא מכרו
7 הוהבים ברשות העם. אבל אמר בו רב – פקעה קדושתו מן החופין ולא מן הרגלים. והיינו מצינו דביתא רבינא מרב אחי על תילא דבי כנישתא מנד
8 למוריה. אלא, במכר כל דהו הבית והעותר בקדושתיהו קיימי.

1 רגלי ישראל למנחם החזיקין, ומה היה חלקן של בנימין אולם ויחל – מצד מערב. וכשי יתר בנימין מקום המנחם שלשים ושתים אמה
2 שלא היה פירש של מ'ו. חוץ ופרש רצועה ויצאה בו, לומרך באן: רצועה זו לבריה ליהודה, אבל צפון של מנחם דרומנו ומערבו – של בנימין. ובמסכת ברכות אמרין שאין ליהודה
3 באותה הרצועה אלא המדרות מקום היסוד, ולכן לא היה יסוד למרוח של מנחם. והיה בנימין הצדיק – צופה ברוח הקדש שכן עמד ליהודה, ומצטער עליה. חופה עליו – אם
4 התמצער חופה ומתחבר בבניו, לזון שפשוט, כמנ: נזיר חופה ומספספ (נזיר מב, א). אושפזין – שיהיה ארין בחלקו. והיא נמא כרבי – היינו תנאי דאמרינן לעיל. אין משקדין –
5 בעלי בתים את בתיהם לעיל רגלים, אלא בתים נותנין להן. ובנסכי להון, ערות קדשים – תרהו שלטמים, שהעורות לבעלים. ונלפא – קנקן של דרס שנתושבו בו. ומשכא – אם
6 שחט ברמה. לא שני – דאין מורידין דמים מקדשותיו וכן הכנסת בחשיבותו עמד אף ביר לוקח, דומיא דספרים לוקח בתו ספר תורה, והלה מנחם ספרים בחזיתו. אלא שלא מכרו
7 הוהבים ברשות העם. אבל אמר בו רב – פקעה קדושתו מן החופין ולא מן הרגלים. והיינו מצינו דביתא רבינא מרב אחי על תילא דבי כנישתא מנד
8 למוריה. אלא, במכר כל דהו הבית והעותר בקדושתיהו קיימי.

1 **אונורה** ומשכנתא אסור — קשה דוא רבי מאיר לא אסר בנתנותין אלא משכר ועלם,
2 אבל על תנאי — שרי ומאי שנא? ונראה לי: דהאי דרבי מאיר שרי למכור על
3 תנאי — היינו על רביס לרביס לתפולל שם, דאין מכרזו או לולו. והא דאריטין הבא
4 משכנתא — הוה רידיד, משום ולולו.

5 **תשמישי** קדושה וכו' נרחק על הפתיל
6 ריעותותיו — מכאן משמע
7 שהדלת והדור שבקשר הרצועה אינן אהיות
8 גמורות, וכלל הוה הלכה למשה מסיני כי אם השירן
9 שבחטים, מדלא קרי דבא לרצועת אלא תשמישי
10 קדושה. והכי נמי משמע בהזקמן ובה' (מנחות
11 לה, ט"ב) ולא קרי לול אלא תשמישי קדושה.
12 והכי נמי משמע בפרק שני רשבת (כתב), דפרקי'
13 החומר אביי שרין על הפתיל והלכה למשה מסיני
14 ולא פריך כן מן הדין והדור. ולא קשה מהייתי
15 דמנחות (לה, ב) בני ויראו כל בני הארץ כי שם ה'
16 נקרא עליו ויראו מנקה, נאמר: אלו הפתיל
17 שבארשא, שיש לפרש הטעם לפי שזו עלטם
18 בנבזה של ראש, ונראים לעולם שפיר אתא. אבל
19 אתון של די — ענין נרחק ואין בתן אתא, כדכתיב
20 'ודור לו לאות' ודרשנין (מנחות ל"ב, ב) והם
21 לאתיים לאות. אבל למה שפירש רש"י הלא
22 הדטעם הוה שמש שיש בתן השירן והדלת דהוה
23 רוב אהיות של שרי, לפרוש זה קשה, כדמשמע
24 בכל בני שבחתיא דהדור והדלת לא חשיבי
25 אהיות.

26 **מריש** היה אמינא האי פרישא תשמיש
27 הדבשה הוא — פירש הקונטרס: יריעה
28 שפורסין סביב הארון בתוכו. וקשה: שהרי הארון
29 עצמו הוה תשמיש קדושה, ואמר (הרמב"ם) שאסור
30 לעשות ממנו כורסיא, אלאו שהחיתה קדושה
31 יותר מן הפורסין? לכך נראה לי: שפורסין אותה
32 סביב הארון מבחוץ.

33 **כותיה**

34 **ואלו הם תשמישי קדושה:** דלוסקמו ספרים, תפילין וגוונות, ותיק של ספר תורה, ונרתק
35 של תפילין ורצועותיהן, אבן רבא: מריש הוה אמינא: האי פרישא, תשמיש תשמישי הוא,
36 ושרי. כיון דהוינא דמתבי עלויה ספר תורה, אמינא: תשמיש קדושה הוא ואסור. ואמר
37 רבא: מריש הוה אמינא: האי פרישא — תשמיש תשמישי הוא. כיון דהוינא דרעיוני ליה
38 ומנתי סיפרא עלויה, אמינא: תשמיש קדושה הוא ואסור. ואמר רבא: האי תיבותא דארבא,
39 ומעבדא תיבה וזמרתו — שרי, פריסיא אסור. ואמר רבא: האי פרישא דבגלי, למעיקריה
40 פרישא למפרי — שרי; להוינא אסור. ואמר רבא: הני זבילי דהוינא וקמברי ספר, תשמישי
41 קדושה נינהו ונגנין. פשיטא: מהו דתימא: הני לאו לכבוד עבדן, למנורי בעלמא עבדו.
42 קא משמע לן. ההוא בי כנישתא דרומאי דהוה פתיח לההוא אידרונא דהוה מחית ביה
43 מית, והוה בעו פתני למיעל לעלויי חתם. אתו אמרו ליה לרבא. אמר להו: דלו תיבותא,
44 אובתיה, דהוה ליה בלי עין עשוי לנתח, וכלי עין תשמישי לנתח, אינו מקבל טומאה ותוצין
45 בפני הטומאה. אמרו ליה רבנן לרבא: והא זמני דמלמלי ליה בי מנה ספר תורה עלויה,
46 והוה ליה מיטלמלי מלא וריסא? או הכי לא אפשר. אמר מר וזמרי: מטפחות ספרים שבלו,
47 עושיש אותם תמריים למת מעוה, וזו היא גנייתו. ואמר רבא: ספר תורה שבלו גזינים
48 אותו אצל תלמיד חכם, ואפילו שונה הלכות. אמר בר אחא בר יעקב, ונבלי חרם, שנאמר:
49 "ותחתם בכלי הרים למען עמדי ומים רבים". ואמר רב פפי משמיה דרבא: מבי כנישתא לבי
50 רבנן שרי; מבי רבנן לבי כנישתא אסור. ורב פפא משמיה דרבא מתני איפכא. אמר רב אחא:
51 כותיה

1 לשיטתא בית שיכרא — לקנות ברומס ולעשות שכי לשתות. ויאל — כל בית
2 דרוס קרוי תל, כמו 'ויהיה תל שלם' (דברים יג). כשויר — קודות של בית
3 הבגסת ישן היו עירובין לתת בחורש. והא דאמר רב הונא — בבבא בתרא
4 בהשוחתף. פסום פשיעתא — שמת ישפע (אלא) ותיאטע, ולא יבנה אלא
5 בי האי גונא מא — שאין סתירתו אלא
6 לבניו של זה. הויפוי וכו' — הלה קדושתו
7 על החילוף או על הזימין, והוא יבא מן
8 הקדושה להשתמש בו. ליבני — לבנים של
9 בית הבגסת. בעתיקי — שנבנו כבר בכותל
10 בית הבגסת שגפלו. אבל בחרותא — שנעשה
11 לשם בית הבגסת — לית לן ביה. ואפילו לא
12 דאמר — במסכת סנהדרין, בפרק נגמר הדין
13 (נ"ג, ב) בני אורג בני למת דאסור בהנחה
14 בתרביכי דאסור דאריטי כותאה. ודרומנין 'שם'
15 'שם' מעגלה ערופה, כדמפרש התם. הני מילי
16 באורג בני לבת — שאין סתור אלא אירגה
17 וכיון שנארג — מיד הויה ראוי לפרוש על
18 הנתח. אבל לבנים מחורטים עשיתי. ובענות
19 בכותל, והלכך בשל לבנים דבית הבגסת הוה
20 ליה כשווי לארגו, וליכא למנאן דאמר בני האי
21 גונא דרומנא מילתא היא. מתנה — נתנו
22 בני העיר בית כנסת לתשמישי חול. ותשמישי
23 פגוה — דברים ששומעין על גמול. דלוסקמי
24 — כמו אמנותן ושק שלום בן וספרו. חיק
25 ונרתק — חזא היא. אלא שלשון חיק נופל
26 על דבר ארוך, ולשון נרתק נופל על דבר קצר.
27 כורסיא — כימה של עץ. תשמיש תשמישי
28 — שפורט מפה עליו, ואחר כך נתן ספר
29 תורה עליו. דמתבי ספר תורה עליו — בלא
30 ענין. פרישא — יריעה שפורסין סביבות הארון
31 כמנפים. תשמיש תשמישי הוא — תשמיש של
32 ארון. דרעיוני ליה — פנינים כסופלין אתו
33 תחת ספר תורה. דארישא — ארון שנתקלקל
34 ונפרד מחבורו. ויש ונגזנתו במיריאת ביבמת
35 (ק"א), מנעל דמורטוס. תיבותא וזמרתו —
36 לעשות תיבה קטנה, מן הגדולה דאירגה.
37 מעבדא כורסיא — כימה. אסור — אסור
38 מקדושתה. פרישא דבלה — יריעת הארון
39 שבלה. דלוסקמי — ש' ספרים שזן עשויין
40 כל חומש לבדו, וכולן נבלין. וזביל — כמין
41 דלוסקמי. פשיטא = ארגו שקורין אשקניידי.
42 דהבת יש תרגום של ינתן בן עוזאל: חבלים
43 תבשיים (ויקרא כז), ארגים אמליץ דהוהווא
44 בקמטרי. וכן 'לאשר על המלחמה' — לזעל
45 קמטין (מלכים ב'), בי כנישתא דרומאי —
46 אנשי ישראל באו מרומי למדוא, ונתיישו
47 שם, ועשו להם בית הבגסת. אירידיא —
48 שמשמין בו מת, והיה מונח בו מת עד שלא
49 נקבר. מית — כמו מונח במחנה ונגינין ותנן
50 בנדר מצילה ואותמתה (באראשת ל"ז). ענין כתי'
51 למיעל לעלויי — בההוא כנישתא אין יבולין
52 ליכנס מפי הטומאה הבגסת ביה הבגסת
53 דרך הפתח מנת לביה, דהב דבני במסכת
54 אהלות (פרק ג' ששנה ז'), דלו תיבותא —
55 הגביהו דהארן מקומם. בלי עין תשמישי לנתח
56 — במקום אחד אינו מקבל טומאה, דאיחשק
57 בלי עין לשק לעצן טומאה. דמתבי וזביל כלי
58 עץ או ברז או ער או שק' (ויקרא יא) מה שק המטילטל אף כלי עץ המטילטל — כל דבר המקבל טומאה אינו תוצין כפי הטומאה. מטפחות ספרים —
59 אף של ספרי תורה. ואפילו שונה הלכות — כלומר אפילו לא שימש תלמידו הבגיס בהתלמוד ובמראה אלא במשינות ובבריות. מבי כנישתא לבי רבנן
לעשות

עץ או ברז או ער או שק' (ויקרא יא) מה שק המטילטל אף כלי עץ המטילטל — כל דבר המקבל טומאה אינו תוצין כפי הטומאה. מטפחות ספרים —
אף של ספרי תורה. ואפילו שונה הלכות — כלומר אפילו לא שימש תלמידו הבגיס בהתלמוד ובמראה אלא במשינות ובבריות. מבי כנישתא לבי רבנן
לעשות

1 **בוותיה דרב פפי** מסתברא – נמאב משמע דהלכה כר' יהושע בן לוי לגבי דר' יוחנן,
 2 מדימיתיה ראיא דהלכה כרב פפי, משום דרבי יהושע בן לוי קאי כותיה, אף על
 3 גב דרבי יוחנן פליג עליה. **אבל** התנו שבועה טובי העיר במעמד כו – קשורו בני עמא
 4 שבועה טובי העיר במעמד אנשי העיר למה לי להותירו ואמאי נקטיה, והא אפילו אבל
 5 הדמים הלכין כן לעשות כו. **בדאבנ**
 6 לעיל: אפילו למשיחיה ביה שכירא, ופיש רש"י
 7 לקטת מן הדמים שכן לשנתו ויש לומר: דנקט
 8 הוהתירו, לאשמועינן דאף קשורו בני עמא
 9 וסלקא דיעבר דאם קטן מן הדמים דבר קדושה
 10 הוהתירו, דמותר לעשות מן הוותר כל מה שירצו,
 11 אפילו בלא תנאי – קא משמע לן דלא.
 רבי

לעשות מובית הכנסת בית המדרש, וישף את בית ה' ואת כל בית גזול – נבחרוארן
 2 כתיב: תחיתים – יש סימן, מותר לעשות בית המדרש – אלמא: בית המדרש הוא בית
 3 גזול, דיעבר – ושקדוהו כו, ברכתיה, מכרו תורה, ומשום הכי מותר ליקח בדמינו ספר
 4 תורה, שאם לאו – מה יקדו מהמבי כי אנו מביאי לן – למכורו לכתחילה לכה, וחופשין

– ספר תורה שאין בו אלא תנאי אהרן, אבל א
 6 **נביאים וכתובים** במספחות ספר תורה –
 7 שמוריה המספחות מקדשותן, במספחות של
 8 חופשין – דקא מעלי ליה למספחות, אבל
 9 במספחות ספר תורה לא – אלמא: אין משעין
 10 לביעורא בה, אלא למעלה הימנה, אימא סיפא
 11 ולא חופשין במספחות של ספר תורה – דהא
 12 ירידה היא, וקא מותר דפא אהרבה – דף
 13 נגלל על הבריו, משום פשיעוהא – שגמא
 14 משמכורו שוב לא יפקה, ומתוך כך יפסדו
 15 הדמים, כי קאמרינן דמנה לאיפריקי – שכתבו
 16 כבר הודשו בבית הסופר, ואינו מעכב אלא
 17 לתת לו דמים, אלא ללמוד תורה – להתפרנס
 18 בו בשלמד תורה, וקא סליק דיעבר ודאא דרין
 19 לקטת ספר תורה, שאינו צריך לו – שיש לו
 20 אחר, ויהי סתם סתם כרבה לעולם – באותן
 21 הדמים, שפברו והותירו – מכרו אחד מן
 22 הקדושות הללו, ולקטו ממקצת הדמים קדושה
 23 מעלה והותירו מהן, אבל גבו – מעות מן
 24 הצנבר לצורך ספר תורה, וקאדוהו ונתנו בין
 25 מן הדמים – מותר להחריק, שהרי עדיין לא
 26 באו לשמוע קדושה ומורה, שלא הובאו על
 27 מנת לעשות רצוננו מן הדמים, וכתובים –
 28 מפרש לקמן, כי התנו שאני הוי – הא דמי
 29 קדושה הן, ונמא דהתנו – שבועה לעשות
 30 רצוננו ורצוננו ממותר הדמים, פישא רתא –
 31 בני העיר שבוירן אדם רובו סתם, שהיא אלה
 32 מומתן לשלוחו בשליחות למשל העיר
 33 שבגטרכו, נתנין – אותה לבנאי אותה העיר,
 34 כר שאלא יתשרום פופסקים ואינן נתנין, ובשתי
 35 באים – החורים למקטן, וכתובים אותן מן
 36 הגבאים, ומפרסנין בה עניי עיר, הבר

1 **בוותיה דרב פפי** מסתברא, דאמר רבי יהושע בן
 2 לוי: בית הפגנת מותר לעשותו בית המדרש, שמע
 3 מינה, דרש בר קפרא: מאי דכתיב: "ויהוה את בית
 4 ה' ואת בית המלך ואת כל בתי יהושע ואת כל
 5 בית גדול שרף באש"? "בית ה'" – זה בית המלך;
 6 "בית המלך" – אלו פלטרין של מלך; "ואת כל בתי
 7 יהושע" – כמשמעותן; "ואת כל בית גדול שרף באש" – רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי, חד
 8 אמר: מקום שמגדלים בו תורה, וחד אמר: מקום שמגדלים בו הפלה, מאן דאמר תורה,
 9 דכתיב: "ה' הפיץ למען צדקו וגדול תורה ויִאדיר", ונאן דאמר הפלה, דכתיב: "ספרת נא
 10 הגדלות אשר עשה אלישע", ואלישע העבד, ברחמי הוא דיעבר, תתמיס דרבי יהושע בן לוי
 11 הוא דאמר מקום שמגדלים בו תורה, דאמר רבי יהושע בן לוי: בית הפגנת מותר לעשותו
 12 בית המדרש, שמע מינה, "אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים וכו'", או דילמא בין דליכא לעלמו
 13 ספר תורה ישן ליקח בו חדש? בין דלא מעלי ליה אסור, או דילמא בין דליכא לעלמו
 14 עילויא אחרניא, שפיר דמי? תא שמע: "אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים" ספרים הוא
 15 דלא, הא תורה בתורה שפיר דמי! מתינינן דיעבר; כי קא מביאי לן לכתחילה, תא שמע:
 16 גוללים ספר תורה במספחות חופשין, ולא חופשין במספחות ספר תורה, קתי מיתה גוללים ספר
 17 וכתובים במספחות חופשין, ולא חופשין במספחות ספר תורה, קתי מיתה גוללים ספר
 18 תורה במספחות חופשין, מספחות חופשין אי, במספחות ספר תורה לא, אימא סיפא:
 19 ולא חופשין במספחות ספר תורה, הא תורה בתורה שפיר דמי, אלא מהא ליכא למישעי
 20 מינה, תא שמע: מניחין ספר תורה על גבי תורה ותורה על גבי חופשין, וחופשין על גבי
 21 נביאים וכתובים, אבל לא נביאים וכתובים על גבי חופשין, ולא חופשין על גבי תורה,
 22 הנחה קאמרת? שאני הנחה דלא אפשר, דאי לא תימא הכי, מיכרד הכי כרבינן? ותא קא
 23 דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבן שמעון בן גמליאל: לא ימכור אדם ספר
 24 תורה וישן ליקח בו חדש, התם משום פשיעוהא; כי קאמרינן – גזון דכתיב וינחם לאיפריקי,
 25 מאי? תא שמע, דאמר רבי יוחנן משום רבי מאיר: אין מוכרים ספר תורה אלא ללמוד

27 תורה לישא אשה, שמע מינה תורה בתורה שפיר דמי! דלמא שאני למוד, שתלמוד מכיא ליד מיעשה; אשה נמי – לא תהו
 28 בראה, לשבת יצרה, אבל תורה בתורה לא, תנו רבנן: לא ימכור אדם ספר תורה אף על פי שאינו צריך לו, ותר על בר אמר רבן
 29 שמעון בן גמליאל: אפילו אין לו מה יאכל ומכר ספר תורה או בתו, אינו רואה סימן ברכה לעולם, "וכן במדבריהן", אמר רב: לא
 30 שנו אלא שמקרו והותירו, אבל גבו והותירו מותר, איתביה אבוי: בפה דברים אמורים – שלא התנו, אבל התנו – אפילו לדוכסאי
 31 מותר, הכי דמי? אילמא שמקרו והותירו, כי התנו מאי הוי? אלא שבגו והותירו, מעמא דהתנו, הא לא התנו לא! לעולם שמקרו
 32 והותירו, והכי קאמר: בפה דברים אמורים – שלא התנו שבועה טובי העיר במעמד אנשי העיר, אבל התנו שבועה טובי העיר
 33 במעמד אנשי העיר אפילו לדוכסאי נמי מותר, אמר ליה אביי להוואי מרנן דהוה מסרד מתינא קמיה דרב ששת: מי שמע
 34 דך מרב ששת מאי "דוכסאי"? אמר ליה: הכי אמר רב ששת: פראש דמתא, אמר אבוי: הלךך האי צורבא מרנן דשמע ליה
 35 מילתא ולא ידע פרושא לשיחיה קמיה דשבת קמיה רבנן דלא אפשר דלא שמיע ליה מן גבא רבה, אמר רבי יוחנן משום
 36 רבי מאיר: בני העיר שהלכו לעיר אחרת ופסקו עליהם צדקה – נתנין, וכשהו פאין מביאים אותה, ומפרסנין בה עניי עירן, תניא
 37 נמי הכי: בני העיר שהלכו לעיר אחרת ופסקו עליהם צדקה נתנין, וכשהו פאין מביאים אותה עמיהן, ויהוה שהלך לעיר אחרת
 38 ופסקו עליו צדקה, נתנן אותה העיר, רב הונא גזר מעניתא, על לגביה בר חנה בר חנילאי וכל בני קמיה, רבי עילוי דצדקה
 39 ורבה, כי פעו למיחא, אמרו ליה: תוקבה לן מר וינזלו ויפרנסם בה עניי קמיה, אמר רב חני: תנינא, כמה דכתיב אמורים – בשלשן שם
 הבר

רבי יודה סד צד אחד ברביה מותר – קשה מאי שנא מלוא סאה בסאה דאמר רבי אבהו נשך (ובבא מעיטא סגא ויש) דאסור משום דאיכא צד אחד ברביה. דשמו תיסק דתבואתו ויש לומר. דשמי אבא ולא הוי דרך הלואה. אלא בתורת מנא אתא לידיה. ואבתי קשה מאי שנא ומשכן לו בית משכן לו שדה, דאמר ההם (סו.ד.) דאפילו אמר ליה

לכשרהרעה למורה אל המותר אלא לי ברמיס הללו, ואכל פירות (וחרג מנה שולח) – אסור. ואמר רב הונא בריה דרבי יושע דלא כרבי יודה, דאי כרבי יודה – האמר צד אחד ברביה מותר. והבא ליכא בי אם צד אחד ברביה, דשמיא לא ישיכרם, וגם הוי הלואה מרקאמר "משכן" – אפילו שרי רבי יודה ויש לומר: דאבתי לא דמי כלל להלואה סאה בסאה, דהתם ליכא צד מנא כלל, אבל הבא ובי משכן – איכא צד אחד כנה.

רבא אמר רבית על מנת להחזיר איכא בנייהו – ולרבי מאיר דמתני, ספירא ליה שוה מתני להחזיר כשבורה בית הכנסת כשחורו. ושבתי שרי כרבי יודה. לא השתמי בתוך ארבע אמות של הפלה – ואפילו היכא שרי היתר גמור, כגון ששדה כרי הילוך ארבע אמות. ולא כניתי שם לחביה – אפילו כניתי רבא הוי גנאי, והא דאמרין (ובבא מעיטא ג'.) דהמנכה שם לחביה אין לו חלק לעולם הבא – הינו כבניתי של פגם משפחה.

הניחה עליו שלשות (אלפים) מאות רבוי יו – דאמרין: היתיר בקדושה היום וזהו (ובמלאים לו רבי יו (שבת כ"ג.)) שאולו תלמידיה א"ר פרידא מנה הארבת ימים כר – קשה דארדבה, והיה ככות שדה שנת תולשתי אחד ארבע אמות זימני, ובת פת קול ואמר: מהו לך ולרבי כולי דריה לעלמא דרתי או דליתוי ארבע מאה שני? אמר הקדוש שרי הוא: חיבו ליה אתה (וערובין ג'.) ויש לומר: דנעמיא לא ידע קו, עד לבסוף שריאה שחיה כל כך.

ב

אומרים: מוכרים אותו ממכר עולם וכו'. אמר רב יהודה אמר שמואל: מותר לאדם להשתיין מים בתוך ארבע אמות של הפלה. אמר רב יוסף: מאי קא משמע לן? תנינא, רבי יהודה אומר: מוכרים אותה לשום חצר, ולוקח מה שצריך עשה ואפילו רבנן לא קאמי אלא בית הכנסת דקביע קדושתיה, אבל ארבע אמות דלא קביע קדושתיהו לא. תני תנא קמיה דרב נחמן: המתפלל מרחיק ארבע אמות ומשתיין, ותמשתיין מרחיק ארבע אמות ומתפלל. אמר ליה: בשלמא הפשתיין מרחיק ארבע אמות ומתפלל תנינא: כמה ריחוק מהם ומהצואה? ארבע אמות. אלא המתפלל מרחיק ארבע אמות ומשתיין למה ל? אי הכי, קדושתניהו לכוליהו שביילי דנהרדעא! תני: ישעה. בשלמא משתיין ישעה כדי הילוך ארבע אמות משום ניצוצות. אלא מתפלל ישעה כדי הילוך ארבע אמות, למה ל? אמר רב אשי: שכל ארבע אמות תפלתו כדורו כפיו ורחהו מרחישן שפנותיה. ולפ"ן סימן, שאילו תלמידיה את רבי זבאי: כמה הארבת ימים? אמר להם: מנימי לא השתמתי מים בתוך ארבע אמות של הפלה, ולא כניתי שם לחביה, ולא ביטלתי קדושה היום. אמא זקנת היתה לי. פעם אחת מכרה כפה שפראשהו והביאה לי קדושה היום. תנא: כשמתה, הניחה לו שלש מאות רבוי יו, כשמתה, הניח לבניו שלש מאות רבוי יו. רב הונא הוה אסר ריתא וקאי קמיה דרב. אמר ליה: מאי האי? אמר: לא הוה לי קדושה, ומשכנתיה להמינאי ואתאי ביה קדושה. אמר ליה: והא רעוא דתיטוב בשיראי. בי אפיל רבא בריה, רב הונא איניש גנצא הוה גנא אפרייא. אתיין גנתיה וכלותיה, שלקו ושקווי שתיניהו עליה עד דאיטוב בשיראי. שמע רב אבהו. אמר: מאי מעמא לא אקרת לי בי ברכתי: "ובן למר" שאילו תלמידיהו שרי רבי אלעזר בן שמועי: כמה הארבת ימים? אמר להם: מנימי לא עשיתי כפנתריא לבית הפנסת, ולא פסעתי על ראשי עם קדוש, ולא נשאתי כפף בלא ברכה. שאילו תלמידיהו את רבי פרידא: כמה הארבת ימים? אמר להם: מנימי לא קרמני אדם לבית המדרש,

חבר עיר, אבל יש שם חבר עיר נתת לחבר עיר, וכל שבן העירי דידי וידיכו עלי סמיכי. משנה אין מוכרים את של רבים, לחד, מפני שמורידים אותו עיר גדולה לעיר קטנה. גמרא שפיר קאמי ליה רבנן לרבי מאיר! ורבי מאיר: מעיר גדולה לעיר קטנה מעיקרא קדושה, השתא נמי קדושה; מרבים לחד ליכא קדושה. ורבנן: אי איכא למיחוש, פי האי פונא נמי איכא למיחוש משום "כפר עם הדרת מלך". משנה אין מוכרים בית כנסת אלא על תנאי, שאם ירצו לחזור, חברי רבי מאיר. והכמים אומרים: מוכרים אותו ממכר עולם חוץ מארבעה דברים: למרחץ ולברסקי למביילה ולבית המים. רבי יהודה אומר: מוכרים אותה לשם חצר, והלוקח מה שצריך עשה. גמרא ולרבי מאיר, היכי דיידי? מה? הא הוהא לה רבית! אמר רבי יוחנן: רבי מאיר בשמט רבי יהודה אמר, דאמר: צד אחד ברביה מותר. דתנינא: הוי שקהה נשיה כחכירו מנה ועשה לו שדרה מכה, כגון שמוכר אוכל פירות, מותר; לוקח אוכל פירות אסור. רבי יהודה אומר: אפילו לוקח אוכל פירות אסור. ואמר רבי יהודה: כעשה בביתום בן זון שעשה ואביו רב על פי רבי אלעזר בן עזריה, ולוקח אוכל פירות היה. אמרו לו: משה ראיה? מוכר אוכל פירות היה ולא לוקח. מאי בנייהו? צד אחד ברביה איכא בנייהו. מר סבר: צד אחד ברביה מותר; ומר סבר: צד אחד ברביה אסור. רבא אמר: דכילי עלמא צד אחד ברביה אסור. והבא רבית על מנת להחזיר איכא בנייהו. מר סבר: רבית על מנת להחזיר אסור. ומר סבר: רבית על מנת להחזיר איכא בנייהו. רבא אמר: רבי יהודה אמר שמואל: מותר לאדם להשתיין מים בתוך ארבע אמות של הפלה. אמר רב יוסף: מאי קא משמע לן? תנינא, רבי יהודה אומר: מוכרים אותה לשום חצר, ולוקח מה שצריך עשה ואפילו רבנן לא קאמי אלא בית הכנסת דקביע קדושתיה, אבל ארבע אמות דלא קביע קדושתיהו לא. תני תנא קמיה דרב נחמן: המתפלל מרחיק ארבע אמות ומשתיין, ותמשתיין מרחיק ארבע אמות ומתפלל תנינא: כמה ריחוק מהם ומהצואה? ארבע אמות. אלא המתפלל מרחיק ארבע אמות ומשתיין למה ל? אי הכי, קדושתניהו לכוליהו שביילי דנהרדעא! תני: ישעה. בשלמא משתיין ישעה כדי הילוך ארבע אמות משום ניצוצות. אלא מתפלל ישעה כדי הילוך ארבע אמות, למה ל? אמר רב אשי: שכל ארבע אמות תפלתו כדורו כפיו ורחהו מרחישן שפנותיה. ולפ"ן סימן, שאילו תלמידיהו את רבי זבאי: כמה הארבת ימים? אמר להם: מנימי לא השתמתי מים בתוך ארבע אמות של הפלה, ולא כניתי שם לחביה, ולא ביטלתי קדושה היום. אמא זקנת היתה לי. פעם אחת מכרה כפה שפראשהו והביאה לי קדושה היום. תנא: כשמתה, הניחה לו שלש מאות רבוי יו, כשמתה, הניח לבניו שלש מאות רבוי יו. רב הונא הוה אסר ריתא וקאי קמיה דרב. אמר ליה: מאי האי? אמר: לא הוה לי קדושה, ומשכנתיה להמינאי ואתאי ביה קדושה. אמר ליה: והא רעוא דתיטוב בשיראי. בי אפיל רבא בריה, רב הונא איניש גנצא הוה גנא אפרייא. אתיין גנתיה וכלותיה, שלקו ושקווי שתיניהו עליה עד דאיטוב בשיראי. שמע רב אבהו. אמר: מאי מעמא לא אקרת לי בי ברכתי: "ובן למר" שאילו תלמידיהו שרי רבי אלעזר בן שמועי: כמה הארבת ימים? אמר להם: מנימי לא עשיתי כפנתריא לבית הפנסת, ולא פסעתי על ראשי עם קדוש, ולא נשאתי כפף בלא ברכה. שאילו תלמידיהו את רבי פרידא: כמה הארבת ימים? אמר להם: מנימי לא קרמני אדם לבית המדרש,

חבר עיר – תלמיד חכם המתעסק בכרמי צבור. ליכא קדושה – שאין אומרים דבר שבקדושה פחות מעשרה. ורבנן – אמרו: אי איכא למיחוש בין רב למעט – הבא נמי איכא למיחוש משום "ברוב עם הדרת מלך" ולא משכנת מניחה בבית הכנסת. אלא לא חישינו, דכין דשקיל דמי ומעיל להו בקדושה מעולה – כל דבעי לוקח עבד, חזן אמרבע דברים ברכתיני ספירא. משנה אלא על תנאי – ואפילו מרבים לרבים אסר רבי מאיר מכירת הלשון, דכין ברוך הווא, וכלומר: מאין בעינן כללות. וחכמים אומרים וכו' מפני עולם – לחד, ולכל השמשותף חזן מארבעה דברים. לבית המים – לבנייהו. לא ינימי לבית מי רגלים גמרא כמכרע אמות של הפלה – לאור זמן. קדושתניהו לכוליהו שביילי דנהרדעא – שאין לך ארבע אמות כחן שלא תתפללו כחן עוברי דברים. תני ישתח – כפי הדלף ארבע אמות. משום ניצוצות – שלא יטנפו בניו בניצוצות שכאמור. כמה הארבת ימים – כגיה וכות. כפה = צעקה. אמר רבי יואל – מין באיה דיתשוב בשיראי – סותם ומכסה במעלין. יסומים פשתיים תרגומו טעונן פלשתיא (בראשית כו.) איכלל – כשכנסת לחופה (שבתן) והיו פשוטות במיתוק. וכן למר – אף אתה תהא מבורך לך, שמא היה זה רעון, ותתקיים אף בי. כפנריא – מקצת הילוך דרך בית הכנסת. ולא פסעתי על ראשי עם קדוש – כשהיו התלמידין בבית המדרש על גבי קרקע, החליף על גבי מיטבתן לישיב למקומן רגה פסעתי על ראשי העם. ולא נשאתי כפף – לדון לברכת כהנים. לפי שהבטתם צריכין לכר' ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם אשר קדשנו (במצותיו רגונו) בקדושתו. כל שאר במצות סוטה (סו. נל.)

מתנותיה

גמרא רבי לעזר אומר: דברי הכל. רבי יוחנן אומר: במחלוקת. תמן תנינן: הבכור – מוכרין אותו תמים חי. ובעל מום חי ושהומו, ומקדשין בו את האשה. רבי יודה בן פזי בשם רבי יהושע בן לוי: חי, לא שהומו.

ואמר רבי יודה בר פזי: רבי מאיר יליף כל הקדשין מן מעשר בהמה. מה מעשר בהמה – אין מקדשין בו את האשה, אף כל הקדשים – אין מקדשין בהן את האשה. רבי יודה יליף כל הקדשים מן הבכור. מה הבכור – מקדשין בו את האשה, אף כל הקדשים – מקדשין בהן את האשה.

מחלפה שיטתיה דרבי יודה בן פזי. תמן הוא אומר: בין חי בין שהומו. והכא הוא אומר: חי לא שהומו! תמן – בשם גרמיה. ברם הכא – בשם רבי יהושע בן לוי.

אפילו תימר: כאן וכאן בשם גרמיה, במקדש בחיים. וכראוי ליפול לו לאחר שחיתתה. מה טעמא דרבי יהושע בן לוי? ובשרם יהיה לך בתורה התנופה (במדבר יח). מה טעמא דרבי יודה בן פזי? והיה לך, אפילו לאחר שחיתתה. מה מקנים רבי יהושע בן לוי והיה לך? ריבה לו תווייה אחרת שיהא הכל נאכל לשני ימים ולילה אחד.

[דף כ"ט ע"א]

תמן תנינן: חלת עם הארץ, והמדומע, והלקוח בכסף מעשר, ושירי מנחות – פטורין מן הדמאי. תני: וכולם שוקרא שם לתרומת מעשר, או למעשר שני שלהם, מה שעשה – עשוי. רבי לעזר אומר: חוץ משירי מנחות. רבי ירמיה אומר: השאר במחלוקת. רבי יוסה בעי: הוי דא מחלוקת? מה אנן קיימין? אין פרי מאיר, הוא מעשר שני, הוא שירי מנחות – לא עשה כלום! אין פרי יודה, מה שעשה – עשוי.

אמר רבי מנא: אזלית לקיסרין, ושמעית רבי חזקיה יתיב מתני: המקדש בקלקו מקדשי הקדשים ומקדשים קלין – אינה מקודשת. רבי לעזר אומר: דברי הכל. רבי יוחנן אומר: במחלוקת. ואמרית ליה: מנן שמיע לך תדא מילתא? אומר לי: מרבי ירמיה.

ואמרית: יאות, דהוא שמע תדא דרבי לעזר, רבי לעזר דברי הכל, הוא דאמר במחלוקת. רבי יוסי דלא שמועא ליה, צריכה הוא, דו אומר: הוי דא מחלוקת, אין פרי מאיר, הוא מעשר, היא שירי מנחות – לא עשה כלום. אין פרי יודה, מה שעשה – עשוי.

כד דמוך רבי מאיר, גזר רבי יודה ואמר: אל יפנסו תלמידיו של רבי מאיר כאן!

דחק סופוכום ועאל. אָמר: הַמְקַדֵּשׁ בְּקִדְשֵׁי קִדְשִׁים. וְאַשֶׁה נִכְנָסֶת הִיא לְעֹרָה? אָמר לִיה: בְּמַקְדֵּשׁ עַל יְדֵי שְׁלִיחַ.

בְּפֹה קִידְשָׁה? רַבִּי לְעֹזֵר אָמר: בְּגוֹפוֹ. רַבִּי יוֹחֲנָן אָמר: בְּמוֹכֶת הַנְּיִיה שָׁבוּ. אוֹ נֹאמֵר וְלֹא פְּלִיגִין, מַה דָּאָמר רַבִּי לְעֹזֵר בְּגוֹפוֹ – בְּחֻזְקַת מוֹכֶת הַנְּיִיה שָׁבוּ.

רַבִּי הוֹקִיָּה רַב בִּיבִי בְּשֵׁם רַבִּי לְעֹזֵר: מְקַדְשִׁין בְּפְרוּסוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי.

בְּמַעֲשֵׂר שְׁנִי. רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחֲנָן: לֹא עֲלֵת עַל דְּעֵתִיהָ לְעַבּוֹר עַל דְּבְרֵי תוֹרָה. אָמר רַבִּי זְעִירָא:

[דף כ"ט ע"ב]

אַחַת לֹא עֲלֵתָה עַל דְּעֵתוֹ, וְאַחַת לֹא עֲלֵתָה עַל דְּעֵתָה. אָמר רַבִּי יוֹנָה: הַקִּדְּשׁ לֹא עֲלֵת עַל דְּעֵתוֹ. וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי לֹא עֲלֵת עַל דְּעֵתָה. אָמר רַבִּי אֲבִין: הַקִּדְּשׁ לֹא עֲלֵת עַל דְּעֵתוֹ וְלֹא עֲלֵת עַל דְּעֵתָה. מַעֲשֵׂר שְׁנִי עֲלֵת עַל דְּעֵתוֹ וְלֹא עַל דְּעֵתָה.

רַבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רַבִּי פְּדִיָּה: הַקִּדְּשׁ מוֹזֵד – יוֹצֵא לְחוּלִין בְּלֹא פְּדִיּוֹן. וְהָא תַנִּי: בְּשִׁנְגָּה – פְּרַט לְמוֹזֵד! הֲדָא דְּאֵת אָמר: לְחוּמֵשׁ וּלְקַרְבָּן, הָא לְצֵאת – מוֹצִיא.

רַבִּי הִמָּא בַר עֲזִיקָבָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסֵי בֶן הַנִּינְה: מִיעוּט שְׁלָמִים – יוֹצֵאִין לְחוּלִין בְּלֹא פְּדִיּוֹן. וְהָא תַנִּי: "מְקַדְשִׁין" לֹא כָּל קִדְשֵׁי הֵדָּא דְּאֵת אָמר: לְחוּמֵשׁ וּלְקַרְבָּן, הָא לְצֵאת – מוֹצִיא.

תַּמָּן תַּנִּינָן בְּהַמָּה שְׁנַמְצָאת מִירוּשְׁלַיִם וְעַד מַגְדַּל עֶדְרָה, וּכְמִדְתָּה לְכָל רוּחַ. רַבִּי הוֹשַׁעְיָה רַבָּא אָמר: לְבָא בְּדַמְיָהֶם שְׁנִי.

אָמר לִיה רַבִּי יוֹחֲנָן: וְאוּמְרִין לּוֹ לְאַדָּם צֵא וּמַעוֹל בְּקִדְשִׁים! אֵלָּא בְּאַחַת הֵילְכוֹ בְּהֵן אַחַר הָרוֹב. אִם רוֹב זְכָרִים – עוֹלוֹת. וְאִם רוֹב נְקִיבוֹת – זְבָחֵי שְׁלָמִים.

וְאִין הִשְׁלַמִּין בְּאִין מִן הַזְּכָרִים וּמִן הַנְּקִיבוֹת? בִּיצֵד הוּא עוֹשָׂה? מוֹצִיאֵן לְחוּלִין וְחוּזֵר וְעוֹשָׂה אוֹתָן עוֹלוֹת. וְקָשְׁיָא, יֵשׁ חֲסוּתָא קְרִיבָה עוֹלָה?

אָמר רַבִּי הַנִּינְה: תְּנַאֵי בֵּית דִּין הוּא עַל הַמוֹתְרוֹת שְׁיִיקְרְבוּ עוֹלוֹת. אָמר רַבִּי יוֹסֵי לְרַבִּי יַעֲקֹב בַר אֲבָהָא: וְאִין זֶה מוֹזֵד? אָמר לִיה: מִכּוּיִן שְׁתַּנַּאֵי בֵּית דִּין הוּא – אִין זֶה מוֹזֵד. אָמר רַבִּי זְעִירָה: כְּמָה דְּאֵת אָמר תַּמָּן:

[דף ל' ע"א]

תנאי בית דין הוא על האובדות – שיקרבו עולות.

הלכה ח' מתני' המקדש בערלה, ובכלאי הכרם, ובשור הנסקל, ובקעלה ערופה, ובצפורי מצורע, ובשיער נזיר, ופטור חמור, ובשר בחלב, ובחולין שנשחטו בעזרה – אינה מקודשת. מכרן וקידש בדמיהן – תרי זו מקודשת.

גמרא פטר חמור, רבי לעזר אמר: מקדשין בו את האשה. רבי יוחנן אמר: אין מקדשין בו את האשה. רבי אימי בשם רבי לעזר: פטר חמור מקדשין בו את האשה מקל וחומר. מה אם הכבוד שאינו מוציא מידי איסורין בחייו, את אמר: מקדשין בו את האשה. זה שהוא מוציא מידי איסורין בחייו – לא כל שכן!

מה נפק מן ביניהון? עבר ופדיוו שלא מדעת הבעלים. רבי לעזר אמר: אינו פדוי. רבי יוחנן אמר: פדוי. מתניתא מסייעא לרבי לעזר, ופליגא עלוי. מתניתא מסייעא לרבי לעזר. הגונב פטר חמור של חבירו – משלם תשלומי כפל. וסופא פליגא עלוי שאף על פי שאין לו בו עכשיו, יש לו בו לאחר זמן! מתניתא פליגא על רבי לעזר. פטר חמור – אין מקדשין בו את האשה. פטר לה רבי לעזר: לאחר עריפה. דאמר רבי לעזר: הכל מודין לאחר עריפה – שאינו פדוי.

פטר חמור – אין מקדשין בו את האשה. ורבי שמעון מתיר. תדא פליגא על רבי לעזר בתרתי, אין בחיי – דפליגא עלוי מן רבנין. אין לאחר עריפה – פליגא עלוי מרבי שמעון! רבי חנינה בשם רבי יודן: תיפטר: שמת. ורבי שמעון מתיר.

ערפו – אסור בהנזיה. עריפה, עריפה. מה עריפה שנאמר להלן – עורפו וקברו ואסור בהנזיה. אף עריפה שנאמר כאן – עורפו ואסור בהנזיה. על דעתיה, דרבי לעזר – ניהא, בחייו הוא מתיר, צריך שיהא אסור על עריפה. על דעתיה דרבי יוחנן, וקשיא! בחייו הוא אסור, לא כל שכן לאחר עריפה! אתא רבי יעקב פה אהא בשם רבי יוחנן: רבי זעירא בשם רבנין: על דרבנין צריכה, שלא תאמר: הואיל והקישתה התורה עריפתו לפדיונו, מה פדיונו – יוצא לחולין, אף עריפתו – יוצא לחולין. מצינו דכר שהרמתו יוצא לחולין, ואסור בהנזיה.

[דף ל' ע"ב]

התיבון: הרי טבול טבול למעשר עני, הרי הוא והרמתו יוצא לחולין. ואמר רבי בא בר הונא בשם רבי: האוכל פירותיו טבולים למעשר עני – תיב מיתה. רבנן דקיסרין בשם רבי ירמיה: כך משיבין חכמים לרבי שמעון, מצינו דכר טעון פדיון מותר בהנניה? התיבון: הרי בכור אדם טעון פדיון, ומותר בהנניה!

מכרן וקידש בדמיהן – מקודשת. רבי חגי בשם רבי ועירא: בשאין דמיהן. אומר רבי הנניה: זאת אומרת, שאין מקדשין בגזילה.

הלכה ט' מתני' המקדש בתרומות, ובמעשרות, ובמתנות פהונה, ובדמי הטאת, ואפר הטאת – הרי זו מקודשת, אף על פי ישראל.

גמרא רבי יוסי בן הנניה אומר: אדם נותן מעשרותיו בטובת הנניה. רבי יוחנן אומר: אין אדם נותן מעשרותיו בטובת הננאה. מה טעמא דרבי יוסי בן הנניה? ואיש את קדשיו לו יהיו (במדבר ה). מה עבד לה רבי יוחנן? ותנן לכול מי שירצה.

מתניתא היא פליגא על רבי יוסי בן הנניה. "קונם פהנים ולויים נהנין לי" – יטלו על כרהו! פתר לה באומר: אי אפשר ליתן מתנה כל עיקר! תדע לך שהוא כן, דתנינן: פהנים אילו, לויים אילו נהנין לי – יטלו אחרים.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן. האומר: הילך סלע זה, ותן בכור זה לכן בתי פהו! פתר לה: ברוצה ליתנו לשני פהנים, ובן בתו אחד מהן, והוא אומר לו: הילך סלע זה ותן בולו לכן בתי פהו!

בעון קומי רבי ועירא: בהדא פהו לישראל אסור, מה דרבי יוסי אומר? לא אגיבון. רבי חזקיה בשם רבי אחא: אכין אומר לון, על דעתיה דרבי יוסי בן הנניה, פהו לישראל למה הוא אסור, לא מפני מראית העין! אף רבי יוחנן אית ליה, ישראל לישראל אסור – מפני מראית העין.

ועוד מן הדא, דתני: הפהנים והלויים המסביעים בגרנות – אין נותנין להן לא תרומה ולא מעשר,

[דף ל"א ע"א]

ואם נתן – הרי זה חילל, ולא יחלו את קדשי בני ישראל (ויקרא כב). והן מחללין אותן! יותר מיכן אומר: תרומותן – אינן תרומה, מעשרותן – אינן מעשרות, והקדישן – אינן מקדש. ועליהן אומר

הכתוב (מיכה ג): ראשיה בשחד ושפטו, וכהניה במחיר ירו וגו'. והמקום מביא עליהם שלש פרענויות. הדין היא דכתיב (שם) לכן בגללכם ציון שדה תהרש, וירושלם עיים תהיה, והר הפית לקמות יער.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן. המקדש בתרומות, ובמעשרות, ובמתנות, ובמי תפאת – הרי זו מקודשת, אף על פי ישראל! פתר לה: בתרומות שגפלה לו משל אבי אמו בהן.

הדרן עלה האיש מקדש

פרק שלישי

הלכה א' מתני' האומר לחבריו: "צא וקדש לי אשה פלוגית", והלך וקידשה לעצמו – מקודשת לשני. וכן האומר לאשה: "הרי את מקודשת לי לאהר שלשים יום", ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום – מקודשת לשני. בת ישראל לבתן – תאכל בתרומה. "מעבשיו ולאחר שלשים יום", ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום – מקודשת ואינה מקודשת. בת בהן לישראל – לא תאכל בתרומה.

גמרא תני: הרי זה זריו ונשפר, ונקנה המקח, אלא שנהג מנהג רמיות. אף למידת הדין בן, האומר לחבריו: צא וקח לי מקח פלוגי, והלך וקדחו לעצמו – הרי זה זריו ונשפר, ונקנה המקח, אלא שנהג מנהג רמיות.

רבי זעירא מיכל להון, דחמי לחבריה זבין ובינא ומעלה ליה עלוי. אמר רבי אבון בשם רבי זעירא: אף לעושה עלוי חבילה, רבנין קריי עלוי למס מרעהו חסד ויראת שדי יעזוב (איוב ו יד).

לא הוחזק השליח בעדים, הוא אומר: לעצמי קידשתי, והיא אומרת: לראשון. השני – כאומר לאשה קידשתי, והיא אומרת לא קידשתי. והיא – כאומרת לראשון קידשתי, והוא אומר: לא קידשתי. אמרה: איני יודעת – תוקה לשני.

הוחזק השליח בעדים, הוא אומר: לעצמי קידשתי, והיא אומרת: לראשון – תוקה לראשון. אמרה: איני יודעת – שנייהן נותנין גט. ואם רצו – אחד נותן גט, ואחד בונים.

[דף ל"א ע"ב]

לפיכך אם מת השני בתוך שלשים יום, או גירשה – חלו עליה קידושי ראשון לאחר שלשים יום. מת לאחר שלשים, ולא גירש – לא חלו עליה קידושי הראשון.

הדא דתני רבי חייה: כל תנאי שנתקנים, אף על פי שבטל לאחר מיכן – הרי זו מקודשת. וכל תנאי שבטל בשעת קידושו, אף על פי שמתקנים לאחר מיכן – אינה מקודשת.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הרי זו עולה לאחר שלשים יום, ומקרה בתוך שלשים יום – הרי זו מכורה. והקדישה – הקדש. חזר ולקחה בתוך שלשים יום, חל עליה הקדש.

עולה, לאחר שלשים, לא חל עליה הקדש עולה.

לא דמיא עולה לאשה. מה דמיא אשה לעולה? אומר רבי חייה בר אבא: תיפתר, שמות השני והזה ליה את, מפנין שהיא זקוקה לייבום – לא חלו עליה קידושי הראשון.

מה דמיא עולה לאשה? אומר רבי מתניה: תיפתר, שהקדישה לבעלת מום קבוע.

רבי בון בר חייה בעא קומי רבי זעירא: תמן את אמר: אמירתי לגבוה במסירתתי להדיוט, והכא את אמר הכין! אמר ליה: תמן – באומר: מבבר, ברם הכא – באומר: לאחר שלשים יום.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הרי זו עולה שלשים יום – כל שלשים הרי זו עולה. לאחר שלשים יום – יצאת לחולין מאליה.

מעילתה מה היא? רבי יוחנן אמר: מעילתה ברורה. רבי זעירא רבי הילא, תריהון אמרין:

[דף ל"ב ע"א]

מעילתה ספק.

הרי את מקודשת לי שלשים יום – הרי זו מקודשת. מה בין הקדש ומה בין אשה? מצינו הקדש יוצא בלא פדיון, ולא מצינו אשה יוצאה בלא גט.

הן אשכחנן הקדש יוצא בלא פדיון? פרבי שמעון. דרבי שמעון אמר: נכנסין ולא נותנין. אמר רבי יוסי בי רבי בון: תיפתר דברי הכל: בשדה מקנה.

הרי זו גיטת שלשים יום – אין זה גט בריתות.

אמר רבי יצחק בר לעזר: הדיא דאת אמר מקודשת – בשקידשה בכסף, אבל אם קידשה בשטר – הואיל ולא למדו בתב קידושין אלא מגירושין, מה בגירושין אינה מגורשת – אף בקידושין אינה מקודשת.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הרי זו עולה לאחר שלשים, מכרה בתוך שלשים – אינה מכורה. הקדישה – לא קדשה. לדיא מילתא? אמר ליה: לאחר שלשים, לשניר לו גיזה ועבודה.

תלוש מן התרקע הנה, שיקנה לך לאחר שלשים יום. מכרו בתוך שלשים יום – אינה מכור. הקדישו – לא קדשו. לדיא מילתא? אמר ליה: לאחר שלשים לשניר לו אכילת פירות.

“הילך סלע זה שתקנה לי שדך לאחר שלשים יום”. מכרה בתוך שלשים – אינה מכורה. ומה בינה לאשה? אלא: מכרה – הרי זו מכורה.

“הילך כסף זה שיקנה לי עבדך לאחר שלשים”. אית תניי תני: הראשון – ביום וביומיים. ואית תניי תני: השני – ביום וביומיים.

אית תניי תני: זה וזה אינו ביום וביומיים. אית תניי תני: זה וזה ביום וביומיים.

מאן דמר: הראשון ביום וביומיים,

[דף ל"ב ע"ב]

ומת תחת ידו. מאן דאמר: השני ביום וביומיים, כי כסף הוא. מאן דאמר: זה וזה ביום וביומיים, הראשון – במת תחת ידו, השני – כי כסף הוא. מאן דאמר: זה וזה אינו ביום וביומיים, הראשון – שאינו כסף, והשני – אינו מת תחת ידו.

בת בהן לישראל תאכל בתרומה. אית תניי תני: לא תאכל בתרומה.

אמר רבי הילא: מאן דאמר: תאכל בתרומה – כשהשני בהן. ומאן דאמר: לא תאכל בתרומה – בשאין השני בהן.

“מעכשיו לאחר שלשים יום”. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: אפילו קידושי מאה תופשין בה.

אמר רבי לעזר: לכן צריכה, אפילו קידשה השני קידושין גמורין.

רבי יצחק בר טבליי בעא קומי רבי לעזר: מה נפשך, מה שקנה בה הראשון – קנה, והשאר – השני בא וגומר. אמר ליה: וכי יש נפשך בעריות.

מהו בדין? כל אשה שאינה קנויה לאדם אחד, אפילו קידושי מאה – תופסין בה.

חד תלמיד בעא קומי רבי זעירא: נתן לה בשחרית על מנת לגרשה בין הערבים? חד דויד

[דף ל"ג ע"א]

סבר מימר: כל שהיא – קונה. אמר רבי זעירא: לאחר שלשים – קונה קניין גמור. אכל אם הוסיף בה השני קניין גמור – קורא אני עליה (דברים כד, ד) לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה. היו שניהן בהנים, שניהן אחים – שניהן אסורין.

היו שלשה אחין, וקידשוה שנים מהן, ומתו – הדין היא דתני רבי חייה: אשת מות אחד מתניבמות, ולא אשת שני מתים.

היו שני אחים וקידשוה שניהן, ומת אחד מהן, השני מהו שיהא מותר בה? מה נפשך. מה שקנה בה – קנה, והשאר – נפלה לו מאת אחיו! רבי יודן בן פזי אמר: אסור בה. אמר רבי יוסי: טעמא דרבי יודה בר פזי, כל יבמה שאין בולה לפנים, צד הקנוי שבה – נידון משום ערוה, וערוה פותרת צרתה. אמר רבי חנינה: יאות אמר רבי יודה בר פזי! בלום נפלה לו לא מהמת אחיו, לאחיו היא אסורה, לו היא מותרת!

בת בהן לישראל – לא תאכל בתרומה. לכן צריכה, שאפילו השני בהן.

הלכה ב' מתני' האומר לאשה: "הרי את מקודשת לי על מנת שאמתן ליד מאתים זוז" – הרי זו מקודשת, והוא זמן. "על מנת שאמתן ליד מיפן ועד שלשים יום", נתן לה בתוך שלשים יום – מקודשת, ואם לאו – אינה מקודשת. "על מנת שיש לי מאתים זוז" –

[דף ל"ג ע"ב]

הרי זו מקודשת, ויש לו. "על מנת שאראך מאתים זוז" – מקודשת, ויוראתה. ואם הראה על שולחנו – אינה מקודשת.

גמרא תפון תנינן: "הרי זה גיטוד על מנת שתתני לי מאתים זוז" – הרי זו מנורשת ותתן. לא הכפיקה ליתן עד שפתי? תני, רבן שמעון בן גמליאל אומר: נותנין לאביו ולאחיו, והיא פטורה מן החליצה ומן הייבום.

אף בקידושין בן. האומר לאשה: "הרי את מקודשת לי על מנת שאתן לך מאתים זוז", ברבן שמעון בן גמליאל – אביו ואחיו נותנין לה, והיא וקוקה לחליצה ולייבום.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: סדר הסימפון כך הוא, אנה פלן בר פלן מקדש לך אנת פלנית ברת פלן, על מנת ליתן לך מיקמת פלן, ומכנסינך ליום פלן, ואין אתא יום פלן ולא כנסתיך – לא יהוי לי בלום.

אירע לו אונס, רבי יוחנן אומר: אונסא – כמאן דלא עבד. רבי שמעון בן לקיש אומר: אונסא – כמאן דעבד. על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש, הוה צריך למיעבד? דאין אתא יום פלן ולא הוית בונסה לך – לא יהא עליך בלום.

רבי יוחנן דמיך, פקיד לבנתיה דיהוון עבדון ברבי שמעון בן לקיש. אומר: שפא יעמוד בית דין אחר ויפבור דכוותיה, ונמצאו בניו באין לידי ממזרות.

הגיע הזמן, הוא אומר: נתתי, והיא אומרת: לא נטלתי. אומר רבי אבון: מפיון שהוא מבקש להוציא סימפון מיד האשה – עליו להביא ראיה. הגע עצמה, דלא תוה סימפון? אומר רבי יוסי: מפיון שהוא מבקש לאוסרה עליו – צריך להביא ראיה.

שכנסו עצמן בתוך סימפון, אתא עובדא קומי רבי אבהו, אומר ליה: זיל הב. אומר ליה: רבי, אשה לא קניתי, ואת אומר לי איזיל הב? אומר רבי אבהו: מימי לא שחק בי אדם אלא זה. חזר ואמר: אין חזר ביה – ותן. אין היא חזרת בה – תתן. ולא תדא היא קדמייתא? חזר ועשאו מעשה בית דין.

סדר סימפון כך הוא: עד אחד משל חתן, ועד אחד משל פלה. ושניהן בוררין להן עוד אחד, כדי שיהיו לו שני עדים לזה ושני עדים לזה.

[דף ל"ד ע"א]

תדא דאת אומר: בשאין שניהן מודין. אבל אם היו שניהן מודין – שניהן יכולין לעקור קידושין.

פתדא: הוא אומר: בעלתי, והיא אומרת: לא נבעלתי. אף על פי שהזר ואמר: לא בעלתי – לא הפל ממונו, שפבר אומר משעדה ראשונה: בעלתי. אבל אם לא אומר משעדה ראשונה: בעלתי – שניהן יכולין לעקור תזקה.

היה עד אחד משל התן, ועד אחד משל פלה, והחתן חתום בכתב ידו. רבי אבהו אמר: סימפון. רבי בא אמר: קידושין. אני אומר: לא עמד ובירר את הסימפון, אלא סבר שהוא מתיר באחותה.

עד שיהא מדעתו ומדעתה. היה מדעתו סימפון, ומדעתה קידושין – רבי תנינא אמר: סימפון. רבי חגיג בשם רבי זעירא אמר: קידושין. ותהו רבי תנינא מתרם פלוי קבל רבי חגיג. אמר ליה רבי הילא: קבל חגיג, דחגיג אינשי סבורה הוא.

דמר רבי זעירא: באדר קדמיא דמך. רבי הילא. באדר תנינא אתא עובדא קומי רבי תנינא חבריהון דרבנן, ובעא מיבעד פתדא דרבי חגיג. אמר ליה רבי שמואל בר אמי: לא יאות תהו רבי הילא אמר לה, קבל לחגיג, דחגיג אינשי סבורא הוא? אמר רבי חגיג: מתניתא מסייעא ליה: קידשתני, והוא אומר: לא קידשתיד – הוא מותר בקרובותיה, והיא אסורה בקרוביו.

התיב רבי בורקי קומי רבי מנא:

[דף ל"ד ע"ב]

ואם אף בסימפון בן? אמר ליה: לית סימפון ספק, אלא, הוא סימפון או קידושין?

קידש בתוך סימפון – תרי אלו קידושין גמורין, גירש? תלמידוי דרבי יונה אמרין: נגעו בה גירושין. רבי יונה אמר: לא נגעו בה גירושין. כד דמך רבי יונה, עבדון תלמידוי דכוותיה. אמרין: לאחר שלשים יוצאת בלא גמ, ואת אמר נגעו בה גירושין? אלא: לא נגעו בה גירושין.

מת מתוך סימפון. רבי אבהו אמר: מותרת לינשא. רבי בא אמר: אסורה להינשא.

רבי מנא שאל לבית אבוי דרבי יוסי: היך רבכון נהיג עביד? אמר ליה: כדי זמן מרוכה – הוא אמר: תלך ותינשא מיד. כדי זמן ממועט – הוא אמר: מזה בכך שתמתין.

שליח דברים בתוך סימפון? רבי מנא אמר: סימפון. רבי בא אמר: קידושין. והששין רבנן לתדא דרבי מנא.

הלכה ג' מתני' "על מנת שיש לי בית בור עפר" – הרי זו מקודשת, ויש לו. "על מנת שיש לי במקום פלוני", אם יש לו באתו מקום – מקודשת, ואם לאו – אינה מקודשת. "על מנת שאראף בית בור עפר" – הרי זו מקודשת, ויראנה. ואם הראה בבקעה – אינה מקודשת.

רבי מאיר אומר: כל תנאי שאינו בתנאי בני גד ובני ראובן – אינו תנאי. שנאמר (במדבר לב): ויאמר משה אלחס, אם יעברו בני גד ובני ראובן. ואם לא יעברו חלוצים אתכם וגו'. רבי חנניה בן גמליאל אומר: צריך היה הדבר לאומרו, שאילמלא כן, יש במשמע שאף בארץ פגען לא ינהלו.

[דף ל"ה ע"א]

גמרא רבי חנניה בריה דרבי הלל בעא: אילו מאן דאמר: "בני פלוני יעשה דבר פלוני ויפול חפץ פלוני, ושאר בני יירשו נכסי", אין עבד – הוא נסיב, ואין לא עבד – לא נסיב! או שנייא היא, דכתיב (במדבר לד) לתת לתשעת המטות וחצי המטה. והוי דו אמר: בני פלוני יעשה דבר פלוני, ויפול חפץ פלוני, ושאר בני יירשו נכסי. אין עבד – הוא נסיב, ואין לא עבד – לא נסיב, לא מיפא ולא מיפא.

תמן תנינן: מתנה אדם על עירובו. כיני מתניתא: מתנה אדם על עירוביו. אמר רבי אלעזר: מאן תנא, אם באו ואם לאו – רבי מאיר.

היידין רבי מאיר? חברייא אמרין: רבי מאיר דקידושין. דתני: האומר לאשה: "הרי את מקודשת על מנת שיירדו גשמים", ירדו גשמים – מקודשת, ואם לאו – אינה מקודשת. רבי מאיר אומר: בין שיירדו גשמים בין שלא ירדו גשמים – מקודשת עד שיכפול תנייו. הכל מודין: שאם אומר: "לאחר שיירדו גשמים", ירדו גשמים – מקודשת, ואם לאו – אינה מקודשת.

רבי יוסי אומר: רבי מאיר דעירובין היא. דתנינן תמן: אם כפק, רבי מאיר ורבי יודה אמרי: הרי זה חמר גמל. אמר רבי יוסי: לא אומר רבי מאיר אלא לחוקרין. אומר רבי מנא: ויאות. בעירובו אינו קונה – שלא זכה בו את עירובו בכני עירו, שנתן דעתו לעקור את רגליו מבני עירו. והכא – לראשון אינה מקודשת, שלא ירדו גשמים. ולשני אינה מקודשת, שלא כפל תנייו.

רבי חגי בעא קומי רבי יוסה:

[דף ל"ה ע"ב]

והו, אם לא (במדבר לב, ל), כי לא (שם שם, יט) – אהד הוא! אמר ליה: שנייא היא, שהיתה הארץ לפניו, והוא מבקש להוציאה מידם.

רבי יודה בר סיסוי, רבי יודה בר פוי בשם רבי אהא: ירדו לסימפון בשיטת רבי מאיר דקידושין.

רבי הנניה חברין דרבנין בעא: למה לי רבי מאיר? אפילו רבנין! לא כן אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן: סדר סימפון כך הוא, אגא פלן בר פלן מקדש ליה אנת פלנית בת פלוגי, על מנת ליתן ליה מיקמת פלוגי, ומיכנסין ליום פלן. ואין אתא ולא כנסתיה – לא יהוי לי עליה בלום. ויאמר על מנת שלא לכפול תניין! אילו לא כפל תניין מו עקר קידושין?

אמר רבי יוסי בי רבי בון: ככל אתר, אית לרבי מאיר ממשמע לאו את שומע הין, והכא לית ליה? אמר רבי מתניה: חומר הוא בעריות.

הלכה ד' מתני' המקדש את האשה, ואמר: כסבור הייתי שהיא פהנת והרי היא לוייה. ויהי היא פהנת, ויהי היא ענייה, ויהי היא עשירה, עשירה, ויהי היא ענייה – הרי זו מקודשת, מפני שלא הטעתו.

גמרא רבי לעזר אמר: מקודשת אפילו בעדים. רבי שמואל בשם רבי זעירא: מקודשת לחומרין.

רבי יעקב בר אהא בשם רבי אימי: ראובן חייב לשמעון. סמכיה גבי לוי. איפרסן לוי – לית ראובן חייב לשמעון.

הדא דאת אמר: בשלא עשו בהערמה. אבל עשו בהערמה – חייב.

[דף ל"ז ע"א]

כהדא חזרייה סמכון לתנאי קרייה, גבי זבונה, קרן זבונה ואזל ליה. אתא עובדא קומי רבי מנא. אמר: אין פריטין אינון – אינון פושעין. אין דינרין אינון – ביני אורחא דזבונא מדדייה.

חד בר נש קם עם חבירה בשוקא, אמר ליה: חב לי קיתונא דאית לי גבך. אמר ליה: חב לי דינרא דאית לי גבך. אמר ליה: חב לי קיתונא וסב דינרא. אתא עובדא קומי רבי מנא, אמר ליה: את אודית ליה בדינרא, והוא לא הודי לך בקיתונא. איזיל ורב ליה דינרא. אמר רבי יעקב בר אהא: מודי רבי מנא דו אמר בשדהין, לא כן, אלא בדיל דלא יכפור בקיתונא, לא חייב.

מַסְכַּת בְּבֵא מְצִיעָא פְּרָק עֲשִׂירִי

י, א המלוה את חברו סתם - אין פחות משלשים יום. ובמדינה שהיא נוהגת פחות מכן או יתר על כן - אין משנין ממנהג המדינה. שכיר שעות ביום - גובה כל היום. שכיר שעות בלילה - גובה כל הלילה וכך היום. שכיר שבת, שכיר חודש, שכיר שנה, שכיר שבוע, יצא ביום - גובה כל היום. יצא בלילה - גובה כל הלילה. ועל פלן, אינו עובר עליהן אלא לילה הראשון בלבד. הכובש שכר שכיר - עובר משום חמשה לארין, משום "בל תעשק", ו"בל תגזל", ו"בל תלין פעלת שכיר אתך עד בקר", "ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש פי עני הוא". אחד שכר אדם ואחד שכר בהמה ואחד שכר כלים - עובר משום שמות הללו. רבי יוסי אומר: שכר אדם - עובר משום שמות הללו, שכר בהמה ושכר כלים - עובר משום כל תעשק ומשום ביומו תתן שכרו. המחזהו אצל חנוני ואצל שלחני - הן עוברין עליו והוא אין עובר עליהן. ואם התנה עמו מתחלה על מנת כן, אף הם אין עוברין עליו והוא אין עובר עליהן. ואם אמר לאחר לשכר לו - זה אינו עובר עליו.

יב, השכיר - נשבע בזמנו ונוטל. עבר זמנו - אין נשבע ונוטל. אם יש עדים שתבעו בתוך זמנו, ואפלו לאחר זמנו - הרי זה נשבע ונוטל. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בזמן שאמר לו ינתתי לך שכרך, והוא אומר: 'לא נתת לי'. אבל אם אמר: 'לא נשכרתי', והוא אומר: 'לא! שכרתיך'. סלע אמרתי לך, והוא אומר שתים אמרת לי - המוציא מחברו עליו הראיה. הנותן כליו לאמן לעשות, וגמרה מלאכתו, אפלו הוא אצלו שלשה ימים - אינו עובר עליו. החזירו לו בחצות היום, פיון ששקעה החמה - עובר עליו.

יג, המלוה את חברו - אינו רשאי למשכנו. ואם משכנו - צריך לחזר לו, ועובר על כל

שם ושם שיש בו. שליח בית דין הבא למשכן, הוא עומד מבחוץ והלה מוציא לו את המשכן, שנאמר (דברים כד): "בחוץ תעמד" וגו'. משכנו בשני כלים, אחד שצריך לו ואחד שאין צריך לו, זה שצריך לו - נוטלו ומחזירו. וזה שאין צריך לו - נוטלו ואין מחזירו. ואם מחזירו עד עולם, למה הוא נוטלו? רבי אומר: אומר אני, שמא תבוא שמיטה ותשמטנו, או שמא ימות הלה ונמצאו מטלטלין ביד היורשין. אלמנה, בין שהיא עניה בין שהיא עשירה - אין רשאי למשכן, שנאמר (דברים כד): "לא תחבל בגד אלמנה"; אחת עניה ואחת עשירה; דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר: עניה - אין רשאי למשכן. עשירה - נוטל ואין מחזיר, שלא יהא הולך ובא אצלה שלא להשיאה שם רע. חבל בו זוג של מספרים צמד של פרות חייב על זה בעצמו ועל זה בעצמו שנאמר (דברים כד): "לא יחבל רחים ורכב"; מה רחים ורכב מיוחדים שני כלים המשמשין מלאכה אחת וחייב, על זה בעצמו ועל זה בעצמו, אף כל שהן שני כלים המשמשין מלאכה אחת - חייב על זה בעצמו ועל זה בעצמו. היו לו חמשה רחים - אין רשאי למשכן אפלו אחת מהן, אם אין עושה מלאכה אלא באחת מהן - אין חייב אלא על אותה בלבד.

מַסְכַּת בְּבֵא מְצִיעָא פְּרָק אַחַד-עֶשֶׂר

יא, א הבית והעליה של שנים שנפלו - שניהן חולקין בעצים ובאבנים ובעפר. במה דברים אמורים? בזמן שהיו שוין, אבל אם אחד מהם גדול ואחד קטן - זה נוטל לפי שלו וזה נוטל לפי שלו, ורואין את העליונות כאלו הן ראויות להשבר:

יב, א הבית והעליה של שנים, ורצו שניהם שלא לבנות - התחתון נוטל שני חלקין והעליון שלישי. הבית והעליה של שנים, והרי בעל העליה מבקש לעשות דיוטא אחרת, ואין בעל הבית מניחו - מקום שנהגו לעשות שני דיוטות - עושה. שלש - עושה. ואין משנין ממנהג המדינה. הבית והעליה

הרבים, כְּדִי שִׁישׁוּף בְּרַגְלֵי אָדָם וּבְרַגְלֵי
בְּהֵמָה שְׁלֹשִׁים יוֹם, שֶׁעַל מַנְת כֵּן הַנְּחִיל
יְהוֹשֻׁעַ לְיִשְׂרָאֵל אֶת הָאָרֶץ :

יא, ו לֹזֶה חֲצַר סְמוּכָה לְכָאן וּלְזֶה חֲצַר
סְמוּכָה לְכָאן - זֶה סוּמְךָ לְחֲצַרו וְזֶה סוּמְךָ
לְחֲצַרו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא הוֹרְשׁוּ אֲלֵא
שְׁלֹשִׁים יוֹם, הַזֶּק בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם - פְּטוּר.
לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם - חֵיב. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:
לֹא הוֹרְשׁוּ אֲלֵא שְׁלֹשֶׁה יָמִים, הַזֶּק בְּתוֹךְ
שְׁלֹשֶׁה יָמִים - חֵיב. וְכֵן הִיָּה רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר: כִּבִּית תִּשְׁעָה חֲצָאֵי קִבִּין לֹזֶה וּכְבִּית
תִּשְׁעָה חֲצָאֵי קִבִּין לֹזֶה, כְּדִי שִׁיָּהָ אֶכְר אִמָּן
חוֹרֵשׁ וְשׁוֹנֶה. כִּלְלוּ שֶׁל דְּבָר! כֹּל שֶׁשָּׂם
הֶרֶאשׁוֹן קְרוֹי עֲלוֹי - אֵין רִשְׁאֵי לְחֻלְקוֹ:

יא, ז אֵין חוֹלְקִין אֶת הָאֲבוּלִים עַד שִׁיָּהָ בָּה
כְּדִי שְׁעוֹר לֹזֶה וּכְדִי שְׁעוֹר לֹזֶה. אִמֵּר אַחַד
מֵהֶן לְחִבְרוֹ: טוֹל אֶת הַפְּחוֹת וְתָן לִי שְׁעוֹר -
שׁוֹמְעִין לוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר:
אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, מִפְּנֵי כְּבוֹד אֲבוֹתָיו. וְשָׂאָר
כָּל הַדְּבָרִים שֶׁשָּׂם הֶרֶאשׁוֹן קְרוֹי עֲלֵיהֶן -
הֶרֶשׁוֹת בִּידוֹ. פְּתָחִים שֶׁבְּחֲצַר גְּדוּלִים שֶׁל
אַחַד, וּקְטָנִים שֶׁל אַחַד. גְּדוּלִים - אֵין לָהֶם
אֲלֵא אַרְבַּע אַמּוֹת. וּקְטָנִים - נוֹתְנִין לָהֶן
אַרְבַּע אַמּוֹת לְכָל אַחַד וְאַחַד. אַחַד נוֹטֵל
פְּתַח הַגְּדוּל, וְאַחַד נוֹטֵל שְׁנֵי פְּתָחִים קְטָנִים,
זֶה שְׁנוֹטֵל פְּתַח גְּדוּל - אֵין לוֹ אֲלֵא אַרְבַּע
אַמּוֹת. וְזֶה שְׁנוֹטֵל שְׁנֵי פְּתָחִים קְטָנִים -
נוֹתְנִין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת לְכָל אַחַד. הִיָּה שֵׁם
אַחַד רַחֵב מֵעֶשֶׂר אַמּוֹת - נוֹטֵל אַרְבַּע אַמּוֹת
בְּחֲצַר, פְּחוֹת מִכֵּן - מִשְׁלִימִין לוֹ אֶת הַמְּדָה,
כִּנְגֻדוֹ נוֹתְנִין לוֹ. מְכַנִּים וּמוֹצִיא אַרְבַּע אַמּוֹת
בְּחֲצַר.

יא, ח זָבֵל שֶׁבְּחֲצַר - מִתְחַלֵּק לְפִי פְּתָחִים,
וְאֶכְסְנֵיא - לְכָל אָדָם, הַפְּתַח פְּתוּחַ לְמֶרְפֶּסֶת
- אֵין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת, מֶרְפֶּסֶת עֲצָמו - יֵשׁ לוֹ
אַרְבַּע אַמּוֹת. חֲמִשָּׁה פְּתָחִים פְּתוּחִין
לְמֶרְפֶּסֶת - אֵין לְמֶרְפֶּסֶת בְּחֲצַר אֲלֵא אַרְבַּע
אַמּוֹת בְּלִבָּד. מִי שִׁישׁ לוֹ אֶכְסְדָרָה לְפָנִים
מִבֵּיתוֹ, בְּזִמְן שֶׁמְגַפֶּפֶת - נוֹתְנִין לוֹ, מְכַנִּים
וּמוֹצִיא אַרְבַּע אַמּוֹת בְּחֲצַר. אֵינָהּ מְגַפֶּפֶת -
הָרִי הִיא כְּשָׂאָר כָּל הַחֲצַר. סֵלֶם הַצּוֹרֵי - יֵשׁ

שֶׁל שְׁנַיִם, נִפְתְּחָה מֵעִזְיָבָה; רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר:
מִנְחָם בְּנֵי אוֹמֵר, הַתְּחַתּוֹן נוֹתֵן אֶת הַתְּקָרָה
וְהַעֲלִיּוֹן נוֹתֵן אֶת הַמֵּעִזְיָבָה, כְּגוֹן חֲנִיּוֹת
הַפְּתוּחוֹת לְסֻטְיּוֹ, שֶׁהַתְּחַתּוֹן נוֹתֵן אֶת
הַתְּקָרָה וְהַעֲלִיּוֹן נוֹתֵן אֶת הַמֵּעִזְיָבָה:

יא, ג הִיתָה חֲרַבְתּוֹ בְּצַד גִּנְתּוֹ שֶׁל חִבְרוֹ,
וְעַמְד וּגְדָרָה - מְגַלְגֵּלִין עֲלָיו יְצִיאֹתָיו שֶׁל
כְּתֵל כְּדָרֶךְ שֶׁהוּא בּוֹנֶה, הִיתָה סְמוּכָה לְחֲצַרוֹ
שֶׁל חִבְרוֹ, אִף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתַן אֶת הַקְּוֶרָה
לְאוֹתוֹ הַרוּחַ - נוֹתְנִין לוֹ יְצִיאֹתָיו שֶׁל כְּתֵל
בְּשַׁעָה שֶׁהוּא בּוֹנֶה:

יא, ד הִיתָה לְמַעְלָה מִחֲצַרוֹ שֶׁל חִבְרוֹ, לֹא
יֹאמֵר לוֹ יְהִינִי מִיַּסְד עִמָּךְ מִכְּנֶגֶד חֲצָרִי
לְמַעְלָה, אֲלֵא מִיַּסְד עִמּוֹ מִלְּמַטָּה וְעוֹלָה.
הִיתָה לְמַעְלָה מִגַּגּוֹ שֶׁל חִבְרוֹ - אֵין זְקוּק לוֹ
מִבֵּיא אָדָם אֲבָנָיו וּמְפָרְקֵן עַל פְּתַח בֵּיתוֹ
בְּרִשׁוֹת הַרְבִּיבִים לְהַעֲלוֹתָן לְרֹאשׁ הַדִּימוֹס,
וְאֵם לְשִׁהוֹתָן - הָרִי זֶה אֶסוּר. וְאֵם בָּא אַחַר
וְהִזַּק בְּהֵן - הָרִי זֶה חֵיב:

יא, ה מְסוּן הַחֲצֵב לְגַמֵּל - הַגַּמֵּל חֵיב. גַּמֵּל
לְסַתַּת - הַסַּתַּת חֵיב. סַתַּת לְסַבֵּל - הַסַּבֵּל חֵיב.
הַעֲלֵן לְרֹאשׁ הַדִּימוֹס וְנָפְלוּ - כִּלְן חֵיבִין.
מְסוּן גַּמֵּל לְסַתַּת וְהִזַּק בְּהֵן בֵּין בְּאֲבָן וּבֵין
בְּסַתַּת - הַסַּתַּת חֵיב. סַתַּת לְסַבֵּל וְהִזַּק בְּסַתַּת
- הַסַּתַּת חֵיב. בְּאֲבָן - הַסַּבֵּל חֵיב. יֵשְׁבָה עַל
גְּבִי דִימוֹס אוֹ שֶׁהָיָה מִפְּקַפֵּק בָּהּ, וְנִפְלָה -
אֲדַרְיָכֵל חֵיב. מִבֵּיא אָדָם עֶפֶר וְצוּבְרוֹ עַל
פְּתַח בֵּיתוֹ לְרִשׁוֹת הַרְבִּיבִים - לְשִׁרְוֹתוֹ לְטִיט,
וְאֵם לְשִׁהוֹתוֹ - הָרִי זֶה אֶסוּר. וְאֵם בָּא אַחַר
וְהִזַּק בוֹ - הָרִי זֶה חֵיב. וְלֹא יֵהָא מְגַבִּיל בְּצַד
זֶה וּבוֹנֶה בְּצַד זֶה, אֲלֵא מְגַבִּיל בְּמָקוֹם שֶׁהוּא
בוֹנֶה. נָפֵל הַכְּתֵל מִחֻמַּת הַזְּעוּעוֹת, וּמִחֻמַּת
הַרוּחַ, וּמִחֻמַּת הַגְּשָׁמִים, אִם בָּנָא כְּדָרְכוֹ -
פְּטוּר. אִם לֹא - חֵיב. תִּנְתְּנוּ לוֹ זִמְן, נָפֵל בְּתוֹךְ
זִמְן - פְּטוּר. לְאַחַר זִמְן - חֵיב. וְכַמָּה הוּא
זִמְן? אֵין פְּחוֹת מִשְׁלֹשִׁים יוֹם. מוֹצִיא אָדָם
זָבֵלוֹ וְצוּבְרוֹ עַל פְּתַח בֵּיתוֹ בְּרִשׁוֹת הַרְבִּיבִים
לְהוֹצִיאָו לְזִבְלִים. וְאֵם לְשִׁהוֹתוֹ - הָרִי זֶה
אֶסוּר. וְאֵם בָּא אַחַד וְהִזַּק בוֹ - הָרִי זֶה חֵיב.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּשַׁעַת הוֹצֵאת זָבְלִים -
מוֹצִיא זָבֵלוֹ וְצוּבְרוֹ עַל פְּתַח בֵּיתוֹ בְּרִשׁוֹת

לו ארבע אמות. ולמצרי - אין לו ארבע אמות. אם היה קבוע במסמר - יש לו ארבע אמות. היציע, והדות, והעליה - אין להן ארבע אמות. חלית הבאר - יש לה ארבע אמות. באר הקרוב לאמה - מתמלא ראשון. ואם קדם השני ומלא - הרי זה זריז ונשכר. בנה בית לפנים מגנתו - אין לו בחצר אלא ארבע אמות בלבד. חלק ביתו לפנים מביתו, ונגה לפנים מביתו, ונגה לפנים מגנתו - אין לו בחצר אלא ארבע אמות בלבד. ולא יפתחם לחצר השתפין, אכל פותחן לתוך שלש:

יא, ט מי שיש לו פתח במבוי - אין בני מבוי כופין אותו לעשות הימנו דלת למבוי, שיכול לומר רצוני שאפגס בבחילתי על פתחי. כופין בני מבוי זה את זה שלא להושיב ביניהן לא חטט ולא בורסי ולא אחד מן כל בעלי אמניות. לשכנו - אין יכולין לכופו. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף לשכנו יכולין לכופו. מי שיש לו בית בחצר אחרת - בני חצר אחרת משעבדין אותו לעשות עמהן דלת נגר ומנעול לחצר. שאר כל הדברים - אין משעבדין אותו. אם היה שרוי עמהן באותה חצר - משעבדין אותו לחפר עמהן בורות שיחין ומצרות, ולתקן את המקואות ואמת המים, ושאר כל הדברים - אין משעבדין אותו. ואם היה שרוי עמהן באותה העיר - משעבדין אותו על הכל. כופין בני חצר זה את זה לעשות לחי וקורה למבוי:

יא, י כופין בני בקעה זה את זה לעשות ביניהן חריץ וכן חריץ. חמש חצרות הפתוחות למבוי אחד, ונתקלקל - בלן משמשות עם החיצונה, והחיצונה משמשת לעצמה, והשאר משמשות עם השניה, והשניה משמשת לעצמה, הפנימית שבכלן - משמשת לעצמה ומשמשת עם כלן. רצו בני הפנימית לפתח להן פתח ממקום אחר - יכולין לעכב על ידן. היה סתום ונמלך לפתחו - מעכב על ידו; דברי רבי שמעון בן אלעזר. חמש חצרות הפתוחות לחנות - בלן

משמשות במבוי. חמש דיוטאות משמשות בבת אחת, ונתקלקל - בלן משמשות עם הראשונה, והראשונה משמשת לעצמה, והשאר משמשות עם השניה, והשניה - משמשת לעצמה, שלישית שבכלן - משמשת לעצמה ומשמשת בכלן. העשוי לכביסה - אין ממחין בידו לגשמים, לגשמים - אין ממחין בידו לכביסה:

יא, יא חמש גנות משמשות באמה אחת, ונתקלקלה - בלן מתקנות עם העליונה, והעליונה מתקנת לעצמה, והשאר מתקנות עם השניה, והשניה מתקנת לעצמה. התחתונה שבכלן מתקנת לעצמה ומתקנת עם כלן. כופין בני חצר זה את זה לעשות לחצר גג גבוה עשרה טפחים. בחזקת שנתן. שומעין לו שלא לסמוך את הקורה, לפיכך בחזקת שלא נתן. אין שומעין לו לסמוך את הקורה. רבי יוסי אומר: היה שם אחד מעכב - הופך את החזית אצלו, לפיכך אם נפל הכתל - העצים והאבנים שלו:

יא, יב כופין בני העיר זה את זה לבנות להן בית הכנסת, לקנות להן ספר תורה ונביאים, ורשאים בני העיר להתנות על השערים ועל המדות ועל שכר הפועלים. רשאים לעשות קיצתן. רשאים בני העיר לומר: כל מי שיראה אצל פלוני - יהא נותן כף וכף. כל מי שיראה אצל מלכות - יהא נותן כף וכף. כל מי שרצה או שתרעה פרתו בין הזרעים - יהא נותן כף וכף. וכל מי שתרעה בהמה פלונית - יהא נותן כף וכף. רשאים לעשות קיצתן. ורשאים הצמרין והצבעין לומר: כל מקח שיבא לעיר נהא בלנו שתפין בו. רשאים הנחתומין לעשות רגועה ביניהן. רשאים החמרין לומר: כל מי שימות לו חמור לעמד לו חמור אחר מתה בכופסא אין צריכין להעמיד לו חמור דלא בכופסא - צריכין להעמיד לו חמור. ואם אמר: תנו לי ואני לוקח לעצמי - אין שומעין לו אלא לוקחין ונותנין לו. רשאים הספנין לומר: כל מי שתאבד ספינתו - נעמיד לו ספינה

אחרת. אבדה בכוסיא - אין צריכין להעמיד לו. ולא דלא בכוסיא - צריכין להעמיד לו. ואם פרוש למקום שאין בני אדם פורשין - אין צריכין להעמיד לו.

יא, יג מי שהיה בלן לרבים, ספור לרבים, נחתום לרבים, שלחן לרבים, ואין שם אחר אלא הוא, והגיע שעת הרגל ומבקש לילך לתוך ביתו - יכולין לעכב על ידיו עד שיעמיד אחר תחתיו. ואם התנה עמהם בבית דין, או שעברו עליו את הדרך - הרשות בידו. הנוטע אילן לרבים - מלקט ואוכל, מלקט ומכניס לתוך ביתו, ולא יהא מלקט ועושה גרוגרות, מלקט ועושה דבלה, שמתחלה לא נטעו אלא על מנת כן, ולעוברי דרכים מלקט ואוכל, ואסור להכניס לתוך ביתו.

החופר בור לרבים - ממלא ושותה, ממלא ומכניס לתוך ביתו, ולא יהא ממלא ומשקה ומוכר בשוק. הצמרין והצבעין - ממלאין לשתות ואין ממלאין לסחורה. הכיר והבלן והספור - ממלאין לשתות ואין ממלאין להשתמש, אבל מכבשין בהן את הכבשים, מדיחין בהן את הירק לעוברי דרכים ממלא ושותה, ואסור להכניס לתוך ביתו. היו פועלים עושין בצדו - לא יהא ממלא ומשקה אותן אלא הולך כל אחד ואחד ושותה ועושה:

יא, יד העושה מערות לרבים - מרחיץ פניו ידיו ורגליו בהן. היו ידיו ורגליו מלכלכות בטיט ובצואה - אסור. ובבור ובשיח - בין כך ובין כך אסור. הנכנס למרחץ - מחמין לו את הצונן, ומצנן לו את החמין. חופף את ראשו בנתר ובמימי רגלים, אף על פי שעשה תקלה לבאים אחריו, שעל מנת כן הנחיל יהושע לישראל את הארץ.

מעין של בני העיר, הן והן ואחרים - הם קודמים לאחרים. אחרים ובהמתן - חיי אחרים קודמים לבהמתן. רבי יוסי אומר: בהמתן קודמת לחיי אחרים. בהמתן ובהמת אחרים - בהמתן קודמת לבהמות אחרים.

אחרים ובהמתן - חיי אחרים קודמין לבהמתן. ורבי יוסי אומר: כביסתן קודמת לחיי אחרים. כביסתן ובהמתן - כביסתן קודמת לבהמתן. כביסתן קודמת לאחרים ובהמתן - בהמת אחרים קודמת לבהמתן. בית השלחין שלהם ובהמת אחרים - בית השלחין שלהם קודמת לבהמת אחרים. וכלן עולין לחשבון באחרונה:

מסכת בכא בתרא פ"ק ראשון

א, א לא יחפר אדם בור סמוך לבורו של חברו, אלא אם כן הרחיק מפתלו של חברו שלשה טפחים וסד בסיד. רבי יהודה אומר: בסלע הבא בידו - זה חופר בארו מכאן, וזה חופר בארו מכאן. זה מרחיק שלשה טפחים וסד בסיד, וזה מרחיק שלשה טפחים וסד בסיד. מרחיקין את הנברכת ואת הבקיע ואת ירקות מפתלו של חברו שלשה טפחים וסד בסיד. מרחיקין את הגפת ואת הזבל ואת המלח ואת הסיד ואת הסלעים ואת החול מפתלו של חברו שלשה טפחים וסד בסיד.

א, ב מרחיקין את הזרעים ואת המחרשה ואת מי רגלים מן הכתל שלשה טפחים. מרחיקין את הרחים של יד של מן השכב, שהן ארבע מן הרכב. ושל חמור שלשה מן האסטרוביל, שהוא ארבעה מן הקלת. רבי יהודה אומר: תוקע יתד בארץ וסומך עליו את הקורה, ובלבד שלא יתקע לתוך של חברו. מרחיקין את התנור שלשה טפחים מן הכלאי, שהן ארבעה מן הכפה. ובפירה - טפח. לא יטיל אדם מי רגלים בכתלו של חברו, אלא אם כן הרחיק שלשה טפחים, ומאכנים - טפח, ובצונמא - מתר:

א, ג באמת ביני התיירו, אבל לא ברפת בקר. ואף על פי שממעיתו אינו אלא משביחו. ואם קדמו חנות ורפת את האוצר - אין יכול למחות בידו ולומר לו: איני יכול לישן לא מקול הפטיש, ולא מקול הרחים, ולא מפני ריח רע, ולא מקול תינוקות.

אד, לשכנו - אין יכולין לכופו. רבן שמעון בן גמליאל אומר: לשכנו יכולין לכופו. יש לו חנות ברשות הרבים ומבקש לפותחה לחצר השתפין - יכולין לעכב על ידיו מפני שמרבה עליהן את הדרך. יש לו בית בחצר השתפין, ומבקש לחלקו ולהקרות בו את התינוקות - יכולין לעכב על ידיו מפני שמרבה עליהם את הדרך. יש לו גג ברשות הרבים, ומבקש לבנות על גבו עליה לפותחה לחצר השתפין - יכולין לעכב על ידיו מפני שמרבה עליהן את הדרך. כיצד הוא עושה? עושה לו לולו ופותחה לתוך ביתו.

אה, מרחיקין את הכתל מן החלונות ארבע אמות למעלה, מן הצדדין - כדי שלא יהא רואה, מלמטה - כדי שלא יציף, מפגנדין - כדי שלא יאפיל. מרחיקין את הסלם מן השוכך ארבע אמות, כדי שיהא זוקף את הסלם. ואת הכתל מן המזחלה ארבע אמות, כדי שיהא לו מקום לסוד:

או, מרחיקין את השוכך מן העיר חמשים אמה. הלוקח שוכך מחברו ונפל, אפלו הוא בית רבע - הרי זה בונה את מקומו. נפול הנמצא מן שתי שוככות רחוק מחמשים אמה לכאן ומחמשים אמה לכאן - הרי הוא של מוצאו. רבי עקיבה אומר: לכל רוח הוא עושה ומרחיק חמשים אמה, חוץ ממערבה מפני שאינה תדירה.

אז, מרחיקין את המשרה מן הירק, ואת הפרשין מן הבצלים, ואת החרדל מן הדבורים. רבי יוסי מתיר בחרדל, שאומר לו: כדרך שעשית בתוך שלך, אף אני עושה בתוך שלי. וכן היה רבי יוסי אומר: מרחיקין את הדבורים מן העיר חמשים אמה, כדי שלא ינטשו את בני אדם. רבי נתן אומר: מגדל דבורים כמגדל כלבים. רבי נתן אומר: מרחיקין את הכבשונות מן העיר חמשים אמה, ואת האילן מן העיר עשרים וחמש אמה. וכשם שמרחיקין מן העיר - כך מרחיקין מבורות ושיחין ומעורות. וכשם שמרחיקין מזלן - כך מרחיקין מן הקברות.

קבר שהקיפתו העיר, בין מארבע רוחות, בין משלש רוחות, בין משתי רוחות זו כנגד זו רחוק יתר מחמשים אמה לכאן ומחמשים אמה לכאן - אין מפנין אותו. פחות מכן - מפנין אותו. כל הקברות מתפנין חוץ מקבר המלך ומקבר הנביא. רבי עקיבה אומר: אף קבר המלך וקבר הנביא מתפנין. אמרו לו: והלא קבר בית דוד וקבר חלדה הנביאה היו בירושלים ולא נגע בהן אדם מעולם. אמר להם: משם ראיה, מחילה היתה להן והיתה מוציאה טמאה לנחל קדרון:

אח, מרחיקין את האילן מן הבור עשרים וחמש אמה. ובחרוב ובשקמה - חמשים אמה, בין מלמעלה בין מן הצד. רבי שמעון אומר: כשם שמרחיקין מלמעלה, כך מרחיקין מלמטה. רבי יוסי מתיר, שלא נתנו שדות אלא לנטיעה. לא ישע אדם אילן סמוך לשדה חברו, אלא אם כן הרחיק הימנו ארבע אמות. ואם רוצה, עושה מחיצה גבוהה או גדר. אחד גפנים, ואחד כל האילן - מרחיק ארבע אמות ונוטע, כדי שיהא בקר עובר בכליו. היו שרשיו יוצאים לתוך של חברו - מעמיק שלשה טפחים כדי שלא תעכב המחרשה. אילן העולה בין מן הגזע ובין מן השרשין - הרי אלו של בעל הבית. בית השלחין ובית האילן - כנגד המשקלת. אבא שאול אומר: כל אילן סרק - כנגד המשקלת מפני שהצל רע לבית השלחין:

מסכת בכא בתרא פרק שני

בא, כל שאינו עושה פרות תדיר, כגון שדה בית השלחין, בית הבעל - חזקתה שלש שנים, ואינה מיום ליום. אמר רבי יהודה: לא אמרו שלש שנים אלא כדי שיהא בא באספקיאי. אבל אם היה עמו במדינה, כיון שאכלה שנה אחת - הרי זו חזקה.

הלוקח מחמת הלוקח, אף על פי שהלוקח הראשון אומר: "גזולה היא בידי" - לא כל הימנו לאבד זכותו של זה. האוכל שדה מחמת אונן, ונמצאת אונן שהיא פסולה -

בידו כלום. שניה - הרי בידו שנה אחת. שלישית - הרי בידו שתי שנים. אמר רבי יוסי: בא רבי יוחנן בן נורי אצל רבי חלפתא, אמר לו: הרי שהחזיק בפני שנים שנה ראשונה, ובפני שנים שנה שניה, ובפני שנים שנה שלישית, מהו? אמר לו: הרי זו חזקה. אמר לו: אף אני אומר כן, אלא שעקיבה אומר: אין חזקה. רבי יהודה אומר: הרי הוא אומר (מלכים א ד): "ולשלמה שנים עשר נציבים על כל ישראל וכלכלו" וגו'. ואומר (שם) "ונציב אחד אשר פארץ". הרי אומר: זה חדש העבור. רבי נחמיה אומר: זה אפטרופוס שממנה על ידי בלן, שאין שבחו של מלך להיות שנים עשר משמשין אותו, אלא שנים עשר משמשין את האחד, והאחד משמש את המלך:

ב,ה המחזיק בנכסי הגר, נעל וגדר ופרץ כל שהוא - הרי זו חזקה. נעל אחד וגדר אחד - הרי זו חזקה. נעלו שנים וגדרו שנים - הרי זו חזקה. היו לו עשר שדות, פיון שהחזיק באחת - החזיק בכלן. עשרה עבדים, אף על פי שהחזיק באחד - לא החזיק בכלן. פלים ועבדים, זכה בפלים - לא זכה בעבדים. בעבדים - לא זכה בפלים. פלים וקרקעות, זכה בקרקעות - לא זכה בפלים. בפלים - לא זכה בקרקעות. עבדים וקרקעות, זכה בעבדים - לא זכה בקרקעות. בין לארפה ובין לרחבה - הרי זה קנה. הלכו בו שנים - זה קנה מקום הלוכו, וזה קנה מקום הלוכו; דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: שניהם לא קנו עד שעה שחיזקו. לקח ממנו עשר שדות, פיון שהחזיק באחת מהן - החזיק בכלן. שכר ממנו עשר שדות, פיון שהחזיק באחת מהן - החזיק בכלן. לקח מקצתן ושכר מקצתן, והחזיק בין בלקיחה בין בשכירה - הרי זו חזקה.

נכסים שאין להן אחריות - נקנין עם נכסים שיש להן אחריות בכסף ובשטר ובחזקה. כיצד? אמר לו: "חצר וכל מה שבתוכה אני

הרי זה אינה חזקה. האוכל שדה בחזקה שהיא שלו והוציא עליו שטר שמכרה לו ושתנה לו במתנה - יתקים שטר בחותמיו. ואם אמר: כתבתי שטר ונטלתי מעות, שטר פיספוס הוא בידך - הכל הולך אחר חזקה. האוכל שדה שש שנים, וערער עליו שלש שנים הראשונות, ובאחרונה אמר לו: אתה מכרת לי ואתה נתת לי במתנה, אם מחמת טענה הראשונה - אינה חזקה, שכל טענה שמקצתה בטלה - בטלה כלה.

ב,ב אימתי אמרו: 'אריס ישבע שלא בטענה'? כל זמן שאריס יצא מאריסותו - הרי הוא ככל אדם. שפתך, כל זמן ששפתך יצא משותפותו - הרי הוא כאחד מכל אדם. אפטרופוס, כל זמן שאפטרופוס יצא מאפטרופסותו - הרי הוא כאחד מכל אדם. הבן שחלק, והאשה שנתגרשה - הרי הן כאחד מכל אדם. מקבלי פקדונות והרועים והשכיר - אין להם חזקה. האומנין - אין להן חזקה. כיצד? רואה כליו אצל כובס, ועבדו אצל אמן, אמר לו: תן לי את שלי, אמר לו: אתה מכרתם לי ואתה נתתם לי במתנה - אינה חזקה. אתה אמרת לי למוכרם, אתה אמרת לתנם במתנה - הרי זו חזקה.

ב,ג חזקה - שלש שנים. החזיק האב שנה אחת, והבן שתי שנים. האב שתי שנים, והבן שנה אחת - הרי זו חזקה. האב שנה, והבן שנה, והלוקח שנה - הרי זו חזקה. החזיק בפני האב שנה אחת, ובפני הבן שתי שנים - הרי זו חזקה. בפני האב שתי שנים, ובפני הבן שנה אחת - הרי זו חזקה. בפני האב שנה, ובפני הבן שנה, ובפני הלוקח שנה - הרי זו חזקה:

ב,ד החזיק האדם בפני שנים שנה הראשונה, בפני שנים שנה השנייה, בפני שנים שנה השלישית - הרי אלו שלש עריות, והן עדות אחת. נמצאת פת הראשונה זוממת - הרי בידו שתי שנים. שניה - הרי בידו שנה אחת. שלישית - אין בידו כלום. היו הן הראשונים והן האחרונים, נמצאו זוממין בראשונה - אין

טבילה לרבים. ולא יהא ממלא ומשקה, ממלא ומוכר, אלא ממלא ומשקה בשוק, ממלא ומוכר בשוק. לקח חצר ובה זיון וגזוזטראות ונפלו - הרי זה בונה את מקומו. אין מפחין, אין מסדין, אין מכירין. לקח בית מופח מסיד ומכיר - הרי הן בחזקתן.

סד אדם כל ביתו בסיד, ומשיר דבר מועט זכר לירושלים. עושה אדם כל עסקי סעודה, ומשיר דבר מועט זכר לירושלים. עושה אשה כל תכשיטיה, ומשירת דבר מועט זכר לירושלים. שנאמר (תהלים קלו): "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני תדבק לשוני לחכי" וגו'. כל המתאבלין עליה בעולם הזה - שמחים עמה לעולם הבא, שנאמר (ישעיהו סו): "שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה, שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה".

מסכת בכא בתרא פרק שלישי

גא, המוכר את הבית - מכר את הדלת, ואת הנגר, ואת המנעול, ואת המכתשת החקוקה. אבל לא מכר את התנור, ולא את הכירים, ולא את הרחים, ולא את המכתשת הקבועה. רבי אליעזר אומר: כל המוכר בקרקע - הרי זה מכור. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאומר לו: "הוא וכל מה שבתוכו אני מוכר לך" - לא מכר לו את הבאר ולא את השדה ולא את הדותות והיציעים, ולא את המערות שבתוכו. אם כן למה כתב עומקא ורומא? שאם רצה להגביה - מגביה, להשפיל - משפיל. כל שאינו מכור בבית - מכור בחצר. המוכר את החצר - מכר את הבית. המוכר את הבית - לא מכר את החצר, אלא אוירה של חצר.

גב, המוכר את החצר - מכר בתים הפנימים ובתים החיצונים. אבל לא מכר את היולאות, ולא את היולסאות, ולא את המרחצאות שלפנים הימנו, ואם היו עשויין לתשמיש החצר - הרי כלן מכורין. אצטבולן העשוי לתשמיש חצר - מכור. לרבים - אין

מוכר לך". כיון שכתב שטר, וקבל מעות, והחזיק באחת מהן - החזיק בכלן. מקום עמידת תנור וכירים בחצר - אין להם חזקה. קורה על גביהן כל שהוא - הרי זו חזקה. תרנגולין בחצר - אין להן חזקה. עשה להן גג גבוה עשרה טפחים - הרי זו חזקה. צנור - אין לו חזקה. מקום קילוחו - יש לו חזקה. פתח בחצר, אף על פי שסתמו - אין לו חזקה. פרץ פצימיו - יש לו חזקה. איזו היא חלון הצורי? כל שראשו של אדם יכול לכנס לתוכה; דברי רבי מאיר. ובלבד שיהא לה מלבן או צורת פתח. וכן היה רבי מאיר אומר: לא יפתח אדם פתח על גבי פתחו של חברו, וחלון על גבי חלון של חברו, פתח על גבי חלונו של חברו, וחלון על גבי פתחו של חברו, וחקמים מתירין, ובלבד שירחיק ארבע אמות. אבא שאול אומר: לא יפתח אדם חנות כנגד חצרו של חברו, כדי שלא יהא יושב בחנותו ורואה מה בחצרו של חברו, אלא זה פותח לרשות הרבים, וזה פותח לרשות הרבים.

בו, כשם שבני חצר יכולין למחות זה על ידי זה בחצר של שתפין - כך בני מבוי יכולין למחות זה את זה במבוי השתפין. כיצד? בנה מרחץ בצד מרחצו של חברו, חנות בתוך חנותו של חברו - אין יכול למחות בידו ולומר לו: אתה הבאת את התקלה, שאומר לו: כדרך שעשית בתוך שלך, אף אני עושה בתוך שלי. היו מימיו עובדים דרך גגו של חברו, ועמד והפסיקו - יכול לעכב על ידו, עד שיודיע באיזה מקום הוא מוליכן. היתה דרך הרבים או נהר עוברת בתוך [שדהו], ועמד וגדרו והעבירו בתוך שדה חברו - אין יכול למחות בידו ולומר לו: אתה הבאת עלי את התקלה, שאומר לו: כדרך שעשית בתוך שלי, כך עשה בתוך שלך. רבי יהודה אומר: הרבים שברו דרך לעצמן - מה שברו בררו.

יש לו באר בחצרו של חברו, והרי בעל חצר מבקש לחפור לו באר אחרת - יכול לעכב על ידי. ולא יעשנו בית הגלגל לרבים, בית

מכור. חנייות הפתוחות לפנים - מכורות עמה. לחוץ - אין מכורות עמה. לפנים ולחוץ - הרי אלו מכורות עמה:

ג, המוכר את בית הבד - מכר את היצירים, ואת היקבים, את המפרכות, ואת הרחים התחתונה. אבל לא מכר את השקין, ולא את המרצופין, ולא את הרחים העליונה. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - לא מכר לא את הבור, ולא את השיח, ולא את היציעין, ולא את הדותות, ולא את המערות שבתוכו. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין:

ג, המוכר את המרחץ - מכר בתים הפנימים ובתים החיצונים, בית היורות בית הקמין ובית האוליארין. אבל לא מכר לא את היורות, ולא את הקמין, ולא את המגדלים שבתוכו. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - לא מכר את הבריכות המסתפקין מהן מים בין בימות החמה בין בימות הגשמים, ואף לא בית כנסת העצים. ואם אמר לו: "מרחץ וכל משמשיה אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין:

ג, המוכר את השדה - לא מכר את הגת ולא את השומירה אף על פי שהן כרם. אבא שאול אומר: אף לא מחיצת הקנים שהיא בית רבע. מכר לו כל האילנות, חוץ מחורב המרכב וסדן שקמה. וכל שאינו מכור בשדה - מכור בעיר. המוכר העיר, רבי יהודה אומר: סנטר - מכור. אינקולמוס - אין מכור. ואם אמר לו: "היא וכל מה שבתוכה אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה אני מוכר לך" - לא מכר את שריה, ולא את בנותיה, ולא את החורשין המוקצין בפני עצמן, ולא את הביבין של חיה ושל עופות ושל דגים:

ג, המוכר את הכרם - מכר את הקנים, ואת הדוקרנין, ואת זמורות שקמה שבתוכו. אבל לא מכר לא את העצים ולא את האבנים סירות, בין לנירו ובין לגדרו, ולא את זבלים, ולא את קורות שקמה שבתוכו. אבא שאול אומר: כל העושה לתשמיש הכרם - הרי זה מכור. מכר לו כל האילנות, חוץ מחצי חרוב מרכב שבמקום פלוני, ומחצי סדן שקמה שבמקום פלוני, ושאר כל החרובין אינן מכורין, ושאר כל הסדנין אינן מכורין:

ג, האחין שחלקו את שלהן במקום אחד, אפלו הוא ביהודה והן בגליל, הוא בגליל והן ביהודה, או שהיו במקום אחד, בין שזכה את אחד מהן - זכה בכלן. אם היה עמו במדינה, בין שקבל עליו - הרי זה זכה. רבי יוסי אומר: אם עתידין להטיל גזרות - עד שיטילו גזרות. רבי יהודה אומר: אף המקדיש את השדה - לא הקדיש אלא חרוב מרכב וסדן שקמה, מפני שהן יונקין משדה הקדש:

מסכת בכא בתרא פ"ק רביעי

ד, המוכר את הספינה - מכר את האספלא, ואת בית המים שבתוכה. אבל לא מכר לא את היציעין, ולא את הישין, ולא את האזקפה, ולא את הביצית. סומכוס אומר: מכר את הדוגית - מכר את העל. מכר את הפרות - לא מכר את העל. מכר את הצמד - לא מכר את הבקר. מכר את הבקר - לא מכר את הצמד. רבי יהודה אומר: הכל לפי הדמים:

ד, ביצר? חמור וכליו אני מוכר לך - מכר את המרדעת, ואת האכף, ואת השליף, ואת הקלקי, ואת החבוק. אבל לא מכר לא את הזוג, ולא את הקרקש, ולא את פרומביא, ולא את חסיקא, ולא את כומני, ולא את הסק. רבי שמעון אומר: היה עליו שליף מלא גיפצו - נותנו לו. ואם אמר: "חמור וכל מה שעליו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין.

מכור: המוכר את הראש בבהמה גסה - לא מכר את הרגלים. מקום שנהגו למכור - הרי אלו מכורות:

ד,ז הקונה אילן אחד בתוך של חברו - הרי זה לא קנה קרקע. כל שתחתיו וחוצה לו כמלא האורה וסלו - זה וזה אינו רשאי לזורעה. קנה שנים - קנה קרקע. קנה אילן שביניהן, כל שמתחילין חוץ ממלא האורה וסלו, ובעל השדה רשאי לגדע. נקצץ האילן או שיבש - הקרקע של בעל האילן; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: לא קנה לא את הקרקע ולא את האילן, עד שקנה שלשה. קנה שלשה - קנה קרקע, קנה אילן שביניהן. נקצץ האילן או שיבש - הקרקע של בעל האילן. וכמה יהיו קרובין זה לזה? כדי שיהא בקר עובר בכליו. וכמה יהיו רחוקין זה מזה? ממשע עשרה לבית סאה. פחות מכן או יתר על כן, או שקנאן זה אחר זה, או שקנאן שלשה כאחד - לא קנה לא את הקרקע ולא את האילן שביניהן:

ד,ח המקדיש שלשה אילנות ממשע עשרה לבית סאה - הקדיש את הקרקע ואת האילן שביניהן. וכשהוא פודה - פודה בית זרע חמר שעורין בחמשים שקל כסף. פחות מכן או יתר על כן, או שהקדישן זה אחר זה, או שהקדיש שלשתן כאחד - לא הקדיש לא את הקרקע ולא את האילן שביניהן. ולא עוד, אלא אפלו חזר והקדיש את השדה, כשהוא פודה - פודה את האילן בפני עצמו, ואת השדה בפני עצמה:

ד,ט שנים שנטעו את הכרם - זה מרחיק שתי אמות ונטע, וזה מרחיק שתי אמות ונטע. נקצץ הכרם, או שיבש - הקרקע של בעל הכרם. שנים שנטעו את השדה, ועמד אחד מהן וקצץ את שלו - מרחיק ארבע אמות ונטע. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל הכרם. עמד אחד מהן וקצץ את שלו - מרחיק ארבע אמות וזורע. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל השדה.

ד,ג המוכר שפחה לחברו - מכר פלים שעליה, אפלו הן מאה. אבל לא מכר לא את השירים, ולא את הנזמים, ולא את הטבעות, ולא את הקטלאות שבצוארה. ואם אמר לו: "שפחה וכל מה שעליה אני מוכר לך", אף על פי שיש עליה פלים שהן מאה מנה - הרי כולן מכורין. שפחה מעברת אני מוכר לך. פרה מעברת אני מוכר לך - מכר את הולד. שפחה מיניקה אני מוכר לך. פרה מיניקה אני מוכר לך - לא מכר את הולד.

המוכר שפחה לחברו על מנת שיש בה מומין, אמר לו: שפחה זו חולה היא, שוטה היא, נכפית היא, שעמומית היא, והיה בה מום אחר, וסנפו בין המומין - הרי זה מקח טעות. אמר לו: אותו המום ומום אחר עמו - אין זה מקח טעות:

ד,ד המוכר פרה לחברו על מנת שיש בה מומין, ואמר לו: נגחנית היא, נגפנית היא, נשכנית היא, רבצנית היא, בעטנית היא, והיה בה מום אחר וסנפו עם המומין - הרי זה מקח טעות. ואם אמר לו אותו המום ומום אחר עמו - אין זה מקח טעות.

המוכר עבד לחברו, ונמצא גנב או קביוסטוס - הגיעו לסטים, או שהיה מכתב למלכות - הרי זה מקח טעות. ספר של צבאים, ונמצא גויל, או שיש בו טעות בין דף לדף - הרי אין זה מכור. מכר שוכף - מכר את יונין. מכר את יונין - מכר את שוכף. מכר פורת - מכר דבורין. מכר דבורין - מכר כנרת:

ד,ה חלות דבש - אין רשאי לסרס את כלן כאחד, אלא מניח שתי חלות החיצונות, והשאיר עולות. ואם אין שם אלא הן - אין רשאי ליגע בהן. זיתים לקוץ - אין רשאי לשרש את כלן כאחד, אלא מניח שתי גרופיות בעקרון ונוטל את השאר. בארזין - משרש ונוטל. בזמורות ובקנים - נוטל את ההוצין:

ד,ו המוכר את הראש בבהמה דקה - לא מכר את הלחי. ואם היה טבח כהן - הרי זה

שנים שחלקו, אחד נוטל את הכרם, ואחד נוטל שדה לבן - נותנין לו ארבע אמות בצד השדה לבן, שעל מנת כן קבל עליו בעל הכרם. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל הכרם:

די המוכר כרם לחברו בצד שדה לבן, וכן המקבל מחברו חצי שדה ליטע - נותנין לו ארבע אמות בצד שדה לבן, שעל מנת כן קבל עליו בעל הכרם. נקצץ הכרם, או שיבש - הקרקע של בעל הכרם:

מסכת בבא בתרא פרק חמישי

הא ארבע מדות במוכרין. במה דברים אמורים? במדה שאינה של שניהם. אבל אם היה (כידו) [מדה] של אחד מהן - ראשון ראשון קנה. במה דברים אמורים? ברשות הרבים, או בחצר שאינה של שניהם. ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו - הרי זה קנה. ברשות המוכר, עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים. ברשות המופקדין אצלו, עד שיקבל עליו או עד שישכיר את מקומו. אימתי אמרו: "מטלטלין נקנין במשיכה"? ברשות הרבים, או בחצר שאינה של שניהן. ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו - הרי זה קנה. ברשות המוכר - עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים. ברשות זה שמפקד אצלו - עד שיקבל עליו, או עד שישכיר לו את מקומו:

הב עד שלא נתמלאת המדה נשברה מדה - נשברה למוכר. משנתמלאת מדה - נשברה ללוקח. רבי יהודה אומר: אם היה סרסור ביניהן, נשברה חבית - נשברה לסרסור. מודים חכמים לרבי יהודה: בזמן שהצלוחית ביד התינוק, וחנוני מערה לתוכה שמן, ונפלה ונשברה - שחיב על השמן ופטור על הצלוחית. ואם הטתה צלוחית ושברה - חיב אף על הצלוחית. ורבי יהודה פטר שעל מנת כן שלח בנו אצל חנוני, על מנת שיאבד את האיטר וישבר את הצלוחית:

הג מקום שנהגו להשפיע - משפיע לו כל צרכו, עד שלא נתמלאו אחורי מדה ושולי מדה להכריע - מכריע לו כל צרכו. רבי נתן אומר: טפח מלא החוט המאזנים, ובטורטני - טפח שהן שני טפחים בלח; דברי רבי. רבי נתן אומר: כל המשקלות שאמרו כשעור לטמאן - כך שעור להכריען. מקום שנהגו שלא להשפיע ושלא להכריע - נותן לו גירומין. אחד לעשרה בלח, ואחד לעשרים ביבש. המוכר בפקטני - כל השיפועין הרי הן של מוכר. המוכר בקטלדין בשוק, משקין שבאחורי מניקות - הרי הן של לוקח. ולא יהא מערה מן החבית, אלא קונח מן האגן. ושמן שקרש - אין מפשירין אותו. אין חנוני רשאי לא להרתיע את המדה, ולא להקפיצה ולא לנטותה, ולא להושיבה על צדה, ולא יעשה קני מאזנים ארוך מצד אחד וקצר מצד אחד. ולא יעשה את המחוק עבה מצד אחד וצר מצד אחד. ולא יהא מערב מים ביין, מי בלקייה בשמן, מי מעין בדבש, סלת בדבש, וחמץ בשמן, חמץ במור, חול בפול, עלי גפנים בפלון, חלב המור בקטף, סיקרא בציר, וכסבורא בפלפלין. חנוני מקנח מדותיו של שמן פעם אחת בשבת, ושל יין משעשה שליא, ולא יהא נותן מדותיו ומשקלותיו במלח מפני שהן חסרין, שנאמר (דברים כה) כי תועבת ה' וגו', כל עושה אלה:

הד רבי שמעון אומר משם רבי עקיבה: הרי הוא אומר (ויקרא יט) מאזני צדק וגו', אדם מוכר לחברו לגין וחצי רביעית ושמינית, וכשהוא בא עמו לחשבון, לא יאמר לו מלא לי את המדה הזאת, מחול לי את הקרטוב הזה, שאין האמנת המדות תלויה בבריות, והמקום הוחל שמו עליהן. ולא יעשה משקלותיו של עץ של אבר ושל קיספורן ושל מתכת, אלא של זכוכית. היה מבקש עשר ליטרין, לא יאמר לו שקל לי כל אחת ואחת בפני עצמה מפני הכריעות, אלא שקל לי כלן כאחת. היה מבקש ממנו שלשה רבעי ליטרא - שוקל לו ליטרא ונוטל ממנה רביע ליטרא. היה מבקש ממנו חצי ליטרא

- שׁוֹקֵל לוֹ לִיטְרָא וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ חֲצִי לִיטְרָא. רְבִיעַ לִיטְרָא - שׁוֹקֵל לוֹ רְבִיעַ לִיטְרָא. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ תֵרֶקֶב - מוֹדֵד לוֹ בְּסָאָה וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ תֵרֶקֶב. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ אַרְבָּעָה קִבִּין - מוֹדֵד לוֹ בְּסָאָה וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ מְאַרְבַּעַת קִבִּין. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ קִבִּים נוֹתֵן לוֹ קִבִּים. לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם מִדָּה חֲסֵרָה אוֹ מִדָּה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, מִפְּנֵי שְׁמִרְמָה בּוֹ אֶת אַחֵרִים. בְּכָל מְקוֹם הֵן עוֹשִׂין תֵרֶקֶב וְחֲצִי תֵרֶקֶב, קֵב וְחֲצִי קֵב, רֶבַע תֵמָן וְחֲצִי תֵמָן, וְעוֹכֵלֵא הֵין, וְחֲצִי הֵין, וְשְׁלִישִׁית הֵין, וְרִבְעִית הֵין, וְלוֹג וְחֲצִי לוֹג, וְרִבְעִית, וְשְׁמִינִית, וְחֲצִי שְׁמִינִית, וְאַחַד מִשְׁמוֹנֵה בְּשְׁמִינִית, וְזֶה הוּא קְרָטוֹב.

פְּרוּטִית שְׁאֲמָרוּ, אֶחָד מִשְׁמוֹנֵה פְּרוּטוֹת לְאִיסָר. אִיסָר - אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְדִינָר. שֵׁשׁ מְעָה - כֶּסֶף דִּינָר. מְעָה כֶּסֶף - שְׁנֵי פּוּנְדִיוֹן. פּוּנְדִיוֹן - שְׁנֵי אִיסָרִים. אִיסָר - שְׁנֵי מִסְמִסִּין. מִסְמִסִּין - שְׁנֵי קוֹנְטָרִיסִין. קוֹנְטָרִיס - שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת. רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמַלְיָאֵל אוֹמֵר: פְּרוּטָה שְׁאֲמָרוּ - אַחַת מִשֵּׁשׁ פְּרוּטוֹת לְאִיסָר. שְׁלֹשׁ הִדְרָסִין מְעָה. שְׁנֵי הִינְצִין - הִדְרָס, שְׁנֵי שְׁמִינִית הִינְצִין, וְשְׁתֵּי פְּרוּטוֹת שְׁמִין. אֵין מִשְׁתַּכְרִין לֹא בְּבִיצִים וְלֹא בְּפִרוֹת פְּעֵמִים; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻקִּים מִתִּירִין:

<p>2</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>כט</p> <p>29</p>	<p>יום כפור קטן</p> <p>עלות השחר _____ 6:08 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:04 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:02 שקיעה _____ 4:40 בבלי: מגילה כא • ירושלמי: קדושין כט • תוספתא: בבא מציעא י ב"ר: ישעיה ח-ט • רמב"ם: קרבן פסח ז</p>
<p>3</p> <p>שני Monday</p>	<p>א</p> <p>1</p>	<p>Rosh Chodesh Shevat</p> <p>עלות השחר _____ 6:08 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:04 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:03 שקיעה _____ 4:41 בבלי: מגילה כב • ירושלמי: קדושין ל • תוספתא: בבא מציעא יא ב"ר: ישעיה יז-יא • רמב"ם: קרבן פסח ח</p>
<p>4</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ב</p> <p>2</p>	<p>עלות השחר _____ 6:08 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:04 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:03 שקיעה _____ 4:42 בבלי: מגילה כג • ירושלמי: קדושין לא • תוספתא: בבא בתרא א ב"ר: ישעיה יז-יג • רמב"ם: קרבן פסח ט</p>
<p>5</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>עלות השחר _____ 6:08 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:04 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:03 שקיעה _____ 4:42 בבלי: מגילה כד • ירושלמי: קדושין לב • תוספתא: בבא בתרא ב ב"ר: ישעיה יז-טו • רמב"ם: קרבן פסח י</p>
<p>6</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>תקופה 4:30 pm</p> <p>עלות השחר _____ 6:08 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:43 בבלי: מגילה כה • ירושלמי: קדושין לג • תוספתא: בבא בתרא ג ב"ר: ישעיה טז-טו • רמב"ם: חגיגה א</p>
<p>7</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 4:26 הדלקת הנרות</p>	<p>ה</p> <p>5</p>	<p>עלות השחר _____ 6:08 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:44 בבלי: מגילה כו • ירושלמי: קדושין לד • תוספתא: בבא בתרא ד ב"ר: ישעיה יז-טז • רמב"ם: חגיגה ב</p>
<p>8</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 5:58 זמן מוצש"ק</p>	<p>ו</p> <p>6</p>	<p>עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:45 בבלי: מגילה כז • ירושלמי: קדושין לה • תוספתא: בבא בתרא ה ב"ר: ישעיה יז-טז • רמב"ם: חגיגה ג</p>

ווען עס קומט אן שווער צו ווערן מקורב צום צדיק, דאן העלפט דאס צו צו קענען בעסער דינען דעם אייבערשטן.

(ספר המדות אות צדיק סימן י"ב)